

ARREGGEL

Ára 24 fillér

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KORUT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
TELEFON: AUTOMATA 278-52 ES 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 20 Groschen 4 dinár, 120 lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASARNAP DELUTANTÓL
REGGELIG: JOZSEF 308-30, JOZSEF 310-16

IX. évfolyam

Budapest, 1930 február 3

5. szám

Bethlen miniszterelnök a jövő héten Párisba utazik

Egész Európában elmaradt a vörös vasárnap

A dárdai kerületben Mándy Sándort választották meg képviselőnek

SASOK

— IRTA LÁZÁR MIKLÓS —

A régi Sasok társasága e héten ünnepelte Polónyi Géza halálának tizedik évfordulóját. A mai nemzedék, amelynek érzelmeiben végigszántott a nemzeti tragédia eikonja és gyermekemlékein a gondok fekete ökrpi tapostak végig, aligha tudja, kik voltak a belvárosi Sasok, akiknek maroknyi serege a sirontuli hűség e főemelő példáját mutatta.

A Sasok a pesti városhazi közelet ögkori gascognai legényei voltak és Polónyi Géza a kapitányuk. Egy hatalmas tábor, amely e homokraépített fővárosban, a mindenkori kormányhatalom fellegvárában, a kossuthi eszmék ahitatában forrott össze elválaszthatatlanul. Ennek a szektának papja, vezére, édesatyja, zászlója Polónyi Géza volt.

A most eliramlott két évtized porra és hamuvá égett politikai harcraiban, vívódásaiban, taktikai győzelmeiben és stratégiai kudarcraiban, ábrándjaiban, tört reményeiben nem állottam távol Polónyi Gézától. Amíg e sorokon borongok, előttem az életteljes férfi, akiből sugárzott a határtalan munkaerő, a cselekvés kirobbanó vágya, az agya, ez a pompás óramű, szinte kegyetgett és két szeméből, mint fénynyaláb, úgy ömlött felém valamely zeniális csalafintaság, mindent megértő értelem, a falusi gyermek kék naivitása és az élet zivataraiban, a politika lugában áztatott lélek állandó készenléte védelemre és támadásra. Olajbarna arcszine, felhérttyes lavalliere-nyakkendője, tempós mozgása, hangjának hajlékonysága, amellyel úgy játszott, mint művész a hangszerén, eszhatatlan jogi tudása, babonás lélekjelenléte, minden poklokot át való elvűhsége, széles horizontokat felölölő műveltsége, oltahatatlan tudászomja, gyakorlati tapasztalatainak kincsesháza, elnyűhetetlen idegzete, egészséges kedélye és hamiskás szeretetreméltósága, dacos és edzett önbizalma, paraszti igénytelensége, egyéniségének szuggesztív varázsa vezetőszeropre predesztináltak e boldogtalan nemzet történelmében és mégis, a halála után tíz évvel, csak azok merengünk nagy élete küzdelmes emlékein, akiknek megadatott, hogy közelről gyönyörködhesse nek a lángész szívárványjatekain.

Erre a fatális rejtélyre az elmult felszázad politikai története adja meg a választ. Sors bona, nihil aliud. Polónyi Géza, mint idősebb Ugron Gabor, mint nagy ellenfele, Vázsónyi

Vilmos, teremtő és alkotó erejük teljességét egy gigantikus hatalommal szemben való testet-lelket örlő sziszifuszi harcban éltek ki. Tiszavirágszerű győzelmek után, amelynek örömebe az öröm keserű esőppjei vegyültek, újból csak odaállottak, ahova diákeveik politikai ideáljai, meggyőződésük mély átérézése és forró hevülete rendelte őket: meztelenül, fakarddal viágkodik egy talpig vasba öltözött félelmetes, sebezhetetlen és irgalmatlan ellenféllel. Ez a mártírum jutott osztályrészül gróf Andrassy Gyulának, Justh Gyulának, Bartha Miklósnak, Beöthy Ákosnak, Mocsáry Lajosnak, Eötvös Károlynak, Szederkényi Nándornak, Holló Lajosnak, Bizony Ákosnak, Komjáthy Bélának, Déry Zoltánnak és egy sereg névtelen hőnek, akik családí vagyonukat, polgári életük szent nyugodalmát, köz- és magánmunkásságuk minden értékét föloldozták lelkiismeretük és tiszta meggyőződésük oltárán. Vállalták az üldözést, a kisebbitést, a látszatok gyilkos gázfelhőit és a vádak pergőtűzét, a kormány-pénzen irányított közhangulat ellenszenvét, az örök lemondást, a társadalmi és politikai érvényesülés kilátástalanságát, a sikertelenség és reménytelenség keserűségét, a képviselőválasztások anyagi és erkölcsi megpróbáltatásait, a nemzeti társadalomból és a közhivatalokból való kiközösítést, a szegénybélteget, a harmadiziglen való bosszút és mégis kitartottak mindhalálig, elnyulva korporsójukban, mint az engesztelhetetlen tiltakozás mumiái. Az általános függetlenségi érzület revelációját tüzzel-vassal, acéllal és arannyal akadályozták meg. A nacionalista törekveket letiporta az osztrák érdekek, az igazságot keresztül-kasul döfte a szurony, a lelkiismeret hangját elfojtotta a pénzesörgés. A nemzeti ellenzéknek nincs más talaja, mint a magyar nép. Ha itt sem talál rokon-érzésre, buzdításra, megbecsülésre, erkölcsi jutalomra: elalél, sorvadásnak esik és hervadó lombját reményvesztve hullatja a nemzet sirhaltott polgári önértetének szomorú sirhalomára. A kilencvenes és kilencszázad évek politikai eseményei során hány-szor láthatták Polónyi és elbaratjai a haza földjét eszmék ravatalának! Se égszakadás, se földindulás meg nem ingatta őket. Hitték

a föltámadásban! Mártírok tudtak lenni, de renegátok soha.

Gondolkozatok, mily egetverő karriér várhatott volna Polónyi Gézára és a függetlenségi, vagy ellenzéki hadállás többi heroszára — a tulsó oldalon? Mai életünk tavlataból, a mai Magyarország atmoszférájából, a mai nemzedék gyakorlati eszejársával és porban vonagló politikai erkölcsével meg sem érhető az ő termopylei harcuk, éles kövekkel teliszórt és tuskók bozóttal szegélyezett életutjuk, amelynek végén oly gyakorta nem az örökkévalóság aranypora, hanem a feledés durva göröngyei hullottak rájuk. A nemzet jövőjét azonban nem a jelen, nem a kortársak irányítják, hanem a porladó nemzedékek. A temető kapuja a jövő diadalkapuja. Mily elmosódó lehellet a mi célunk, vágyunk, álmunk egy felszázad vagy egy évszázad halottainak céljaihoz, álmaihoz, vágyaihoz képest? A halottak uralkodnak az élőkön! A mult nagy hazafiainak szelleme visszajár és esatásorba állítja napjaink csüggeteg harc-vonalát.

Polónyi Géza jelentékeny államférfi volt. Az élete és a pályája torzó maradt. De a muzeumokban nem állunk-e meg almelkődő hódolattal a klasszikus kor félbenmaradt szobrászremekelői előtt? Nem érinti-e meg lel-künkét a mindenható géniusz szárnyalása egy tört vagy töredezett torzó láttán?

Polónyi Gézát és balközépen, vagy szélső-balon politizáló kortársait a közvélemény mindenkor a szakadatlan birkózás megtépet, ronggyágyűrött tornarnájában látta. A nyugalomra áhító városi polgárság egy-része bizony nem lelkesedett az elbuszt politikai harcok viadoriért. Nem ismerték, vagy félreismerték őket, elfogultan, befolyásoltan, igazságtalanul ítélték fölöttük. Még egy Andrassy Gyula, egy Vázsónyi, egy Justh Gyula igazi arát és igazi egyéniségét is a közfelfogás tükrében mily gyakran homályosította a pártos indulat, a politikai gyűlölet, a személyes bosszuvágy, és a pillanatnyi hatalmi érdek mérge lehellete. Az elvek rendíthetetlen emberének, a hatalom kiméletlen bírálóinak esodálatos módon több az ellensége, mint a barátja. A Sasok szárnyát mindig levágták Magyarországon. Az emberi öntudat két szárnya: a szabadság és az ész, mindig megtépvé, eltörve vergődött a hideg sziklakön. Az elfaradt, bekét esengő emberiség nem akarja tudomásul venni, hogy a népek és nemzetek boldogulásának, a haladásnak, a javulásnak és a boldogságnak a lehetősége a surlódságban, a mozgalomban és a harcban áll, mert az igazságot a tévedések salakjában, az erkölcsi jót a rosszal elvegyülve találják meg.

Napjaink krónikása, aki ideáljait nem az élők, de a halottak között keresi, a Sasok gyászünnepén könnyűt morzsol szét a szemében és imádságot rebeg Polónyi Géza hantjái fölött:

— Az Isten félté, a hazáját szeretete, ember volt erényében és gyarlóságában is. Sokan szerették úgy hazájukat, mint ő, de nincs senki, aki jobban szeretete volna! A jó Isten édes angyalai örökjének siri nyugalma fölött...

Nyílt küzdelmet hirdet a királyság ellen a spanyol munkáspárt

„Nem tűrjük tovább a Bourbonok igáját!” — mondja a párt manifesztuma, amelyet a kormány elkobozott

Páris, február 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A „Chicago Tribune” jelenti Madridból, hogy a spanyol munkáspárt, amelynek 300.000 tagja van és a szociáldemokrata párt, amely 15.000 taggal rendelkezik, szombaton közös manifesztumot adtak ki, amelyet azonban a cenzúra elkobozott. A felhívásban közlik a pártok, hogy

ezentúl a spanyol köztársaság alakításáért fognak nyitni küzdeni.

Az ország belső békéje csak akkor tér vissza,

— mondja a manifesztum —, ha megszűnik a Bourbonok uralma. Alfonz király 1924-ban azért ruházta föl Primo de Rivera diktátort hatalommal, hogy a marokkói háborúért a királyt terhelő felelősséget magáról elhárítsa. 1930-ban Berenguer tábornok pedig azért kapott hatalmat, nehogy a királyt conjúk felelősségre Primo de Rivera uralmának pusztításáért.

„Lukács a legreakciósabb államban küzdünk létünkért, semmit tovább tűrjük a Bourbonok igáját!”

— így végződik a manifesztum.

„Nagyon el tudom képzelni, hogy a magyarokkal teljes egyetértésben kormányozzuk az országot!”

— mondja Slávik csehszlovák belügyminiszter A Reggelnek adott magyarnyelvű nyilatkozatában

Pöstyén, február 1.

(A Reggel tudósítójától.) Pöstyén új hidat kap, impozáns helynyílású vashidat, amely a várost a Vág tulsó partján vashídon emelkedő Banka-hegységgel fogja összekötni. Az alapkövetel innepélyen részvételt a prágai kormány három tagja, közöttük Slávik György belügyminiszter. A háború előtt

ügyvéd volt Kassán,

azután zsupán, majd néhány év múlva földművelésügyi miniszter lett. Akkor alig volt 35 éves, most 49. Az interjú elején megkérdeni: beszélhetünk-e magyarul?

— O kérem, csak tessék! — feleli mosolygva tiszta magyar kiejtéssel.

— Beszéljünk a hági konferencia eredményéről.

— Remélem, sőt erősen hiszem — mondja Csehszlovákia belügyminisztere —, hogy

abban a légkörben, amelyet Hága hozott létre, sok olyan gazdasági kérdés oldható meg, amelyek a két szomszédos államnak hasznára válhatnak.

Olyan időköt élünk, amikor mindenkinek arra kell gondolnia, hogyan biztosíthatja legjobban anyagi érdekeit. Amennyire meg tudom például érteni, hogy Magyarország, amely tulajdonon agrárállam, a háború után kiépítette az iparát és arra törekszik, hogy országa határain túl is piacokat teremtsen, épp oly magától értetődő, hogy a régi és nagyon fejlett cseh ipar, amely nagy területeket látott el, nem akarja elveszíteni piacát, hanem változatlanul versenyképes óhaját maradni. S amilyen természetes, hogy a főleg gabonatermelő Magyarország az olesó és tulajdonon amerikai termények ellen cinkokkal védekezik, épp oly magától értetődő ez a törekvés Csehszlovákiában is, ahol a bőzőlő olesóból gabona konkurrenciájától kell megvédenünk a földművelést.

Szlovénközű iparát főleg azért kellett leépítenünk, mert nem volt versenyképes a cseh iparral szemben s mert elvesztette régi fogyasztópiacát, Magyarországot.

A budapesti és prágai kormányok fődadata tehát abban áll, hogy a két állam mezőgazdasági és ipari érdekeit összehangolva, a kérdéseket kölcsönös egyetértéssel úgy rendezze, hogy mind a két fél megtalálja a maga számára. A hági egyezmény után sokkal több remény van erre, mint bármikor azelőtt...

— Hogy áll a földreform ügye?

— Teljesen befejeztük és minthogy az optáns-kérdést elintéztük, az a kérdés nyugtalanság is el-tűnt, ami ill-ott még érezhető volt.

— Sok panaszt hallani, hogy Csehszlovákiában, de különösen Szlavcskóban és Ruszinszkóban sokan nem tudják megkapni az állampolgárságot.

— Az a baj — feleli a miniszter —, hogy ezer meg ezer kérvény fekszik a miniszteriumban. A kérsédek-mes elintézés miatt senki sem kerülhet hátrányos helyzetbe. Azok a csehszlovák lakosok, akiknek állampolgársága még nincs elismerve, semmiféle kért vagy bántalmat nem szenvedhetnek.

Az állampolgárság kérdését liberálisan kezelni

és gyorsított tempoval igyekszem a kérvényeket elintézni.

— És a magyar könyvek... a tudományos és szpirodalmi folyóiratok... Lehet ezen a téren valami javulást remélni?

— Mint ahogy bizonyára ön is tudja, a cenzúra csak az 1918 óta megjelent magyar könyvekre áll fűn. El kellett zárkózniuk előlük, mert még egyes tudományos művekben is olyan tendenciák mutatkoztak, amelyek politikai szempontból nem engedhetők meg a csehszlovák államban. Veleményem szerint

a szigorúan tudományos könyvek és folyóiratok minden akadály nélkül bebecsülhetők. E téren a legrovidebb idő alatt lényeges javulás várható,

amit a hági egyezmény csak megkönnyít nekünk. Hasonló elbírálás alá esnek természetesen azok a magyarországi szpirodalmi könyvek és folyóiratok is, amelyek ellen semmiféle politikai kifogás nem emelhető.

Végül a csehszlovákiai németeknek a kormányzásban való részvételéről beszélünk. A belügyminiszter ezt mondja:

— Egyszer már majdnem úgy voltunk, hogy a magyar nemzeti párttal megegyezünk. Magam is sokat tárgyaltam dr. Szentiványi Józseffel és már majdnem azon a ponton voltunk, hogy részvevő a kormányzásban.

Nagyon el tudom képzelni, hogy — esakugy, mint a németekkel — a magyarokkal is teljes egyetértésben kormányozzuk az országot.

Molnár Jenő

Hóvihar, jégeső, ciklon Franciaországban és Olaszországban

Páris, február 2.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Toulouse fölött tesnap

ciklon

vonult el, amely városra nagy károkat okozott. Egy kaszárnya tetőjét leszakította a vihar, az épületben levő kórházban a betegek pánikszcénre menekültek és többen közülük súlyos sérüléseket szenvedtek. A kaszárnya körül egyetlen ház sem maradt sértetlen. A tenger háborgása különösen

Biarritzban okozott nagy tizedelmet.

a vihar itt súlyos károkat idézett elő. Franciaország több más vidékéről erős havazásokat jelentettek.

Róma, február 2.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Génovában vasárnap több mint egy óráig tartó

jégeső esett,

ugy, hogy az utcákat egy centiméter vastagságú jégtörmelék borította. Turinban

egész napon át havazott.

Olyan nagy hőtömeg zuhdalt a városra, hogy hosszabb időre megakadt a forgalom és számos távbeszélővonal megrongálódott. Több helyen leszakadt a hűtőfűtőcsatorna. Olaszország hegyvidékeiről is erős havazást jelentettek.

Üresen találták a kasszát vasárnap a Verseny-utcai vámhivatalban

(A Reggel tudósítójától.) A Verseny-utcai 70-es számú postahivatal mellett működő vámhivatal vasárnap följelentést tett a rendőrségnek, hogy

a pénztárt, amelyben 6-7000 pengő volt, valaki teljesen kifosztotta.

Ez a pénztár egy nagyobb vaskazettá, amely a földön áll a pénzkészlet asztalával. A kasszát a feszítés vagy zártörés semmi nyomát nem lehet fölfedezni. A kirendelttség maga is vizsgálatot indított, hogy megállapítsa,

valóban betörés történt-e

vagy talán más úton tűnt el a pénz. Feltűnő, hogy a kasszában tartott iratok hiánytalanul megvannak, a pénzkészlet azonban teljesen eltűnt. A rejtélyes eset különös zavart is okozott, a tisztviselők ízetését nem tudták letudni, csak a napközben befolyó összegeket osztották szét. A detektívek megkezdtek a nyomozást és már vasárnap több tanút hallgattak ki, egyelőre azonban még nem jöttek rá a különös tolvajlás nyitjára.

MOST OLCSON!
hordhat

Károly-körút 3

Cimre saját érdekében ügyelni kérem!

VÁLTÓHITELT
ARUFEDEZET MELLETT LEGELŐNYÖSEBBEN ES LEGGYORSABBAN FOLYOSÍT BANK- ES ARUFORGALMI, V., NÁDOR-UTCA 30. SZÁM

14 napos nagy kalapvásár

NAGY FERENC kalaposmesternél
Budapest, VIII. ker., Múzeum-körút 2. szám

5000 darab kalap olesó 5 P-ért jöminőségű árusítása, már 5 P-ig és 12 P-től nyulszörkalapok: Gyukits, Habig, Borsalino, különféle angol és német márkák a már tölem megszokott prima minőségekben kerülnek eladásra. Nem szezonkiárusítás, hanem: minden idény kalapja beszerezhető

Vasárnap tartamat: Február hó 3-tól 17-ig bezárólag

Bethlen miniszterelnök a jövő héten Párisba utazik, hogy személyesen tárgyalja le és írja alá a végleges megállapodásokat

(A Reggel tudósítójától.) Korányi Frigyes báró, aki a párisi szakártekezletet képviseli a magyar kormányt, a Reggel megbízható értesülése szerint

nem ma, hanem holnap reggel az Orient-expresszel utazik Párisba.

Gajzágó László rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter már vasárnap este utunk indult a Semmeringről, ahol Hágában szerzett súlyos katarust gyógykezeltette. Vasárnap már lázmentes volt és Bécsen keresztül utazott ki egyenesen Párisba. Az optánspörök ügyvédjéi, Eury Aurél és Lakatos Gyula kedden délután utaznak Korányi után. Párisból vasárnap érkezett hírek szerint Loucheur, a párisi tanácskozásköz vezetője jövő hét derekától kezdődően a francia szendvisban lesz elfoglalt és így a szakártekezlet munkájának nagyobbik részét még e héten és a jövő hét elején kell elvégezni. Arra számítanak, hogy a szakártekezlet legkésőbb két hét alatt befejeződik és

a hágai, valamint a párisi tárgyalások eredményéről szóló törvényjavaslat ratifikáció céljából még ebben a hónapban a képviselőház elé kerül.

A párisi tárgyalások első szakaszában csupán adminisztratív természetű kérdések kerülnek döntés alá, elsősorban az optánsok kártalanítására szolgáló alap belső szervezése, a befizetendő összegek lejárati határynapja és a tizenhárom év alatt különböző időpontokban befolyó befizetések egyidejű és előre való leszámításának kérdése. A végleges megállapodásokat és a hágai ideiglenes jegyzőkönyv végső szövegét tartalmazó megállapodásokat csak a tárgyalások későbbi szakaszában fogják aláírni. Amint megbízható forrásból értesülünk, ezeken

a végső tárgyalásokon már nem csupán Korányi Frigyes báró, hanem Bethlen István gróf miniszterelnök is meg fog jelenlenni, aki a jövő hét folyamán utazik Párisba.

amelyek azonban nem fajultak tetlegességek. Sem Hamburgban, sem Berlinben a riadószelvényben levő rendőrségnek nem kellett erősebb eszközöket alkalmaznia a rendfőrtartására. Hamburgban maguk a kommunisták vezetői hívták fel híveiket arra, hogy tartózkodjanak minden erőszakosságtól!

A tüntetésre készülő tömegek munkaszünetet tartottak.

Az utolsó percben a kommunista központ taktikát változtatott és arra utasította embereit, hogy szombaton és vasárnapon csak kisebb vállalkozásokkal kellemetlenkedjenek a rendőrségnek. A fötámadást néhány nappal elhalasztolták, hogy készületlenül érje a rendőrhatalmaságot.

Bécsben csak a Heimwehr vonult föl, a kommunisták csöndben voltak

Bécs, február 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Heimwehr nagygyűlése és fölvonulása a Városháza jelenlegi rezsimje ellen teljes rendben folyt le. A gyűlésen nemcsak a Heimwehr katonai alakulatai, hanem azokivül

sokezer néző

is megjelent részben a gyűlés színhelyén, részben az utvonalakon, amerre a tüntetőfölvonulás elhaladt. A rendőrség nagyarányú előkészületeket tett. A Városháza előtt kettős kordont állítottak föl és ugyanez teljes megszállták a Városháza előtti parkot is. A Városháza lépcsőfölgéjére eltelek a kíváncsiak száza, az épület maga azonban teljesen kihalt volt és az ablakokban sem jelent meg senki egész idő alatt.

Két órák a Bing már ismét a megszokott vasárnap délutáni képet mutatja.

Vasárnapra virradó éjszaka csak Grac mellett történt kisebb összetűzés. Eggenberg közelében a Heimwehr helyi csoportjának tagjai plakátokat ragasztottak ki, közben három helyen összetűzésre került sor, amelyek folyamán lövések is dördültek el. A rendőrség megállapítása szerint

a Heimwehr két tagját a golyók megsebeztek.

a Heimatschutz három híve és az ellenpártos tartozó négy ember pedig a verekezésben sebecsült meg.

Elmaradt a vörös vasárnap Budapesten és Európa többi nagy városaiban is

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap Lenin halálának érfordulója alkalmából

világszerte „vörös napot”, nagy tüntetéseket akartak rendezni a kommunisták.

A budapesti és külföldi rendőrségek politikai osztályai különböző jelekből előre értesültek a tervezett vörös vasárnap előkészületeiről, amelyeket nyilvánvalóan a moszkvai kommunista központ irányított. Ezekhez az előkészületekhez tartoztak azok a kommunista tüntetések is, amelyekkel Budapesten az utóbbi időkben már többször is kísérleteztek, így a legutóbbi vasárnapon is, amikor a munkanélkülieket kísértek meg eszközöl fálhasználni céljaikra. A vasárnapra várható tüntetésekkel szemben fálkészült a rendőrség is. A főkapitányság egész rendőrszemlélete a rendőrtisztekkel együtt

szombat estétől készenlétben volt

és permanens szolgálatot tartott ugy a főkapitányságon, mint a kerületi parancsnokságokon. Az utcaon kora hajnalától kezdve kettözött őrszemek, sűrű kerékpáros- és lovasárörök végeztek az őrszolgálatot. A hírek szerint a moszkvai parancs alapján a tüntetés előkészítői titkos találkozóhelyükön — amelyet ismer a rendőrség — szombaton este beszéltek meg a tüntetés tereit. A rendőrség értesülése szerint

a terv az volt, hogy vasárnap délelött 11 órák a Körút és Rákóczi-út keresztezésénél fog a tüntetés kirohanni.

A rendezők ugy instruálták embereiket, hogy négy irányból lehetleg villamosokon érkezzenek a helyszínre. A titkos megbeszélésen több hatalemler volt jelen, akik között kisebb-nagyobb pénzösszegeket is osztáltak szét. Ezek a megbízottak azonban, ugylátszik, mégis megmondódtak a dolgot, mert a Nemzeti Színház előtt a kirendelt rendőrtisztek és őrszemek a kitűzött időben hiába várták a tüntetőket, azok egyáltalában nem mutatkoztak. De

a későbbi órákban sem történt sehöl a fővárosban semmiféle rendezés.

Délben 1 órák mindenünnen megugyulató jelentéseket kapott a főkapitányság és ekkor a főlős őrszemek és járőrök bevonáltak majd pedig az esti órákban, amikor már tüntetéstől tartani nem kellett, az állandó készenlét is megszűntették. A vörös vasárnap Budapesten nyugodtan, minden incidens nélkül télt el, csupán derék rendőreink pihenőnapját zavarta

meg. A külföldi nagy városainak vörös vasárnapjáról ugyanezt jelentik a Reggel tudósítói:

Németországban munkaszünetet tartottak a zavargásra készülő kommunisták

Berlin, február 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A német birodalom nagy városainak, különösen Berlinnek és Hamburgnak kritikus vasárnapja minden súlyosabb rendezés nélkül télt el. A kommunisták és más pártok hívei között csak kisebb összetűzések voltak.

Vasárnap a Miss Európa-választásra Párisba érkezett Miss Magyarország, aki nagy sikert aratott vetélytársnői s a külföldi újságírók között

Páris, február 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délben 1 órák érkezett Párisba kíséretével Papsz Maria, az idei magyar országsejpe. A pályaudvaron Maurice Walleffe várta, valamint nagy izalommal és magnéziusm kodakortyúccal rengeteg francia és külföldi fotóriporter. Meglepéssel állapították meg, hogy a magyar szépségkirálynő minjárt két példányban jelent meg. Papsz Maria és nem kevésbé csinos nénye szemlében. A „Szinházi Elet” kiküldöttje alig gyózi magyarázni a francia kollégáknak, hogy a két szép hungroise közül melyik az igazi jelölt. A magyar szépségkirálynő kíséretével, Walleffe fődüzte alatt, egyenesen a Hotel Palais d'Orsaybe hajtottak, ahol a szálloda igazgatósága, szemlézte, a vendégek és nem kevésbé a verseny többi résztvevői már nehezen fálentartott türelmetlenséggel várták a magyar szépek szépeit. Hiába, óriási nimbusz jár előtte: Simon Böske múltéti világsikere. A magyar szépségkirálynő csodálkozó ah-k és oh-k permetegében vonult be a hotelbe. Az első benyomás, amit keltett, kétségtelenül sokatigéro és pusztá megjelenése elég volt, hogy mások eddigi nagyon komoly sánzsait egyesapásra lerombolja és hogy a jelöltek között az élre kerüljön. A husz riválisnő közül eddig megkettő érkezett meg, nagyjából egyik szebb, mint a másik, valamennyinek egész udvara van, nem szólva

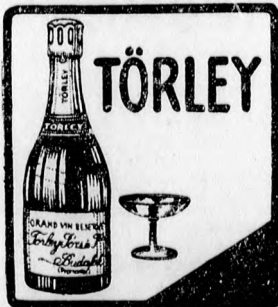
a divatárusokról, parfömösökről, csipkekereskedőkről, autóárusokról

akik mind a reklám szent nevében ácsorognak itt. Az eddig megkértezett tizenkét jelölt között a dán, a magyar és a német szépség vezet. Baró Villani követ értesítette a magyar

szépségkirálynőt, hogy hétfőn szívesen látja vendégül. Miss Magyarország vasárnap délután Paris szépségeit nézegette és feher hócsizmájában meglehetősen fötűnést keltett a párisi kíváncsiak között. A hócsizmához egybeként adott a Jóisten egy kis havas esőt is, nem sokat, csak éppen amennyi a eszimat indokollta tette. A „Journal” dísztermében vasárnap ismerkedési délután volt. Hétfőn egybeként megérkezik a még hiányzó nyolc királynő és biztelteltikre nagy ebéd lesz a Claridgeban. A szépségkirálynők kedden együttesen vonulnak föl az Operabálon és

5-én, szöndán lesz a nagy mérkőzés.

A művészekből összejáallított nemzetközi zsűriben Albert Besnard, a kiváló francia festő, elnököl. A nemzetközi zsűribe delegált ma-

BRODSZKY

február elsejétől kezdve visszaszerződött régi sikereinek színhelyére, a

NEW-YORK-BA

A tea-délutánokon is játszik

gyar tag, *Vértes Marcel*, hétfőn műtermében *estélyt ad a magyar szépségkirálynő tiszteletére*. Pénteken a szépségkirálynő *Cannesba* utaznak, ahol nagyszabású ünnepeket rendeznek tiszteletükre. Papsz *Mária* egyelőnt kevesebb izgatott, saját személyes győzelmi esélyeivel inkább remeg azért, hogy magyar

hazájának szerezzen dicsőséget. A magyar szépek szépe kijelentette kérdésünkre, hogy Páris egyszerűen megejtette, el van bűvölve Páris szépségétől. Mosolyog hozzá és a mosoly közében annyira esimes, hogy csakugyan nem lopne meg, ha az udvariasság Páris teljes mértékben viszonzná is ezt a lelkes elragadtatást.

Miért válik Korda Mária, aki viharos berlini séjournja után Hollywoodból kábelezi világgá férje „lelki kegyetlenség”-ét

Berlin, február 1.

(A Reggel tudósítójától.) Berlin filmkörében nagy fölbúrást kelt az a rövid kábelhír, amely a múlt heten a londoni sajtóban látott napvilágot s amely szerint *Korda Mária*, az ismert magyar filmszépesség válópárt indított férje, *Korda Sándor* rendező ellen

„lelki kegyetlenség”

eimen. A Korda-házaspár európai barátai még semmi közelebbit nem tudnak az érdekes válogatásról, amelyről az a véleményük: *lehet, hogy igaz, lehet, hogy nem igaz*. — A „lelki kegyetlenség”

„moralis cruelty”

kítétel azonban semmi egyéb, mint egy *szobrász amerikai válópárt meghatározás*, amely a közös meggyezés barátságos formulája s amelynek alapján a legrosszabb és legsúlyosabb elválasztások a házastársak. Korda Mária nagyon ismert két világhírű filmársadalmában, már csak azért is, mert férje kitűnő rendezői neve megkülönböztetett pozíciót biztosít számára. A magas, karcsú, szőke, lekszerű szépségű egyébként a filmpiac egyik legtemperamentusabb művésznője, aki híres arról, hogy nála napsütés és villámás szinte percenként, szélsőségesen váltakozik...

Tény az, hogy Korda Mária karácsony óta Hollywoodban tartózkodik, *minden megkérdésen viharos féltékeny voltól el egyedül Berlinben*. A vihar úgy kezdődött, hogy a nyáron az Efa stúdiójában filmezett *Martin Berger* rendezése alatt, eljátszotta a „*Heilige oder Dirne*” című film kétős főszerepét, amelyben *Adalbert Schlettow* volt a partnere. A film *Martin Berger* G. M. B. H. vállalkozása volt és Korda Mária szerződése úgy szövi, hogy

hat héten át tartozik dolgozni, ezért összesen 40.000 márkát kap.

megpedig hat héten át estőnként eszedékes a *császár*. Három héten át roudben ment a *dolog*, kisebb-nagyobb incidensek ugyan előfordultak a *császár pontatlansága* miatt, de *hengertörésre csak a negyedik héten került*. Akkorra bevégeztek a berlini felvételeket s készsámba állt, hogy az egész társaságnak Olaszországba kell utaznia — *Korda Mária pedig már három nap óta nem kapta meg mindenesét gázsiját*. De nem is ezt felelte szava, hanem kérte, hogy *mutassák be neki az addigi felvételeket*. *Martin Berger* erre állítólag azt mondta volna:

„Még ráér, hogy meglássa, milyen tehetségtelen!”

A szíri pedig azt felelte volna: „*Sie frecher Mensch!*” Maga szemtelen ember! — *Es Berger: „Sie sind frech!”* (Ön szemtelen!), amire

celszánt két hatalmas pofon, amelyet finom primadonnakacsók a berlini rendező arcára mártak.

A társulat másnap *sátor nélkül utazott Olaszországba* és *dublőzést játszottak tovább a fűszerpót*. *Korda Mária* *bejórólte Martin Berger* 20.000 márká *elvaradt gázsiját*, *Berger bejórólte a színháznál két pofonért* és *„létsedelmeiből származó károkat”*. A pör választott bíróság előtt lefolyt, *megpedig Korda Mária előnyére*. Megítélték neki a 20.000 márkát, a rendező terhére nem állapítottak meg károkat, csak két pofont. Ezért 2000 márká büntetésre ítélték a *művésznőt*, vagyis *levonással 18.000-ot kapott kézhez*. (Állítólag *novetvo* azt kérdezte volna: „*Nem hagyhatnák itt még két ezret még két pofonért?*” De lehet, hogy ezt a berlini humor csak hozzáoldja...) Ezek után *olyan hullámok csapódhattak a szép Mária fejé fölé*,

Urak!

Nem török meg, ha leül, a „Fix” amerikai szabású **frakking**

Egyedüli készítője

Kozma Lajos

kalap- és irdivatüzlete

Károly-körút 3. a sarlón

hogy *szépe elutazott a Lohmann-szavató-csúmba*. Egy kis soványítókúrát tartott idegeli és fókent az *erősen háborogó filmszakörök lecsillapítására*. Az a hír járta, hogy „*összejáratott*” és ezért nem kap többet szerződést. Két hónapig élvezte a szanatóriumi magányt, azután előkerült — *legszelidebb mosolyával*.

Szép volt és szelid és ragyogó ruhái voltak és hamarosan kapott szerződést.

*Harry Liedtke*vel játszották most már egy tipikus német vígjátékban „*Die Konkurrenz-platz!*”. Nem is történt semmi baj, decemberben készen lett a film és karácsony előtt

Mária összekalkolt és ment ki Hollywoodba az úrúhoz és a kis kilencéves Péter fiához, akik imád és akik egy amerikai collegeben nevelnek...

A karácsonyi valdeióból ez lett. Ez a *válási hír*. Vajon most kit pofozott meg a szépséges Korda Mária, hogy „*férje kegyetlenségé*” miatt hamar el kellett a *művészházaspárt választani?*

Párisban a Tardieu-kormány rekonstrukcióját várják

Páris, február 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) *Tardieu* miniszterelnök, aki az éjszaka érkezett hazá Londonból, vasárnap beszámolt a flotta-konferenciáról *Doumergue* elnöknek és a minisztertanácsnak. — A miniszterelnök keddre a kormánykoalíció pártok vezetőit hívja össze tanácskozásra. Jelöltésült politikai körök a miniszterelnök keddre tervezett tanácskozásait azzal magyarázzák, hogy

a kormányon belül egyenetlenségek támadtak. A parlament folyosóján gyakran esik szó *Tardieu* kormányának állítóg külsőbővülő rekonstrukciójáról.

A vasárnapi lapok közlik *Tardieu* Calaisban tartott beszédét, amelyben hangsúlyozta, hogy a francia közvélemény meg lehet elégedve a *Hágában* és *Londonban* elért eredményekkel. A hágai egyezmény legnagyobb értéke — *mondotta Tardieu* — abban van, hogy a *Young-terv* élő *valóságá* vált.

Hágában sikerült a nélkülözhetetlen bizsagságot a kölcsönös megértés és együttműködés legkörében elérni.

A londoni tengeri leszerelési értekezleten a Franciaországgal által javasolt tárgyalási alap elfogadásával a *matematikai formátok jogosságátlan zsarnokságát kikapcsolták*.

Borbély-Maczkó Emil lesz a kormánypart hivatalos jelöltje Mezőkövesden, hogy a miskolci mandátum Görgey László ny. főjegyzőnek jusson

(A Reggel tudósítójától.) Politikai körökben érdeklődéssel kísérik azokat a bizalmas tárgyalásokat, amelyek a *mezőkövesdi mandátum ügyében* folynak. Legutóbb az a hír terjedt el, hogy a kerület tekintélyes és népszerű képviselője, a felsőházi tagga megválasztott báró *Bottlik István* nem a mezőkövesdi mandátumról, hanem felsőházi tagságáról fog lemondani, ebből a hírből azonban csak annyit igaz, hogy báró *Bottlik* — amint A Reggel-nek kijelentette — *még nem határozott ebben az ügyben* és

döntésre csak márciusban fog sor kerülni, amikor a felsőházi tagságának igazolásai időszerűvé válik.

Beavatott helyeken a legkomolyabban számítanak a mezőkövesdi mandátum megíreítésére és a kormánypartnak több tekintélyes tagja abban az irányban tárgyal, hogy

a kormánypart hivatalos jelöltje Mezőkövesden *Borbély-Maczkó Emil* miskolci képviselő legyen,

akit már az 1926. évi általános választáskor is föl akartak léptetni. *Borbély-Maczkó* e kombináció sikere esetén a mezőkövesdi mandátumot tartaná meg,

a miskolcioról pedig lemondana, úgy, hogy ez a választási lajstromon utána következő *Görgey László* nyugalmazott vármegyei főjegyzőnek jutna.

Egyhangú választás azonban Mezőkövesden aligha lesz. A Reggel beszélt

Friedrich Istvánnal.

a keresztény ellenzék vezérével, aki ezeket mondotta:

— A keresztény ellenzék a mezőkövesdi kerületben erősen szervezkedik és ha a mandátum megíreksedik, föltétlenül állít jelöltet.

Tizezerpengős zsebtolvajlás történt szombaton éjjel egy mulatóban

(A Reggel tudósítójától.) Régióta nem követtek el olyan *nagyösszegű zsebtolvajlást* Budapestben, mint most szombaton éjszaka, *Schleifer Zoltán* Vilmos eszterváti kereskedő ugyanis *császárn reggel feljelentést tett* a főkapitányságon, hogy szombaton éjszaka — minden valószínűség szerint egy mulatóhelyen — *fellopptás zsebtolvajlását*, amelyben *6000 pengő értékű csekek és 4000 pengő készpénz* volt.

MacDonald az elveszett és visszahódított paradicsomról

London, február 2.

(A Reggel tudósítójától.) *Ramsay MacDonald* miniszterelnök az amerikai delegáció tagjainak *hosszabb autóköruton bemutatla a környék nevezetességét*. Amikor *Milton* lakóházához érkeztek, a következőket mondta: — Itt lakott az *„Elveszett paradicsom”* költője.

Aki a történelem legújabb fejezetében megírja a tengerészeti konferenciát, e fejezett címűl írhatja: „*A visszahódított paradicsom.*”

Amiről már minden háziasszony beszél!

Példátlanul kedvező alkalmi vételeket tesz lehetővé

KOHN BERNÁT

VÁSZONÁRUKERESKEDÉSE

Budapest VII, Király-utca 13 Gózsdu-láz, II. udvar

A súlyos gazdasági viszonyok következtében cégünk elhatározta, hogy az **engros- eladást magyar szövegben beszűkített**. Ennek alapján **igen nagy áruárakunkat lerodukáljuk és eddig nem létezőt olcsó áron, detailban adjuk el**

A legjobb és legfinomabb **tiszteltváznak** minden szélességben, ágyneműk és lepedők részére **lenbatsított**, legfinomabb **damaszt-ékezőkészetek és kávészietek, damaszt és frottirtörülközők, zsebkendők, zellerek és pouplinok** minden finomságban és az összes **silon- és krcyon-cemek** minden szokásos szélességben **Menyasszonyi keletgyék**

példátlanul leszállított áron!

Cégünk hírneve garancia az áru legjobb minőségéért!

Mándy Sándort 378 abszolút többséggel vasárnap a csonka dárdai kerület országgyűlési képviselőjévé választották

Magyarboly, február 2.

(A reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) A villányi szállóhegyek keleti lejtőin, öt kilométerre a juhoszlav határtól; Magyarboly a csonka dárdai választókerület székelyhelye. Kormánypárti jelölték: **Mándy Sándor**, a felsőházi tagja választott **Mándy Samu fia**, **Goszmann Márton** szőlőháza kisgazda és dr. **Schmidt Miklós** mohácsi ügyvéd. Vasárnapra tüztek ki a választást. Három jelölt barcel a mandátumért, de *nyoma sincs az igazolomnak, régia a kerület kiléve községén hangos szó sen hallani.*

Nincs idegesség és nincs extázis.

Aki másfél bétél elelőtt ott volt a hegyaljai választáson, ahol dübörgött a föld, eszillogott a szem és feszült az izom, azt híbeli, hogy álompórt keverték a tüzes villányi kadarkába. *Nincs terror sehol sem, de más a nép erejétől, nem tud telkesedni. Hallgatag emberek. (Magyarboly nyolcven százeleka sváb, öt százeleka szerb, a többi magyar.)* Itt esendörnek lemmi passzió, vagy a legnyugalmasabb foglalkozás. Pedig lehetne érdeklődés, erősen fölönült a képviselői kortézia. Mándy támogatására leülözött **Szabó Sándor**, **Takács Géza**, **Temesváry Imre** s a választás napján **Kálnoky-Bedő Sándor**, **Könlöly-Thege** és **Moser Ernő**. A kisgazdák sem hagyták magukat, ők **Patacsi Dénes**, **Muszi István**, **Simon János**, **Csizmadia András** vonultak föl. Nyilván ez a kormánypárti testvérharc is nyoma a telkesedés hangját, talán az egyik fokortes talála fején a szögöt ezzel a muliözöns megjegyzéssel:

— *Három kormánypárti jelölt!... Miért telkesednek?*

Mándyék bizosak győzelmiükben. A kisgazdák mosolyognak: „Várjuk meg a végét!” Schmidt doktor idevaló sváb gyerek, „miser Leut”. Három biztos győző! Nehéz is itt kigazdálni, mert a választók bíradhatatlanul flegmálikusak. Arra a kérdésre, hogy ki lesz a képviselő, ez a sztereotíp válasz:

— *Von wa soll I' tess wissen?*
— *Délelőtt 10 órakor futnak össze az első telefonjelentések, azok hoznak egy kis élénkséget:*

Mándy az első két órában abszolút többséggel vezet a két másik jelölt szavazataival szemben.

Plakátokat hordanak szét a községekben: „Els lebe hoch Mándy Sándor, miser Abgeordneterkandidat!” De nem az uccán ragasztják ki, hanem bent az udvarban, az ámbitusok oszlopaira. Ez már komoly hitvallás Mándy Sándor mellett. Goszmann és Schmidt pártja nem dolgozik plakátokkal, viszont Mándy emberét delftájában kortesnotákat osztogatnak magyar, német és szerb szöveggel. Az egyik ez:

Mándy Sándor a követünk, a követünk, (a követünk, Goszmann, Schmidt, az nem kell nekünk, (nem kell nekünk, nem kell nekünk, Goszmann, Schmidt most szomorú, szomorú, szomorú...)

És a refrén a strófák végén:
Mert ők követek akartak lenni, de, de, de Nem lehet az, hehehe.

Dolgoznak az autók. Minden választó fontos.

Emkében

Bura Károly
cigányzenekara hangversenyző

Műszemeket

természet után készítenek és helyettesítik F. Ad. Müller Söhne Wiesbaden. Budapest Grand Hotel Esplanade, III. Zsigmond-utca 28-40. szám alatt 1930 február 17-től február 22-ig.

Ha farsangi mulatságának

sikerét biztosítani akarja, vásároljon álarokat, jelmezeket, papírsapkákat, léggömböket, farsangi mókákat, jégünnepélyekhez gyönyörű tizijátékokat, stb.
EMMERLING A. gyárában
Budapest, IV. Gróf Károlyi-utca 26.
Arjegyzekek kívánatra díjtalanul küldünk.

Jeszzenszky Iván földbirtokos, jóbarátja Mándy Samunak, Pécsre megy autón, hogy egyetlen Mándy-szavazót elhozzon. Nagy vigasság, eiteraszó, duda hangja hallatszik az egyik jómódu szerb gazda portáján felől. Föltűnik a nagy esőndőben. A ház előtt tömeg. Kiderül, hogy *lakodalmat* ülnek, a fiatalság kólót táncol az udvaron. Eppen délre harangoznak, amikor megérkezik az addig leszavazottak összestése: *Mándynak 129 szavazattal, von többé, mint a másik két jelöltnek összesen. Goszmann eddig alig néhány szavazatot kapott. Lesújtó hír!*

A kormánypárti kisgazdák bizony tévedtek.

Biztosra vették többségüket, a baranyai kisgazdaszövetség a legerősebb kisgazdaszervezet és Goszmann tíz év óta alelnöke. Pesthy Pál két üzenetet is küldött a kormánypárti testvérharc elhárítására, de Patacsi Dénes olyan biztos volt Goszmann győzelmében, hogy az előki óvásra sem vonultatta vissza a kisgazda-jelöltet. Megindul az elkészté vita: „Kedden bizalmas képviselői értekezlet lesz Mayer miniszternél. Meg fogják mondani, hogy ez így nem mehet tovább. Vagy meg tudja védeni a miniszter a kisgazdaérdekeket, vagy nem. Kiszemizik a kisgazdákat, hát ebből elég volt, inkább ellenzékbe vonulnak!”

Rendben, esőndőben folyik tovább a szavazás, Mándy stabil. Csak **Kállay Tamás**, aki vadászatról utazik át az autóján, elégedetlen a nyomasztóan ünnepélyes hangulat miatt. Nyilván a tokaji választásra gondol — ott volt legutóbb —, azt mondja Mándynak:

— *Te, Sándor, esőndi valamit ezekkel a németekkel, hangoskodjanak egy kicsit, ez így nem választás, hanem temetés.*

— *De nem az én temetésem!* — replikázott Mándy Sándor.

Igazra lett. Két órakor megpecsételődt a választás sorsa. Ez volt a helyzet ekkor:

Mándy 298,
Goszmann 178,
Schmidt 503.

A kisgazdák elbuktak. Erőstelen, mert például

dául Fenyő Ignác képviselő még pénteken is azt mondta a parlamentben több képviselő előtt, hogy lent járt a kerületben, különben is ismeri a vidéket és ő maga is azon a környéken képviselő; nem lehet elvenni ezt a mandátumot Goszmann Mártontól. **Birk Ernő** nagybirtokos már azt ujságolja, hogy Patacsiek a régi „elhagyták a kerület határát”. (Ezzel egyidőben arról is intézkedett Birk Ernő, hogy cigányt kerítsenek. Magyarbolyban nincs cigány, csak citerásbando.)

Délután 3 órára megkapta Mándy az összes szavazatok abszolút többségét.

A kerületnek 2200 választója van és Mándy 3 órakor már *1129 szóval áll az élen*, Győzőti, **Schmidt 521 voks**, **Goszmann 195 szóval zárja a sort**. A harc eldőlt: Mándy a képviselő.

— *Képviselő ur, kérjük a curriculum vitae-t.*

Mándy kezdi élete első interjúját:

— *Baranyaszőlőincen lakom. Már az általános választáson is föl akarom lépni Patacsi Dénessel szemben. (Patacsi is Baranyaszőlőincen lakik.)* Negyvenöt éves és földbirtokos vagyok. (Neki 4000 holdja van, az apjának 24.000.) A bonni egyetemem hallgattam néhány félévig és ideleza tettem politikai doktorátust.

Képviselői programja?

— *Megválasztásom két évre szól és én e két év alatt nem akarok ugynevezett magassabb politikával foglalkozni. (Délután föl 4. Most jelenik, hogy már 1200 szavazattal vezet.)* *Tamási akorok és szolgálói kerületem érdekeit.* Ez a programom, több egyelőre nincs. A mandátumot, úgy halom, még vasárnap este átadja a választási elnök.

Hangsúlyozom, hogy nem voltam hivatalos jelölt, a választókat nem befolyásoltuk és egyetlen szavazatot sem vetünk pénzért.

Holnap eszalódhoz megyek. Nem látam három hete s a jövő héten majd találkoznak a parlamentben.

Már jelentik a hivatalos végeredményt:

Mándy Sándor 298,
Schmidt Miklós 521,
Goszmann Márton 208.

Csőng a telefon. Mándy Laei, az új képviselő tiszéves kislja grafural az apjának megválasztásához. Így válaszol neki:

— *Igazad lesz, Laeiám. Nagypapa a felsőházi, én lettem az alsóházi, te maradtál semmiházi.*

Névet. Boldog. Lukácsovich Lajos.

Büchler Árpád, a forradalmi törvényszék fővádbiztosa lelkiismeretfurdalásból öngyilkos lett Csehszlovákiában

Pozsony, február 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Dr. **Büchler Árpád** volt csehszlovák törvényszéki aljegyző vasárnapra virradó éjjel Pülekben, lakása ablakának keresztfájára főlakasította magát s az odahívott orvos már csak a beállt halált konstataálta.

Büchler a kommunizmus alatt a budapesti forradalmi törvényszéknek tettegi fővádbiztosa volt.

aki rérfüggyasztó kegyetlenégnél küldötte a halálba, vagy legalább is börtönbe az ártatlan emberekkel. A kommun bukása után a csehszlovák köztársaságba menekült. Eleinte könyv-ügynyökösködéssel foglalkozott, majd sikerült állami szolgálatba fölrétegnie magát, törvényszéki aljegyző lett. Néhány évvel elzöött apjától nagyobb birtokot örökölt és visszavonult

Pülekre. Itt, fölébredt lelkeében a kommunizmus alatt elkövetett eseklményei miatt az önvád és

a lelkiifuradás szellemileg és testileg teljesen összetörte.

Fojesége és két gyermeke néhány nappal elödt elutaztak egy firdőhelyre és **Büchler** ezt az alkalmat használta föl arra, hogy tetétt végrehajtsa. Szombaton este még elment a szomszédba, ahol látszólag a legjobb kedvével föltöltött néhány órárt, rádzózott, römizett, majd éjfél táján elbuzozott.

Vasárnap reggel eselédje fölakasztva találta az ablakláján.

Levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy a kommunizmus alatt elkövetett eseklményei miatt állandó lelkiifuradása volt, emiatt a megöröléshez állt közel, ezért menekült a halálba.

Az Etam harisnyák vásárló közönségéhez!

Etam harisnyagyár

midőn 6000 pár teljesen hibátlan szelvény és fölrühargút a rendes árkánál lényegesen olcsóbban bocsát rendelkezésükre: február 1-től 15-ig a következő árkon:

Tiszta hernyóselyem, egész vékony	P 8,70 helyett P 6,70
Tiszta hernyóselyem, nyíllal	P 10,90 helyett P 7,80
Tiszta hernyóselyem, sürű	P 12,10 helyett P 7,80
Quirtex selyem, nehéz minőség	P 7,50 helyett P 5,90
Finom mozselyem	P 5,00 helyett P 4,30
Pirma selyemlőr	P 4,70 helyett P 2,80
Mozselyem nadrág	P 7,90 helyett P 6,10
Legfinomabb vékony műlanása nadrág	P 16,50 helyett P 9,60

es meg kb. 15 különféle minőség szintén leszállított árban

Ezenkívül reklámárak:

Ja fölrühargú ..... P 2,50 és P 1,80 // Ja hosszú fölrühargú ..... P 4,50
Tekintettel a korlátozott mennyiségre, egy évönök minőségienként legfölsőbb a párt szolgálattalunk ki

Csakis Petöfi Sándor-utca 8. szám alatti üzletünkben

Klebsberg kultuszminiszter a numerus claususról beszélt a pesti izraelita hitközség vasárnapi diszülésén

(A Reggel tudósítójától.) A Pesti Izraelita Hitközség vasárnapi diszülésén ünnepelte az „Egységesség” felszabadulás jubileumát. Stern Samu udvari tanácsos rövid beszédrel nyitotta meg az ülést, utána Glücksthal Samu felsőházi tag beszélt. A magyar zsidóságnak nincs külön története — mondotta —, minos is külön léte, a magyar zsidóság fölötad és beleolvadt a magyar nemzet fogalmába. Dési Géza képviselő Klebsberg kultuszminisztert, mint gróf Tisza István eszakiének feleletményesét és mint a nemzeti egység gondolatának apostolát üdvözölte.

— A magyar zsidóságnak — mondotta — sohasem volt törekvése a maga partikuláris érdekeit érvényesíteni a nemzet érdekeivel szemben. Ha Házában megszűnt Magyarország gazdasági leköttöttsége, ha leszakadtak volna a bilincsek.

szakadjanak le itt kulturális téren!

Gróf Klebsberg Kunó

közoktatásiügyi miniszter válaszolt Dési beszédére:

— A nemzeti egység megteremtése — mondotta — mindennél fontosabb feladat. Nagy hiba volna a nemzeti ajándékot nagyszerű munkájában lemondani arról a hatalmaszág erővel és erőkkel, amelyet Magyarország számára a zsidóállás magyarok munkássága jelent. Amió Dési Géza képviselő ny beszédében célozt, az elől sem akarok most kitérni. Tudom, mire célozt:

a numerus claususra.

Közismert dolog, hogy a numerus claususról szóló törvényjavaslatot én a parlamentben nem szavaz-

tam meg. Közismert dolog, hogy a szavazás elől kiementem a teremből a folyosóra és ott ezt mondtam: — Meglátjátok, nagy baj lesz még ebből! — Tudott dolog az is, hogy mihelyt a politikai viszonyok alakulása folytán erre lehetőség nyílt.

én az eredeti törvényből eltávolítottam azt, ami a zsidóságra néve fájdalmas és sértő volt.

Igy tettem, mert ez felel meg politikai multannak és annak a politikai iskolának, amelyben nevelkedtem. Tudott dolog az is, önök mindnyájan tudják erre, hogy a jobboldali szélsőségek évek óta senkit nem támadnak olyan élesen, olyan könyörtelenül, mint éppen engem. Teszik ezt azért, mert tudják, hogy én soha, semmi körülmények között, semmiféle szélsőségre kapható nem leszek. Meglátogattam egyszer Vadász Lipót, akivel egy kabinetben voltam valamikor államtitkár, amikor Vadász már nagybeteg volt. — „Nagyon boldogtalan vagyok — mondotta akkor boldogult barátom —, mert mint magyar, elvesztettem hazám kétharmadát, mint zsidó, súlyos helyzetben látom felekezeteimet”. — Erre én ezt feleltem: „Nyugodt lehetsz.

mihelyt a politikai helyzet megengedi.

mindent meg fogok tenni, amit a kiegyezés korának nagyszerű politikai elve és a nemzet egységének mindennél fontosabb érdeke megkövetel. En egyszerűen akarok a nemzetiségi és a felekezeti fronton. Ez a föltagas irányadó lesz számomra mindig, egy magán, mint miniszteri működésemben.

Az ülésen végül Ripka főpolgármester beszélt arról, hogy valahányszor alkalma nyílt, mindig kifejezte nagyrabecsülését és együttérzését a zsidósággal szemben.

gyűzezői igazgatónak. Az ellenzék azonban nem elégedett meg Balassa lemondásával, hanem viharosan követelte az egész vezetésű távozását is. A felszólalók: Ralkai Jenő, Klebmen Dénes, Gyúfás Ernő az eddigi eredménytelenségükért a vezetséget hibáztatták. Lubbeck Arnold alelnök válaszlón próbált, de a viharban egy szavát sem lehetett megérteni. A rend csak Utás János rendőrfogalmazó figyelmeztetése után állt ugyahogy helyre és ekkor Szabó ügyvezetőigazgató

a közgyűlés elé terjesztette a választmányi bizalmatlansági határozatot, amelyet nagy többséggel elfogadtak.

Somogyi János követelő vette át ezután a közgyűlés vezetését és kijelölte az öttagú jelölőbizottságot. Ekkor érkezett a közgyűlésre Ertl János, a HONSZ országos elnöke, aki igyekezett lecsillapítani a fölgyújtott kedélyeket. Végül dr. Keresztes György tanárt csahangulat elnöké választották.

Egy fiatal nőt leütöttek és kiraboltak vasárnap hajnalban az Orczy-ut közelében

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap hajnalban izgalmas kalandban volt része Regényi Teréz hímkezelőnőnek, aki a Körös-utca 9. számú házában lakik. A fiatal nő, aki szolgálattól tért haza, az Orczy-uton szállt le a villamosról, hogy onnan gyalog folytassa útját. Csakhamar hozzátalazott két fiatal ember. Amikor már majdnem a lakásához ért, kísérei rátámadtak, földrepertertek, fejét az aszfaltba ütötték s a retiküljét kitepték a kezéből.

Ezzel a támadók a retiküllel, amelyben 12 pengő volt, futásnak eredtek. A megtámadott még próbált utának szaladni, a fején szenedett sérülések miatt azonban összeesett s a merénylők elmenekültek. Regényi Teréz vasárnap délelőtt följelentést tett a főkapitányságon s a detektívek megindították a nyomozást.

Ramon Novarro — az énekes

Ramon Novarrot külön embernek tartják Hollywoodban. Ez a szép mexikói fiú került a tömeget, elutasítja az ünnepeket s ahogy a filmdekorációban megkülönböztetéssel mondják: „megreli a nyereszkeket, amelyek a hírnévből lének esapáló”. ... Villája is különös: a vallási kegyeszek valóságos muzéuma. Spanyol-Amerika földjén gyűjtött régi szentlépek, templomi faragványok, helyek, terítők, szobrok és égi ékszergyűjtyék buroroztat be otthonát, ahol Novarro maga napokon át úgy él, mint a medítőle szerzetes. Időnként föl is jegyzi vallásfilozófiai gondolatait... De azután fölállad benne a másik természete: a színész, művész, szabad fantasztól, megbőrja mexikói barátait és házi szüpeidm darabokat rendez, énekel, szaval, táncol játszik...

Néhány nap óta láthatjuk és hallhatjuk Pesceca Ramon Novarrot legújabb szerepében. Amilyen érdekes ember ez művész Ramon Novarro, olyan érdekes film „A pogány” is. A tartalmas, színes, leheles és rendkívüli ember kibukkan a színesi produkcióból... A film, amelyről itt szó van, Metro-Goldwynnál készült, hangos, éneklő és zenélő kép — „The pagan”-nak hívják angolul — és Polinézban, a Paumotu-szigetek egyikén játszák. Remek fölcélelt teljes pompájában mutatják Polinéz remek főraját és álltsók teagré... A regényes történet hőse — Ramon Novarro — a félvér szerzetelajdons. Partnerci: egy „szőlő” amerikai lány, Renée Adorée (a „Big Parade” jellegzetlen Adoréeja) aki szerli Ramont, de Ramon nem szereli őt. És Dorothy Janis — egy kis törékeny, finom, nagyon fiatal amerikai színésznőke —, akiről bizást elhiszük, hogy még csak 14 éves és nagy valószínűséggel az ő falijai is kecserelett félvérrel: a kis Dorothy szerli Ramon, annak gyermekded, nagy lénye illik az ő „pogány” ósmeltem-lanságához. A darab arról szól, hogy milyen jó az egyszerű ember, aki nem akar nyereszkeidni, a természet ölen el természetes életet s aki számára Isten mindenütt lakozik. Es milyen áldatlannal gonosz bizonyos fehérek és kullaráltak szemjorgató morálja, amely ugyan hangzatos üres és jámbor frázisokat és ragaszodik a formához, de a gyakorlatban elnyom. Lisajától, kinez és rabol, ahol csak tud, a védtelenek rovására. Ki ne emlékeznék Somerset Maugham gúnváruú szindarbjára. „Az eső”-re, amely a legkésőbb propaganda az amerikai fölcélelt ellen? Ugyan amerikai alerkeses áll szemben „A pogány”-ban is a primitív emberke természetes jószágával, amely (külön filmdeabról léven szól) természetesen diadalmasodik...

Est a ritka becsületés és poétikus darabot játsza igazi érzéssel és becsületesen Novarro. Az talán fölösleges is mondanom, hogy nálánál szebb és apolloibb nőcsé, pogányt nehéz volna bárhol a világon találni. Szerzetelének külön nagy szenzációja, hogy a film legszebb szerelmi dalát maga és lány barátangánján ő maga, a pogány, neki... Ez Novarro bemutatkozása, mint énekes. Gyűződjünk meg róla, mily sikerrel jár! És ha már zenélő-lunk, hadd kíséreljük meg a kis Dorothy Janis csücsücsücsü hangját is, általában a film jóvalréjru hawaii-zenéjét. „A pogány” mesteri rendezése W. S. van Dyke, budapesti bemutatása pedig a Décsi-mozgó érdeme.

Viharos rokkantgyűlés volt vasárnap a VII. kerületben, ahol megbuktatták a csoport egész vezetéségét

(A Reggel tudósítójától.) Izgalmakban bővelkedő rendkívüli közgyűlést tartottak vasárnap délelőtt a VII. kerületi rokkantak. Már a reggeli órákban, a gyűlés színhelyét, a Murányi-utcai elemiskolát, nagy rendőri kísérettel szállta meg. A VII. kerületi rokkantescsoport, az ország legnépesebb rokkantescsoportja, kötelékébe 5000 hadirokkant, hadiözvegy és hadilárva tartozik

és körülük hónapok óta elkeseredett harc folyik a vezetéség ellen. Ez a harc robbant ki vasárnap délelőtt a rendkívüli közgyűlésen. A csoport választmánya már a mult hónapban nagy szöföbbséggel

bizalmatlanságot szavazott a vezetéségnek. Dr. Balassa Gyula, a rokkantescsoport elnöke, mielőtt a vasárnapi közgyűlésen szavazásra bocsátotta a választmány bizalmatlansági határozatát, bejelentette, hogy tisztségéről lemond és helyét nyomban átadta Szabó Gyula

HARRIET HUBBARD AYER
VILÁGHÍRÚ KRÉMJEI
ISMET KAPHATÓK MAGYARORSZÁGON. KÖZTEK
LUXURIA
a modern kozmetika csodája.
Kapható minden jobb szaküzletben.
Főraktár: GYÓGY-ÉS VEGYÁRU RT.
DROGÉRIA. IV. Múzeum-körút 5. szám

A ROYAL-SZÁLLODÁBAN
újából 2 zenefenomenén
KASSEN és DEBOIT
Budapesten először

Nagyobb tömeg paplant kiselejteztünk,
jó minőséget adunk már P 16.50-től kezdve
Szörgyárakkal sikerült megállapodnunk és így újabb 400 ággy 3-rétű „Propaganda” szörmátracot hozunk forgalomba 64 pengős árban
PLUMA PAPLANGYÁR IV, Kamer Mayer Károly-utca 2 Szervitater sarok

Világattrakció!
Sisters Smettan
a
TABARIN
kitűnő februári műsorában

Zongorák, pianinók
legjobb
legolcsóbbak
legkönnyebb feltételekkel
Reményiné!
Budapest VI, Király-utca 58-60. szám

Helyszini szemlén Palásthy Irénnél, az igazoltatott Lanwin- modell hösnőjénél

(A Reggel tudósítójától.) A rendőri igazoltatás a Városi Színházban egy ismert és tehetséges magyar színészno dekolált ruhája miatt — aki mellesleg megjegyvezve, külföldi állampolgár — meglehetősen port vert föl, szerdán más interpellálnak is miatta a parlamentben. A kérdést nem lehet tulságosan viccesen föl fogni, mert az interpelláció után most már mindennél bizonyosabb, hogy az az igazoltatási skandalum, vagy ha úgy tejszük: affér, cigan be fogja járni az egész világ-sajtót s nem tudom, hogy a sajtópropagandának a legkellemesebb formája-e az, amelyhez egy fiatal és bizonyára képzett, de talán tapasztalatlan rendőrfogalmazó bennünket hozzásegített. Kifejezést kell itt rögtön adnom annak a véleménynek is, amely a most már mindenképen sajnálatos affér óta a publikumnak igazán legkülönbözőbb rétegeiből került el e sorok írójához s amely, amellett hogy a a világot sem tartja a kérdésben lényegtelennek, hogy vajon az igazoltatott premierruha valóban annyira erkölestelen volt-e, hogy ezért ugyszólván nyilvánosan kellett felelősségre vonni a ruha tulajdonosját, azt a kérdést is fölveti, igen helyesen, hogy helyénvaló-e hasonló nyilvános affér fölütése akkor, ha „erkölestelenségéről” a szó britális értelmében beszélni mégsem lehet. A kérdés eldöntésére, minthogy a premieren nem voltunk jelen, vasárnap kiszálltunk Rákosszentmihályra Palásthy Irénhez, akit egyenesen arra kértünk föl, hogy öltse magára az inkriminált ruhát. Palásthy Irén, aki meg mindig az eset hatása alatt áll s férje berlini telefonparancsára sírva csomagolta be bőröndjét, hogy az országot hosszú időre elhagyja, kére-simákra szivesen magára öltötte az „igazoltatott” ezüst ruhát. Megpróbálom ezt a ruhát pontosan leírni. Ugynevezett ezüstlamé, Lanwin-modell, paradicsommadár-aplikációval, elől mely dekoláltással, amelyet azóban a polgári dekolázs mértékén túlhaladó ponton egy a ruha stílusában komponált 4 centiméter széles tű fog össze. A ruhát mindkét vállon ezüst pánt tartja, maga a ruha a bonaljánal kezdődik, ott, de a felsőtesten is mindenütt

teljesen zárt.

oszpán a szegycsont irányában lefelé és mintegy két centiméternyi szélességben halad túl két-három centiméternyire azon a ponton, amelynek demarkációját az említett ezüst tű különben is jelzi. A ruha, amelynek elkészítette Páris egyik legelső szabászüvérsze, a leg-elegánsabb hali toalett és e sorok írójának, aki éveket töltött külföldön, hosszú párisi tartózkodása alatt bizony egyetlen egyszer sem jutott volna eszébe, hogy hasonló szabásu ruhán meghótráncokozzon, noha nem rajong semilyen nudításért a muzemokén és esetleg a színpadokén kívül! Egészen biztos az is, hogy a hécsi operaház díjnyertes ruhája iránt példánl már egy vígszínházi premieren sem tanusítottak volna olyan természetű érdeklődést, mint a „Biarritzi Vénusz”-én, amelynek színpadán pedig egy minden ruha nélkül lefosztott operettprimadonna indítja el a színpadi eszelekményt. (A Vígszínházba ugyanis már olyan publikum jár, amely évente többször megfordul külföldön, ahol a hasonló ruha nem ritkaság. A Városban azonban, mondjuk, föl-főlnhelet.) Ezek azonban szubjektív megjegyzések, az ügy lényegére, annak elintézésére befolyással nem lehetnek. De igenis befolyással kell lennie az elintézésre, amely végső fokon Bezege-Huszágh főkapitány ur kezében van, annak a korrektt megállapításnak, hogy Palásthy Irén

— mondjuk — merészen elegáns ruhája európai ízlésű, világított magyar újság-írók megítélése szerint fölháborodásra csak a hipokrizisnek szolgálhat okul.

Ez az egyik része a dolognak. A másik rész az, hogy a szolgálathban levő rendőrtisztviselő ur Palásthy Irén öreg édesanyjával szemben, amikor az kétségbeesve be akart menni a lánya után az inspekcios szobába, igen erős hangot engedett meg magának. Egészen biztos, hogy ezt már a rendőrfogalmazó ur is megbánta, mert egy szempillantásra ellentétbe került az egész tisztikar mindenki által nagyrabecsült, példásan uri tonusával és azzal a fegyvelmezetséggel, amelyet ennél sokkal súlyosabb konfliktusok esetében is, mindnyájan megőriznek. Az affér elintézése céljából az volna helyénvaló, gavalléros és lovagias, ha Marinovich Marcel rendőrfogalmazó ur díszbe-vágja magát, limegy Rákosszentmihályra és bocsánatot kér az idős dámtól. Legalább azt is meglátja, mint én, hogy milyen terdíg erő sár van Rákosszentmihályon.

Egyed Zoltán

600 kirakat

vesz részt február 15-24-ig
az országos

Goldberger-Bemberg kirakatversenyen

Goldberger-Bemberg *PARISENNE*-ünk országszerte (sőt egész Európában) annyira népszerű, hogy ma már hirdetésre nem szorul. Összehasonlíthatatlan minősége, tartóssága, moshatósága, mintáinak felülmulthatatlan gazdagsága általános elismerésre talált. A közeledő szezonra természetesen az *u PARISENNE* minták dus választékával jelenünk meg. Rendkívüli sikerünk arra indított bennünket, hogy Goldberger-Bemberg szövegeink *u* sorozatával lepjük meg vásárló közönségünket. Ezeket az elragadó ujdonságokat

MOUSSELINE
AMOURETTE .. .. . fátyolszerű, lehetőkönyű anyag

CREPE GERMAINE .. .. . nemes Bemberg-Georgette

CREPE PASTORALE .. .. . lágyan ömlő marocain

GOLDECHINE

GOLDONA .. .. . acmes. gyöngyfényű imprime

SOIRÉ .. .. . ideális, sima tiszta Bembergsejtem

600 előkelő kereskedő mutatja be kirakataiban a február 15 – 24-ig rendezett

kirakatverseny

keretében.

Közelebbi részletek — jury tagjai stb. — a jövő vasárnap számban ugyanezen a helyen.

GOLDBERGER SÁM. F. ÉS FIAI R. T

Vasárnap izgalmas közgyűlésen igazgatóságot választott a Magánalkalmazottak Biztosító Intézete
A munkaadók napi 1 pengő 65 fillérrel leszállították a magánalkalmazottak táppénzét

(A Reggel tudósítójától.) Zsúfolt terem előtt nyílt elő vasárnap reggel a kereskedelmi és iparkamrában Zsember István elnök a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének alakuló közgyűlését. Megjelent a 120 tagu közgyűlésből 52 munkaadó és 69 munkavállaló. Napirend előtt Deutsch Jenő törvényhatósági bizottsági tag a Demokratikus Blokknal nevében szólalt föl és megállapította, hogy csak kivételes rendelkezések, jogszabályok sértő törvénytöréssel lehetett az autonómia összeállítását a mai napig halasztani.

— Amit tíz év alatt el nem végeztek — mondta —, azt az önkormányzatnak kell elvégeznie. Az önkormányzat munkavállaló része erre a munkára készen is áll. A főcél visszaszerezni az autonómia régi jogait.

A magunk sorsát magunk akarjuk intézni, bárki kegyetől függetlenül.

Követeljük a szabad orvosellátást; nekünk nem rendelők bürokrataira, de orvoskamarákra van szükségünk. Meg kell szüntetni a tömegrendeléseket, decentralizálni kell a rendeléseket, meg kell változtatni a rendelőórákat, ki kell bővíteni a gyógyszerterápiát. Az autonómia hiánya az oka, hogy elcsúsz van az az intézkedés, amely 301 pengővel kizárja az alkalmazottakat a betegellátásból. A mi ideálunk egy olyan pénztár, amely nemcsak a beteg, de az öreg és rokkant magánalkalmazottak érdekeit is szolgálja.

Dr. Cselényi Pál a Nemzeti Blokknal nevében szólott a napirend előtt és esatlakozva a Demokratikus Blokknal deklarációjához, kiemelte, hogy a legközelebbi feladat a törvényalkotás lehetősége széleskörű kihasználása. Szociális szeretést hirdető és a közös eszmények nevében együttes munkát remél. A munkáltatók közül egyedül Belopotocky Kálmán ért a felszólalás jogaival. — Miért nem a hábró előtt építtették ki a magyar alkalmazotti szociálpolitikát? — kérdezte —, akkor

nem lenne ma annyi nyomorgó az országban.

Beszéde során tiltakozott a pénztár jelenlegi adminisztrációja ellen, a megoldandó emberkérdés hivatalosítása és a bürokrácia fényűzése ellen. A napirend első pontja a táppénzek megállapítása volt, mivel a közgyűlés hivattat dönteni a fölött: fontartája-e a 75%-os táppénzt, avagy leszáll a törvény által megengedett legalacsonyabb fokra, 60%-ra. Nagy izgalmat okozott a munkavállalók képviselőinek körében az a hír, hogy

a GYOSZ a táppénzek jelenlegi mérvét le akarja szállítani.

Kertész Miklós fővárosi bizottsági tag, a Demokratikus Blokknal listavezetője szólott elsősorban a kérdéshez.

— Mit akar a közgyűlés — kérdezte —, szociális haladást, megállást vagy reakciót? A gazdasági élet és az igazság érdekében a szociális haladás áll! A munkáltatók által hangoztatott kooperáció most ér el első praktikus erőpróbaírához.

A mintaszerű gazdálkodásra nem a Társadalombiztosító a példakép.

Reméljük, hogy a munkáltatókban is élő szociális lelkiismeret nem jogfosztást, hanem jogkiegészítést fog diktálni.

Lajta Rezső után Pollák Ferenc, a magán-tisztviselők atlének főhivata a figyelmet arra, hogy 60.000 betegeségi bizsított számára sorsdöntő ez a probléma. Nem látja a GYOSZ-ban sem a szociális szívet, sem a gazdasági előrelátást.

A táppénz azt jelenti, hogy a keresőképteleneket és fogyasztokepteleneket keresőképesse és fogyasztóképesse teszi, aki ezzel ellentétben jár el, a nyomort és az chepusztulást szolgálja. Cselényi Pál és Deutsch Jenő ismételt felszólalásai és Kertész Miklós zárszóva után

a munkavállalók egyhangulag a fölemelt táppénz mellett döntöttek, a munkáltatók — 7 kivétellel — a leszállítás mellett szavaztak.

FIGYELMEZTETÉS!

Budapest ismét nevetett!

Erre való tekintettel a Terézkeruti Szinpad igazgatósága elhatározta, hogy a nagyszerű „Kacagó esték”, mely minden este zsúfolt házakat vonzott és amelynek kimagasló attrakciója, a „VONÓSNÉGYES” és a „HITTANTANÁR”, bizonytalan időre prolongálja.

Terézkeruti Szinpad

Igy érvényesült a GYOSZ álláspontja, aminek az a következménye, hogy hétfőtől kezdve 1 pengő 65 fillérrel kap kevesebb napi táppénzt a magán-tisztviselő vagy kereskedősgöd, aki ebből a táppénzből látja el magát és családját. A határozatot követően szünetben a magánalkalmazottak pártkülönbség nélkül rögtönzött értekezletet tartottak és elhatározták, hogy ugy a sajtóban, mint a parlamentben és az illetékes főügyelőség utján is,

Wekerle pénzügyminiszter e héten megállapítja az új költségvetés végösszegét, amely 5 helyett csak 3 százalékkal lesz csökkenthető

(A Reggel tudósítójától.) Az új költségvetés ügyében megindult miniszterközi tárgyalások rövidesen döntő fordulathoz érkeznek:

még e héten elől, hogy Wekerle pénzügyminiszternek sikerül-e a költségvetés végösszegét eredeti tervéhez képest öt százalékkal csökkenteni.

Az egyes tárcaik ezzel a törekvással szemben elkecseregett ellenállást fejtenek ki, az elkerülhetetlenül szükséges megtakarításokat minden miniszter a kollégája tárcájának terhére szeretné eszközölni és a fölmerült ellentéteket mindaddig nem sikerült áthidalni. Wekerle Hagából visszakerkezve most újból nekifutott a költségvetési munkának és elhatározott szándéka, hogy még e héten dűlre viszi ezt a kérdést, mivel az új költségvetésnek legközelebb február végére a képviselőház elé kell kerülnie. A költségvetés redukcója azonban sok ponton rendkívüli nehézségekkel jár, most már

mag a pénzügyminiszter sem számít arra, hogy az ötszázalékos csökkentést az egész

mindent elkövetnek a táppénz leszállítása ellen. Izgatott hangulatban nyílt meg újra a közgyűlés, hogy megválassza az új igazgatóságot.

Az igazgatóság tagjai lettek: Munkaadói részről: Kende Tódor, Engel Armin, Szegő Pál, Dánok-Köcses Jenő, Lajta Rezső, Kresz Károly, Eppinger Károly, Kálmán Andor, Tóth Gábor, Belopotocky Kálmán, Frühwirth Mátyás, dr. Horváth Sándor és Gárdi Tibor; a munkavállalók részéről: Kertész Miklós, Deutsch Jenő, dr. Krutczér Lipót, Baján Gyula, Gyuricza Gyula, Kéthly Anna, Rényi László, Pollák Ferenc, Kaszászy Sándor és Gaspar Árpád; a Nemzeti Blokknal részéről pedig: dr. Cselényi Pál, Kedves György, Galy Árpád és dr. Pirovits Lajos.

A Demokratikus Blokknal tehát 10, a Nemzeti Blokknal 4 igazgatósági helyet kapott. A reggel 9 órakor kezdődő közgyűlés délután 4 órakor ért véget.

A hivatalos pénzügyi körök véleménye szerint már az is tisztas eredménnyel jár, ha

kizárják az előirányzott kiadási tételek teljesítésének lehetőségét, az előirányzati végösszeget pedig atlagban három-négy százalékkal csökkentik.

Az 1928—29. pénzügyi évben csaknem 100 millióval lépték túl az előirányzott 870 millió kiadásokat, az idei költségvetési évben 920 millió az előirányzat, kivéve természetesen az állami izemeket. A költségvetési évek már az első öt hónapja majdnem 30 millió pengő deficitet zárt, ugy, hogy a tényleges kiadások az idén is jelentősen túl fogják lépni az előirányzatot. A pénzügyminiszter törekvése most arra irányul, hogy az előirányzott kiadások teljesítésének rendszerét megszüntesse és ha

880—890 millióra tudja leszorítani az idei 920 millió pengő előirányzatot, akkor ezt a mai viszonyok között jelentős lépésnek fogja tekinteni.

Ivan Mosjoukine a napokban Budapestre érkezik és bemutatkozik a legszebb Tolsztojszerepben

Ivan Mosjoukine budapesti barátai vasárnap este sürgönyt kaptak, hogy a hírneves filmművész legközelebb a magyar fővárosba érkezik. Tolsztoj filme volt regénye, a „Hadzi Murad” pesti bemutatóján akar Mosjoukine jelen lenni... A Mosjoukine-rajongók bizonyára még emlékeznek, hogy az orosz művész pár hónappal ezelőtt Pesten járt, de akkor elbűnt a közönség elől, mert róstellte, hogy szakított nővéstét. Pedig nemcsak szakította volt akkoriban Mosjoukine-nak, de feje bubán a haja is le volt börtelva (amú meg a szakított nő is gondosabban rejtgetett); mindez az „elcsúfult” pedig csak azért történt, mert akkoriban voltak a „Hadzi Murad” filmfőlételei és ő, Mosjoukine, alakította a Tolsztoj-regény filmváltozatának kőkuszú muzulmán bűst. Hadzi Muradot, a „Fehér Gröggy”-t... A „Hadzi Murad”-film azóta elkészült és (amú meg a híre szokórából kiszivárgó) remekbe sikerült. Akik látták Berlinben, kijelentik, hogy az orosz témájú és földtölgzésü „Strogoff Mihály”-nál, Mosjoukine emlékezetes díszszerepét is, sokkal szebb, tökéletesebb és grandiózussabb. Amikor terbe vette a berlini UFA, hogy filme viszi a „Hadzi Murad”-ot, a regény filmesítése jogáért a legerősebb konkurenciával kellett megküzdenie. Minderről egyik nagy amerikai gyár akarta megvenni „Hadzi Murad”-ot Leo Nikolajevics Tolsztoj gróf örököseitől és az UFA csak úgy tudott előnybe jutni, hogy 40.000 dollárt lefizetett a Tolsztoj-családnak.

Amint megvolt az Ujának a filmesítés joga, hozzáértott, hogy a film kivitelezését a leg-hozzáértőbb kezébe legyen le. Bloch és Rabinovics igazgatókra bízta a produkció létrehozását: Bloch a régi Oroszországban a cári drámai színház gazdasági főnöke volt, Rabinovics ugyanannak a színháznak szcenikai főnöke. A film regicéjével szintén emigráns orosz rendezőt bíztak meg, Alexander Volkovot. Hadzi Murad alakításával senki más nem lehetett megbízni, mint az erre a szerepre egyenesen predesztinált Ivan Mosjoukine-t. Strogoff Mihály bravuroz alakítása után valamennyi szakember véleménye Mosjoukine-nak illele oda Murad, a kaukázusi hős és acélos karakter szerepét — és Mosjoukine büszkén és boldogan vállalta a meghívást. Ha egy muzulmán kaukázusi más ember és más lényeg is, mint a keresztény orosz, de színorosz-nak kell annak a

művésznak lennie, aki tökéletesen érte és át-érezte Hadzi Murad figuráját, lelket, életét. Ezenkívül nemcsak a kaukázusi törzsfőnök felvad és ázsiai módon primitív testét-lekét kellett a Hadzi Murad-szerepbe belevinni, hanem ezenkívül a láthatatlan szellemet is, Tolsztoj, akinek poézisén keresztül él halhatatlan életet ez az alak...

Igy került Ivan Mosjoukine kezébe a mindennél nehezebb, különösebb szerep, így lett félénen keresztül Mosjoukine hatalmas művészi izgalomra ez az alakítás és földadat, amely a hírek szerint csorbátlanul sikerült. Két gyönyörű teremtés és remek színésznő Mosjoukine két női partnere a filmen: Lil Dagover és Betty Amann. Lil Dagover, a démon és szenvedélyes szép asszonyt jól ismeri a pesti közönség, amelynek kedvence. Azt mondják, a „Hadzi Murad”-ban fölműlma önmagát. Ezer attrakciót, érdekességet mutat be mindközben kívül a film, amely — természetesen — hangos, zenél és énekel. Jelen vagyunk az orosz cári balett tündöklő előadásán és Serge Jarov vezénylétével halljuk a világhíres Donkocok éneket... Hogy hol lesz a premierre, ma még bizonytalan, mert az Ufa és az Ufa-Corvin vetélkednek érte. És az sem dűlt még el, mikor lesz a premierre. Csak a bizonyos, hogy Mosjoukine a legközelebbi napokban Pestre érkezik...

Hangulatos karnevál
 esték
Parisien Grill-ben

Remek táncműsor
 11 órai kezdettel

Nyilatkozat*)

— Irta Szabó Dezső —

Határokon innen, határokon túl: a magyar lapok igen nagy száma hetek óta erénytelen szorgalommal foglalkozik személyemmel. Csofálkozom: *e személy jelentéktelenségét meglepő sikerrel állapítják meg*, miért hát e nagy zakata? Nem csodálkozom; a valótlanságok, a ragalmak, a csuf gyanúsítások özönét áraszták nevemre.

Nem védekezem

és nem felelek. Nem is magyarázkodom. Nyugodt lelkiismerettel és szuverén akarattal járom a magam sorsát. Ha valaha hittem; most megnőtt léttel s egy új alkotás nagyszerű látomásával hiszek elhivatásomban. Különbösen *kinek van joga ítélkezni fölöttem?* Talán ők adtak nekem valamit, nem én nekik. Ki az ítélkezés joga? Ha azt gondolják itt, hogy ráfizettek, hogy értéktelen kaptak tőlem; tépjék szét, semmisítsék meg minden műve-mel. De *egy kötelességet érzek; hogy megnyugtassam a keresztény lelkiismereteket.* Nos hát: *menekülésemet egy más emberi műhelybe nemcsak az általános keresztényi, hanem a legszigorubb értelemben vett katolikus szempont parancsolja.* E szempont szerint az *önnyíltság*, az Istentől kapott élet eldobása, a rák lehelt isteni arc-más szétfontása: *a legnagyobb bűn.*

Httmaradásom a legvékekebb fizikai és lelki öngyilkosság volna.

Évek óta nem jelent meg könyv tőlem. Ki jött megkérdezni, hogy *milyen tragédia fogja le az alkotó kezét?* Évek óta köztudomásu nehé helyzetem. Ki próbálta megadni nekem a *művészt megillető életkörülményeket?* Évek óta *agyonhangolgatást* fokozza körül a minden irányú és jellegű magyar sajtó minden mozdulatamat, irasimat és előadásaimat. Ki és hol szólalt föl ez igazságtalanság ellen? Amikor az *Elsofordart* talu tizedik, írói munkásságom huszonötödik, életem ötvenedik évfordulóján *viccet juttattak hozzám*, ahelyett a *végtelenség helyett*, amely tizenötévi tanárkodásomért nekem minden emberiség szerint kijár; ki emelte föl mellettem tiltakozó szavát? *Egész életem munkássága* egy üzleti vállalkozás kezében van *potom árért.* A magyar írói társadalom mely tagjai szólaltak föl mellettem? mellettem, *aki az érdekében, igazságuk-*

ban megtámadott írókat minden érdekem megvédésével védtem. A halott *Ady és Tóth Arpád*, az élő *Juhász Gyula, Kosztolányi Dezső, Móricz Zsigmond* és mások alig fogják ez állítást megcáfolni. Minek kérdezni ezeket! Hiszen a felelet mindenkiben ott van. Miért ez a mostani földindulásos fölfortyanás? Mert *már joggal remélhették, hogy szép more patrio, megdöglöm és igen illő Ady-verseket idézhetnek majd a hullám hegyibe.* De én *nem vádlok, nem gyűlölök senkit.*

Egyszerűen: elmegyek.

Ez a lépés egész eddigi életem egyetlenül logikus, kikerülhetetlen eredménye. Egész bizo-

nyos: *nem leszek méltatlan magamhoz s a szépség és igazság katedrálisát, amelyet fölépítttem mult nappalimmal, nem fogom megpiszkolni.* Es bizonyos az is: *hogy az igazságokban megbántottak, a munkájukban megrobottak szélesebb hazájának sokasom színi meg honfitársa lenni.* Így

a magyar paraszt és a magyar munkás örök testvérem marad.

Holt édesanyám áldott keze a megsemmisülés küszöbén mutatta meg fiának az új élet útját. A gyűlölet és a pusztítás embereinek azzal felelek; hogy

a megtalált szeretet

életében fogok dolgozni az emberi szolidaritás, az igazság és szépség templomán. Budapest, 1930 február 2.

A minisztertanács elhatározta, hogy a kihalási rendszer alapján minden állami státusban 10 százalékkal csökkenteni kell az állások számát

Szigoru bizalmas utasítást kapott minden minisztérium, minden állami és az állam fenhatósága alá tartozó külső hivatal a megüresedő állások törlésére. — Tömegesen elbocsátják a szerződéses, ideiglenes és napidíjas alkalmazottakat

(A Reggel tudósítójától.) A minisztertanács már több ízben foglalkozott a tisztviselőkérdés megoldásával és a *küszöbönálló döntés elé tisztviselői körökben egyre fokozódó aggodalommal tekintett.* A kormány állásfoglalását illetően mind a mai napig teljes volt a *bizonytalanság, amelyet csak a Reggel itt következő megbízható értesülése fog megszüntetni.* Teljesen beavatott helyről szerzett értesülésünk szerint

a minisztertanács úgy határozott, hogy a kihalási rendszer alapján hat esztendő alatt minden státusban tíz százalékkal csökkenteni kell az állások számát.

Minden minisztériumban, az összes állami és az állam fenhatósága alá tartozó külső hivatalokban *kiadták a legszigorubb bizalmas utasítást, hogy nyugdíjazni egyelőre senkit sem szabad és ha valamelyik státusban hely üresedik meg, akkor legfőbb körökben közöljék az utasítást.* A kormány ezzel eddigi álláspontjának ellenkezőjét foglalja el, mert hiszen eddig

a legliberálisabban kezelték a nyugdíjaztatási kérelmeket, sőt, hogy valakit állásban visszatartsanak, ahhoz évről-évre esedékes minisztertanácsi engedélyre volt szükség. A normálstátus megállapításával kapcsolatban tehát a főelv az, hogy

a megüresedő állásokat a költségvetésből törölni kell, ami végeredményben azt jelentí, hogy a következő hat éven belül ugyyszólván megszűnik az állami tisztviselő státuszában az előmeneteli lehetőség.

A kormány számít arra, hogy a minisztertanács határozata az állami tisztviselők körében elkeseredést fog keltetni, a *költségvetés redukciója érdekében azonban kénytelen ehhez a határozatához ragaszkodni.* A minisztertanács határozata értelmében csökkenteni fogják a dolozó kiadásokat is és ennek következtében minden minisztériumban, állami, vagy az állami fenhatósága alá tartozó hivatalban *rövid időn belül tömegesen el fognak bocsátani az ugynevezett szerződéses, az ideiglenes és napidíjas alkalmazottakat, a heti- és napidíjas szolgákat, napszamosokat.*

*) A magyar sajtó több orgánunánál hiába keresem a magyar törvények alapvének érvényesítését, hogy: a vádoltinak szót engedjenek. Most a Reggelt kérem erre, amely több esetben betartotta velem szemben is az emberiség törvényeit.

szerdán megerkezem
világkörüli utamról stop
mindenki meg fog
pukkadni
buster

KAMARA
CORVIN

HIREK

Falusi zsido

Egy kis magyar vasúti állomáson. Találkoztunk, mikor még béke volt. A Morse sírt egyhangú berregéssel. S az árva nyárfák közt az est danolt. Odébb a pályán már az est borongott. Nyárfái este: télen, dísíté. S az állomás előtt a rácsra gubadt. Egy mozdulaton arcu vén zsido.

Jól meg se néztem. Nem volt rajta semmi. Mi stúdiumba fogható külön: Ács ruházt, simlédere a sápkán. Még lines se atingótt fény a két fülön. Tan egy tarisznyu vagy ködmön hibázott. Itt-ott, mi kissé külsőt másított. S' öreg paraszttá vedlett volna rögtön. A mozdulaton arcu vén zsido.

Pipált. Tempósan és lassan pöfékelt. Utóbb egy pár nehézség csúszta fölé. Es higgadt-formán szó kell szó kötődött. A földnek ő nagy jussai föltött; Az ősi trégya lón előbeszélve. A nedv-dagaszt, átadás-dúsító. S a földre bántult gondba görnyedtetten. Egy mozdulaton arcu vén zsido.

Egy emberre. Paraszt sors gondja vívott. A földet ajkán hangtalan tusát. Egy szárho szemépr. Aranyföldaról. Itt szállt el ő a sólyom ifjúság. Oly ősi volt, oly egy a vén paraszttal. Mint ama pusztá, mint a Kásmi föl. Mint az óságya, a föld meg a nyárfák: A mozdulaton arcu vén zsido.

Emőd Tamás

Borus, enyhe idő... A budapesti meteorológiai intézet **vasárnap** kiadott jelentésében az időprognózis a következő: **még tulajdonképpen borus, csapadékos hétköznap, inkább enyhe idő.**

Emléktáblával jelölték meg Nyitrai Prohászka püspök szülőházát. Székeshelyvárról jelenti *A Reggel* tudósítója: A székeshelyvári Prohászka-emléktemplom felújításához vasárnap folyamán nagyobb adomány érkezett **Nyitrai, Prohászka Ottobán szülőházából**, a templomépítés céljára. Az érkezők között közik, hogy **az a hazai, amelyben Prohászka püspök Nyitrai született, emléktáblával ösztönöz megjelölt.** A díszes kivitelezés emléktábla már a közeli napokban elkészül és Nyitra nagy ünnepélyességgel fogják felavartatni.

Dr. Kiss Sándor halála. Ma délután tíz óráig egész polgársága megindult részvétellel kísért utolsó útjára dr. **Kiss Sándor, Újpest díszpolgárát, az Ügyvédi Társaság tagját,** számos újpésti intézmény elnökét, Kiss Sándor nepszere és közírói tevékenységben álló ügyvéd volt, de szíve, esze és agilitása nem elégedett meg az ügyvédi pályá sikerével. **Mint a pesti meggyét ellenzék vezére, ő alapította meg érkeket ezeltől az újpesti demokraták pártját, amelynek haláláig elnöke és legtekvesebb tagja volt.** A budapesti ügyvédi kamarának a pestvidéki kamará megalkalulásáig választmányi tagja volt. A megyei választások alkalmával **Pest vármegye törvényhatóságának örökös tagjává választották.** Ez az elismerés volt az utolsó nagy érdeme, mert már akkor halálos betegség gyötölte. Ma délutáni temetésen, amelyen Újpest lakossága farsadalmi és pártkülönböztetés nélkül fog résztvenni, a város nevében **Semsey Aladár** polgármester, a politikai szervezők nevében pedig **Fábán Béla** és **Negyedy-Szabó Béla** bucsuzatták Újpest nagy halottját.

Szinyei-Merse Pál emléket ünnepelték vasárnap. A Szinyei-Merse Társaság vasárnap délután ünnepi gyűlésen emlékezett meg **Szinyei-Merse Pál** halálának tizedik évfordulójáról. Csak István elnöki megnyitása után **Jeszencsényi Sándor** dr. titkari jelentésében ismertette a társaság tízéves működéséről a fiatal művészegeneráció érdekében kifejtett munkát. **Bébiér Lajos** beszámolt az 1929. évi Szinyei-díjak és jutalom odaítéléséről és mellé a jutalmazott fiatal festőket. **Végül Hermann Lipót** „A Majális és a későbbi művek mestere” címmel tartott előadást Szinyei-Merse korszakos művészetéről.

Minden ünnepélyesség nélkül leplezték le **Princip emléktábláját vasárnap Szarajevóban.** Belgrádból jelenti *A Reggel* tudósítója: **Ferenc Ferdinánd főherceg és felesége merényletének, Gavrilo Principnek emlékére** készített márványtáblát vasárnap leplezték le Szarajevóban. A kulturális, nemzeti és sportegyesületek tervezett fömleges részvételre elmaradt és az ünnepségen csak a **merénylő családjának tagjai és barátai, akiknek nagy része annakidején a merénylőt mártírtörténetben állt, vettek részt.** Istentisztelet után elmentek **órára a helyre, ahonnan Princip Ferenc Ferdinandra és feleségére a halálos lövéseket leadta.** Ez az a helyen egy magánház talán helyezték el a márványtáblát. Az ismert nacionálista vezér, **Vasil Grčić,** akit az osztrák hatóságok a háború alatt halálraítéltek és aki később kegyelem árára menekült csak meg a kivégzés előtt, felszólította a jelenlévőket, hogy **„kétperces hallgatással áldozzanak a mártírok emlékének”.** Ezután eltávolították az emléktáblát eltakaró leplel és az ünnepség ezzel már véget is ért.

Márcócy vasárnap győzött San Renóban. San Remótól jelenti: A nemzetközi sakversenyen **Márcócy** vasárnap győzött **Grau** (Argentína) ellen.

Székeshelyvárról csak a bankok támogatásával tudta elszejn kifizetni a tisztviselőit. Székeshelyvárról jelenti *A Reggel* tudósítója: Székeshelyvári város, amely a tisztviselőket már minden hónap utolsó napján ki szokta fizetni, **február 1-én déli 2 óráig nem tudott fizetni.** A város vezetősége ezt azzal magyarázza, hogy **horribilis hiányosságok em. mintegy 300.000 pengő és a földberlők nem tudnak eleget fenni befizetési kötelezettségüknek.** A város ezért 300.000 pengos függő kölcsön felvételére kért engedélyt a belügyminisztériumtól. Szombaton délután **Zacvorsz Aladár polgármester értekezésbe lépett a helybeli pénzügyesekkel és kérte, adjanak a városnak annyi pénzt, amennyiből a tisztviselőket ki tudják fizetni.** A helybeli pénzügyesek tanácskozási tartózkodás és a polgármester rendelkezésre bocsátották a szükséges összeget. A városiáram ekkor már nagy volt az izgalom, a tisztviselők szinte meggyodolva várták a főpénztárhoz, ahol csak 2 óra után fizették ki illetményeiket.

Eötvös József báró emlékezete. Vasárnap délután szén emlékünnepet rendezett a Magyarországi Tanított Eötvös-alapja **Eötvös József báró halálának 100. évfordulójára alkalomból.** Bárócs István elnök vezrelta Eötvös letelezőségi a tanítósági szempontjából. **Lukács László dr. egyetemi tanár** ünnepi beszédében megemlékezett **Eötvös József** néző **Kiadatlan és ismeretlen naplójának** kiadásáról. A nagy ünnepséget a Budapesti Földrajzi társaság zárta be **Eötvös báró megemlékezést „Bucsa”** című emléküléssel.

Kétszázötven fogorvos ki akart térni a coloradói feygházból. Newyorkból jelenti *A Reggel* tudósítója: A coloradói Canyon-Cityben levő fogházban újabb fegyverrelázadás tört ki. Tavaly októberben ugyanebben a fogházban napokig tartó harcok folytak lazadó fegyveresek és a rendőrség között. Most a **kalapácsító műhelyben támadt tűz szolgált alkalomul arra, hogy a 250 fegyveres erőszakkal megkísérelje a szabadság a fogházból.** Erdekés, hogy két hónap leforgása alatt ez már a harmadik tüzeset a kalapácsító műhelyben. A fegyvereseknek csak nagynehezen sikerült a zendülő rabokat a fogház udvarára kényszeríteni, ahol **gépjárműveket irányítottak feléjük és így tartották sikkban őket mindaddig, amíg a tüzet eloltották.**

Szakkilencven jelentkező jut minden üres állásra. Az állami munkaközvetítőhivatal jelentése szerint január 29-én a budapesti és hat vidéki hatóság munkaközvetítő összesen **461 munkahelyet és 5793 munkakeresőt** tartott nyilván. **Száz munkahelyre 1908 munkakereső jutott.**

Országos kisgazdakongresszus összehívását határozta el vasárnap Kiskőrösön. **Kiskőrösről jelenti: A Reggelnek:** A hatóság a vasárnapra hívott kisgazdazgyűlés megtartását nem engedélyezte, így a megjelentek a Gazdakörben gyűlést össze. Itt **Mócs Sándor** országos ügyész, **Mesko Zoltán** országgyűlési képviselő, **Bárdóczy Márton** mezőberényi gazda, **Toldy Zoltán** és **Vass Kálmán** tartottak beszédeket. Elhatározták, hogy a **program megszerkesztésére Budapestre a kisgazda képviselők bevonásával országos kongresszust tartanak.** A résztvevők ezután közbeszere ültek össze.

A Nemzeti Zenedák városi hangversenye **Felischer** János vezénylete alatt ma este 8 órákor a Károlkus Királyban, Nordio, Cantu, Mozart műveinek első bemutatása.

Átvágott torok fia'ul embert találtak Zagráb főterén. Zagrából jelenti *A Reggel* tudósítója: A város szívében levő Wilson-terem a vasárnapra virradó éjszaka egy fiatal embert találtak, akinek a **torokát késsel vagták át.** Halálukba vitték a zagrábi közparkba, ahol rövidesen beállította után meghalt. A rendőrség már a vasárnap hajnali órákban megállapította a fiatal ember kilétét és azt, hogy röviddel ezeltől került ki a katonaságtól. Nem indák azonban, hogy **nyílókosságy vagy öngyilkosság történt.**

Vasárnap hangversenye. Keéri Szántó Imre vasárnap délelőtti tartotta Chopin-matinéját a Belvárosi Színházban. A **3. sz. szonáta, As dúd** ballada, továbbá előadók és prelűdök szerepeltek a zongorán egybeállított műsoron. Keéri Szántó évtizedek óta közismert, finomkultúrú Chopin-játékos, akiben megvan az al fresco-kidolgozás komolyossága és a világi eleganciája. Biztos formaművészetére azonban gyakran árnyékok vet a fraziózus modorosságra és csillogó, plasztikus előadást zavarja a fölértékelés sok pedalozás. Legsikertelmebb volt a prelűdök előadása, amelyet a nagyszámú közönség különösen zajos tetszésben reszesített. — **Szilka Lajos** begodú művész, **Habay** és **Kodaly** egykori tanítványai, aki jelenleg a rotterdami zeneakadémia tanára, vasárnap este tartotta meg hangversenyét a Zenakadémiában nagyműben. Szilka egészséges ösztönű, temperamentumos zenész, azonban produkciója még szégyeslyes latididóknak van kitéve. Vonótechnikája sem egyrészes; spicatóró kitűző, kantilénája viszont, különösen vonóváltásnál, gyakran megköri. **Weinert** fűz-moll szonátájának friss lendületét **Kösa György** finom művészetével egyesítve, teljesen kifejezően juttatta, ellenben **Mendelszohn** versenyművét idegesen játszotta, csupán az Andante fraziózusra jutott érvényre meleg tonusában. Legnagyobb sikerét **Kodaly Zoltán** pompás ritmusú palotásának előadásával aratta, amelyet művész maga írt a „Hagy János”-ból. A nagyszámú közönség meg is ismételtette ezt a kompozíciót.

Általános sztrájk előtt áll a francia színházi és mulatóipar. Párisból jelenti *A Reggel* tudósítója: A francia színház és mulatóhelyek Nizzába összehívott kongresszusa vasárnap délelőtti befejezte a kívánt adómérsékletes dolgban folytatott tanácskozási és egyhangú határozattal kijelentette, hogy a **kormány által felajánlott 2%-os adómérséklet, mint teljesen elégtelen, visszautasítja.** Erdekés, hogy a kormány ajánlatát a párisi igazgatók különbözősége eredetileg elfogadja. Az országos kongresszus most máskepedöntött és azt kívánja, hogy a **világjáró teljes megszüntetésével a színház, cirkusz és variété ugyanolyan megaláztatás alá essék, mint minden egyéb iparág.** A határozat után valószínű, hogy a konfliktus országos sztrájkra fog vezetni.

E hét erdekés előadásai Budapestre. A Magyar Cobden Szövetség személnarajai során holnap este **Vagy Emil** ny. igazságügyminiszter **Az angol politikai viszonyok**, pénteken este **Mókus Miksa,** a Magyarországi Újságírók Egyesületének elnöke **Bakos János** címűl tartanak előadást. — **Tóth László dr.** főszervező esztörték este a Kereskedelmi Ifjak Társulatában tart előadást. — **Banóczy László dr.** társulatbátosi bizottsági tag a Kereskedelmi Akadémizott Országos Szövetségben ma este a művészet fejlődéséről és történetéről ad elő.

Mezőgazdaságunk javulása várható, ha megbízható fajtisza vetőmagot szorzunk be. **Mautner Odón** magteremtés és magterekedelmi rt. új árjegyzéke erdekés és igen értékes **bütemő gazdasági konyhakerti, virágmagyval és újdonságai nagy számával messze túlszárnyalja az eddig megjelent összes árjegyzéket.** Kivánatja **ingyen és bérmentes** kapható magyar vagy német kiadásban.

VIGSZÍNHÁZ

Hétfőn, szerdán, esütörtökön, szombaton és vasárnap este

Szomorj Dezső színműve:

TAKÁTS ALICE

Kedden és pénteken
Csathó Kálmán vigjátéka:
Matyika színész nő szeretne lenne

Utolsó hét!

Már csak néhány napig vagy másoron a világ legjobb revüfilmje:

FOX FOLLIES

Továbbá az első magyar hangos film, **Biller Irén, Mindszenty Tibor, Fekete Pál és Csélenyi József.** Különleges hangos hirdők

Kizárólagos joggal: **ROYAL APOLLO** Előadások 5, 1/4, 1/2

2 FEHÉR HÉT

FEBRUÁR 1-15 IG

ÖNNEK IS SZÜKSÉGE VAN VALAMIRE

Reklámsífon	-	68
Pamutvászon	-	78
Mocsi sífon	-	98
Ágy- és fehérneművászon I*		1.28

Szines nansouk	-	98
Angol batistsífon		1.58
Alsónadrág-grádi		1.48
Córnazefir		1.38

Ágynemű damaszt		1.98
Lepedővászon		1.98
Paplanlepedővászon		2.98
Len-lepedővászon		3.98

Angin tolltoknak	-	98
Ágyneműkanavász		1.78
6 személyes rojtos kávékészlet		4.98
Damaszt kávé- és étkezéskészlet		8.58

Kockás damaszttörülköző	-	98
Tiszta len-törülköző		1.38
Háziszőtt konyharuha		58
Tisztalen konyharuha		98

ami ezen hirdetésünkön árának olcsóságánál fogva nyomban szembetűnik. Ezidei Fehér Hetünket kibővítettük azzal, hogy nemcsak úgynevezett fehér-árak, de áruházunkban található minden cikk árát a lehető legmérsékeltőbb áron árusítjuk

Bemberg selyemharisnya		2.66
Atlaszcsíkos selyemnadrág		1.88
Fekete tornanadrág	-	88
Gyermek játszórúha	-	94
Kimonók és pongyolák		2.98
Háziruhák		3.48
Átmeneti női kabát		22.50
Finom női gyapjúroszka		13.90
Jó mosó teniszflanell	-	66
Mosóvoál	-	85
Crepe de Chine		5.75
I* gyapjú crepella		4.40
Gyermek nappa bőrkesztyű		2.40
Bélelt I* nappa bőrkesztyű		7.90
Női lakk és színes pántos bőroipó		13.50
Férfi fekete félcipő lakk orral		14.80
Függönyetamin	-	98
Fehér etamin storfüggöny		6.50
Fehér storfüggöny		13.50
Strapa ágyelő		3.98
300x200 nyírott gyapjú ebédlősznyeg		88.-
Flanelltakaró		6.30
Hímzett agykészlet		32.-

Kosaras melltartó	-	92
Dupla túli melltartó		1.48
Női ing v. nadrág		1.25
Szoknya- v. nadrágkombiné		2.18

Női hálóing		4.30
Hosszúujjú hálóing		5.60
Színes csipkés hálóing		5.90
Brokát öves harisnyatartó		2.28

Férfi szegélyes sífőning		3.48
Oxfordszővésű ing		5.20
Eredeti oxfording		5.70
Selyemfényű pupliring		6.50

Hosszú hálóing		5.70
Rajkőpper alsónadrág		3.20
Színesszélű zsebkendő	-	18
Azsurszélű zsebkendő	-	48

Divat nansouk zsebkendő	-	38
Darázsfészkés törülköző	-	85
Damaszt-törülköző		1.28
Frottir törülköző		1.98

30.000 méter clöpli csipke métere 5 fillértől. Valansé csipke gyönyörű mintákban, métere 12 fillértől

Jöjjön el a 2 Fehér Hétre! Feldiszített áruházunk várja Önt!

Kérje fehér hetet ismertelünket, mely a vidékről hozzánk feljövőknek kedvezményes utazást biztosít. Postán díjmentesen küldjük. Postai megrendeléseket usánvétellel (4 pengőn felül rendelésnél) díjmentesen szállítunk.

DIVANCSARNOK

Rákóczi út 74

A berlini cseka utasította Kutjepov tábornok elrablására a francia kommunistákat

Páris, február 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Egy hét múlt el Kutjepov tábornok rajtélyes eltűnése óta és a rendőrség még mindig nem tud világosságot deríteni az ügyre. A nyomozás most elsősorban arra irányul, hogy

megtalálják azt a szürkeköpenyes, szőke, csinos asszonyt, akit többször láttak a tábornokkal beszélgetni.

A rendőrség föltétele szerint ennek a nőnek jelentékeny része van a tábornok eltűnésében. A nyomozó detektívek mintegy husz nőt hallgattak ki, akikre a rendőrség kezei között levő szemleleírás ráillik. A lapok közlése szerint a kihallgatottak között van egy orosz nő is, akinek nevét titkolják és csak annyit tudtak meg róla az újságírók, hogy Ludmilla a keresztneve. Az állítólagos

Ludmilla egy egyszerű munkásnő, aki az utóbbi időben hírtelen nagytlabon kezdett élni.

Ezt a változást a rendőrségen azzal magyarázták, hogy Berlinben meghalt nagybátyja után nagyobb vagyont örökölt. Az orosz emigránsok lapja, a „La Renaissance” azt írja, hogy a titokzatos asszony tulajdonképen

a berlini kereskedelmi képviselő egy Tschekin nevű alkalmazotjának a felesége és a GPU ügybőke.

Tschekinét a lap szerint többnek látták az eltűnt tábornokkal beszélgetni és a föltétele alakult ki, hogy az egész szűkületét ő rendezte. A rendőrség házkutatást tartott annak a két sófförnek a lakásán is, akik az eltűnt tábornokot fölvaltva szolgálták. Jelentkezett a rendőrségen egy újabb tanu is, aki előadta, hogy szemtanúja volt a tábornok elhurcolásának. A tanu egy közeli bázisnak a portásja, aki éppen úgy, mint a többi addigi hasonló tanu, abban a hiszében volt, hogy a rendőrség tartóztat le valakit... Párisi orosz emigráns körök véleménye szerint

Kutjepov tábornok elhurcolását a Berlinben működő GPU-központ irányította, a végrehajtás a francia kommunisták műve volt.

Miller tábornok, aki átvette Kutjepov helyét, mint az emigráns oroszok katonai alakulatainak fővezére, bizottságot alakított, amelynek feladata az lesz, hogy az elhurcolt tábornok fölkatatásához szükséges eszközöket megszerezze. A bizottságban az orosz emigránsok baloldali frakciójának több tanu is részvesz.

— Roóz Rezső, Relle Pál és Zsolt Béla vasárnap este fölvilágosított tartottak Nagyváradon. Nagydírárdó jelenti telefonon a Reggel tudósítója: A nagyváradi Újságíró Klub vasárnap este nagyiskéri fölételest eskélyt rendezett, amelyen a klub meghívására három budapesti vendég szerepelt, Roóz Rezső, a „Magyar Hír-lap” főszerkesztője, Relle Pál és Zsolt Béla, a lap fennmaradásai. A közönség zsefolására megöltötte a klub nagytermet s lelkesen fogadta a vendégeket, akiket Katona Béla, a klub elnöke köszöntött. Roóz Rezső az újságírói hivatásról s a redakciók belső életéről beszélt, Relle Pál varadi vonatkozású Ady-ésszámvetéseket adott elő, majd a színjátszás világosságáról értekezett, Zsolt Béla pedig néhány újabb versét olvasta föl — mind a három nagy tetszést aratott. Végül Tahery Géza köszönte meg a nagyváradi írók és újságírók nyáveben a szereplők közreműködését. A nagyváradi szántársulat ma mutatja be Zsolt Béla „Erzsebetváros” című darabját s a bemutatót a közönség lelkes érdeklődéssel várja.

— Li előjárásait választott vasárnap a pécsi iparbizottság. Pécsről jelenti a Reggel tudósítója: A pécsi iparbizottságban az utóbbi évek alatt megkeletződés erős ellenzék alakult. Kifogásolta az ellenzék az eddigi gazdasági politikát, azankivül helytelenített, hogy a vezetőség fölmondott az iparbizottság régi tisztviselőinek. Maróti András elnök, mintán ugy léta, hogy az egyetértésnek az ő személye az akadály, lemondott, márt a lemondóit rendkívüli fögyűlés egyenlőre az elmondott. A vasárnapú közgyűlésen a két párt közti megegyezés értelmében nagy többséggel újból elnöké választották Maróti András, de az előjárásába nagy számban került be az ellenzék, az ugynevezett függetlenségi párt. Megválasztották az iparbizottság régi tisztviselőkarát is.

— Visszahelyezik állásaikba a diktatúra alatt száműzött spanyol egyetemi tanárokat. A Berenguer-kormány első minisztertanácsán elrendelte mindazoknak az intézkedéseknek a fölülvizsgálását, amelyeket a diktatúra idején tettek. Többek között elhatározta, hogy risszohelyzeti állásaikba mindazokat az egyetemi tanárokat, akiket Primo de Rivera elmozdított és száműzetésbe küldött. Hétfőn ismét megkezdődik a rendes tanítás, valamennyi spanyol-ciszgái egyetemen. A kormány teljes szabadságot enged minden politikai propagandának. Tervbevetők azoknak a büntetéseknek fölülvizsgálását is, amelyet a diktatúra egyes tisztviselőkre kímért: ha valaminek büntetését igazságtalannak találának, haldílyon kívül helyezik.

H. G. Wells, az angol fölszöportály eleven lelkiismerete. Ezért van olyan erős visszhangja minden országban. De bármily elkerő is volt Wells regényeinek, sem érdekesében, sem hatásban nem vetekedhetik egyik regénye sem nagy világszeretettel, amelyet ma mintegy tízmillió példában olvas az egész angolokzás világ. Wells műve ma gyor fordításban is nagy sikert ért el. Az első és második kiadásban, noha 14 pengőbe került, az utolsó példányok elfogyott. Bizony, hogy a mű harmadik, a művészetek történetéről beszélt kiadás, amelynek előfizetési ára február 15-ig mindössze 12 pengő, a magyar olvasók újabb létszereit fogja megköszönni.

VÖLEGÉNY MAGA?
Akkor jöjjön el a Clarus Szinpadba és nézze meg „Zsigát, aki nem akar”. Még látni fogja Nina Sheikewitzet, a világhírű amerikai zsargonszineszövetársulatával. Itthon még nem volt! Soha így még nem mulatott!
CLARUS SZINPAD
Rákóczi-ut 15. Telefon: József 319-56
Kedély: 12 órákor Helyárak: 1, 2, 3 pengő

— Öngyilkos lett vasárnap egy joghallgató, mert nem volt meg a vizsgája. Vasárnap reggel a Rácúrdó egyik kabinjában eszméletlen állapotban, nagy vertóságban találtak egy fiatal embert, aki mindkét kezén borotválkozó földalga az ereket. A mentők nem tudták eszméltetni területi: életveszélyes állapotban vitték be a Kórhusz. Semmiféle írást nem találtak nála. A rendőrség azóban közösen megállapította, hogy az öngyilkos föltalémler Szántó Gyergely 25 éves joghallgató, aki a Csarnok-tér 5. számú házában, egy kis alberletli szobában lakik úvegyen ányáért és két testvérével. A család, amely jobb napokat látott, súlyos nyomorral küzd s a nagyobbik fia, Gyergely, nem tudta életretenteni a vizsgáit, ezért követte el az öngyilkosságot. Szántó Gyergely vasárnap késő éjjel sem nyerte vissza eszméltetést s így a rendőrség kihallgatni nem tudta.

— Azallottatik két nő a Mátyás-templom előtt. Négyes Ántal e. püspöknek vasárnap fölént, hogy a budavári koronázó föntemplom előtt két nő, akiket előző élt sosen talált, szökevényekéül ávult. A püspök fölkeréte a közeli remény, hogy igazolassa a két nőt. Ez meg is történt s a két nőt — Kleis Jemánt és Sárközi Zsuzsannát — a rendőrség a I. kerületi kapitányságra vitte, ahol megállapították, hogy ársztási engedélyük nincs. A kapitányságról rögtön elengedték őket, de engedély nélküli ársztás miatt az előjárás megindították ellenük.

— Fő akariák robbantani a British Museum indiai osztályát. Londonból jelenti a Reggel tudósítója: A British Museum indiai termékek vezető eszáknekbán bűnből találtak, amelyek gyűjtésének már majdnem tőzég elégt. Az eszák egyenben jelentették a londoni rendőrség, politikai osztályának, amelynek vezetője több rendőrtisztviséljével azonnal megkezdte a nyomozást. A bomba megvizsgálásánál kiderült, hogy nagyjerejű robbantószerkekkel volt megölt. A rendőrséget egy mohamedanvallasú hindu árrol értesítette, hogy hallotta a két diák beszélgetését, amelynek során szöbakerült a bombamerényről is. A rendőrség elrendelte a British Museum indiai termékek ideiglenes bezárását.

— Szöbatú az Anker-közhén. Vasárnap dében sürű tust tört elő az Anker-köz 2. számú ház néhány ablakából ami nagy rindalmat keletet. Pár pillanat alatt megkeletnek a tizoltok. Kitént, hogy a ház földszere Robert, az Anker-biztosító vezérigazgatójának lakásán támadt; a kalpa alatt a parlett fogott tizet. A tizoltok leborították a kalpát, hogy alola fölszöbessékek a parkettet; a tizet csak több óral munkával lehetett eloltani.

— A szakmaközi szöbalkalmak. Szombaton este osztják ki a Vasárnakszöb Öthonában a budapesti szöbalkalmak szöbalkalmakozás és a Braun Dezőváltószöbcsőny díjat. Szöbük a fővárosi tanácsának teréget, amelyen a tanács kiküldöttje fog ányugválni a gyalos eszáknekbán. A díjkiosztást nagy művészetstély keretében rendezik.

— Vászón és díjaztatásúvasár. Amelyről ma minden asszony beszél. Kóh. Bernát (Király-utca 13. Gyalóndvára) nagykereskedésének egy részét ledönti és orvosi raklárát olyan borsátja áruba, a legzsebb asztali garmitárak, melyek díjaztatásúvasár, szöbkezdől, ab. megkeletnek azóban keretben.

Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknél
A természetes „Ferre József” keszervia az emésztőszervek működését határozottan előmozdítja s így megköszönni, hogy a táplálékanyagot a vérbe kerültesse. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a „Ferre József” víz kibűntésen ült életmódi igen hasznos gromót és helyszöbályozó szer. A „Ferre József” keszervia gyögyesértéknekbán, drognálkában és risszalkalmakban kapható.

— Klebelsberg gróf Szechenyi István áldozatos hazszereitéről beszélt a Nemzeti Kaszinó ányopi bankettjén. A Nemzeti Kaszinó vasárnap este tartotta hagyományos Szechenyi-lakomáját, amelyen Hortvá kormányzó, József és József Ferenc főherceg, Bethlen miniszterelnök, gróf Apponyi Albert, báró Wlassics Gyula, Jányi Kocsárd, a honvédség főparancsnoka is résztvett. A lakomán a Szechenyi-szöbkelet kezében gróf Klebelsberg Kana vallás- és közoktatásügyi miniszter mondotta a Szechenyi-emlékbeszédet. Majdnem egyóras beszélő keretében foglalkozott Szechenyi István életével, munkásságával és jelentőségével, hangsúlyozva, hogy Szechenyi életét azok szöbkelet az áldozatok haza oltárára tett. Munka és vágyon, népszöbcsőség és álmétség, végül az élet az amit férfisan, magyarán tett oda Szechenyi a haza oltárára s vajjon van-e a világ nagy nemzeti között még egy, amely a maga legnagyobb fiat ilyen áldozatosn tudta odaadótani a világ életöszeke elé. Ha a döbling szöbkelet meg lehetett indítani az összbizonylat megköszömtását, nem kell eszöbgedniük nekünk magyaroknak, mert Szechenyi mellett nem volt más, mint az igazság, melletünk nincs más, csak az igazság, de ez utat fog törni nekünk.

dr. Kis Sándor
ügyvéd,
Ujpest város díszpolgára, a Kuria ügyvédi tanácsának tagja, Pestvármegye förtvényhatósági bizottságának örökös tagja és számos társadalmi és jöföti intézmény és egyesület alapítója, elnöke és vezetőségi tagja
hosszu és súlyos szenvedés után folyó hó 1-én, este, 68 éves korában elhunyt.
Eletében némes lelkesedéssel csak szereltek ársztottal, halálában legyen könyvny a pihenés. Emléketet sola el nem mulo szereltek örizzük.
Drága halottunk földi maradványait február hó 3-án, hétfőn déltán 3 órákor az upesti régi temetőben helyezik örök nyugalomra.
Dr. Erdélyi Edéné szül. Kis Marianné, Agnes, Kis Oliver László gyermekei, Kis O. Lászlóné szül. Vogel Zsuzsa menyje, dr. Erdélyi Ede veje, Erdélyi István unokája.
Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

dr. Kis Sándor
ügyvéd ur,
Ujpest város díszpolgára, a Kuria ügyvédi tanácsának tagja, Pestvármegye förtvényhatósági bizottságának örökös tagja stb.
1930. évi február hó 1-én hosszas szenvedés után jobblete szöbkelet.
A megdíszölt intézetünk alapította, annak erősítésén tudásával és szorgalmával önzetlenül munkálkodott.
Emléket mindenkor kegyelettel fogjuk megörizni.
Ujpest, 1930 február hó 2-án.

Gyászruhák
4 óra alatt
Horváth és Halász
női gyászruhakészítő vállalat, IV. Váci-utca 26
teljes gyászöltözölekek speciális naktára

Fia halálának hírére meghalt az édesanyja Korein Sándornak, akit egy pesti fatelepen agyonnyomott a vonat

Nagykanizsa, február 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)

Általános megdöbbenést keltett a városban az a kettős tragédia,

amely a megveszerte ismert, tekintélyes Korein-családot érte. A tragédia első áldozata Korein Sándor, aki nemrégiben egy nagykanizsai divatarucég belfüggetlő volt és aki legutóbb Budapestre költözött, miután budapesti leányt vett feleségül. Budapestben Korein egy nagy fővárosi faurugyár főtisztviselője lett és a gyár fatelepen érte néhány nappal ezelőtt az a végzetes szerencsétlenség, hogy egy tehervonat faronkjai a fatelep kerítéséhez nyomták.

Súlyos sérülésekkel szállították be a Zsidó-

kórházba, ahol éppen jelen volt a fivére, dr. Korein Dezso, zalaszentgróti orvos, aki maga vette ápolás alá. A szerencsétlen Korein Sándort azonban, amint ismeretes, nem lehetett megmenteni, néhány óra múlva meghalt. A tragédia másik áldozata Korein Sándor édesanyja, Korein Miksa zalaszentgróti kereskedő felesége. Amikor ugyanis Korein halálhírét megteléfonálták szüleinek Zalaszentgrótra,

az édesanyja a hír hallatára holtan esett össze.

Az idős asszonyt fának tragikus halála anynyira megrendítette, hogy *szívszélbűdést kapott*. Korein Sándor holttestét Budapestről hazaszállították a szülői házhoz, Zalaszentgrótra, ahol édesanyjával vasárnap temették el a kiterjedt család és az ismerősök nagy részvéte mellett.

— Halális autóbaleset ért egy tisztí társaságot a rigómezei országúton. Belgrádból jelenti A Reggel tudósítója: Mitrovica közelében, a rigómezei országúton súlyos autóbaleset történt. Szombat este a nagy ködben egy személyautó belezuhan az országutat szegélyező kétméteres árokba. A négy utas közül az egyik, egy hadnagy, azonnal meghalt, a többi három létsúlyos sérüléseket szenvedett. Ugyanezen a helyen már számos baleset történt, így nemrégiben egy teherautó zuhan le a magas útról egy százméteres szakadékba, amikor is hat ember életét veszítette.

— Haterzer pengével elfutott. — letartóztatták. Győről jelenti A Reggel tudósítója: Porjesz Béla komáromi mulatóhelytulajdonos, akit itt mint a régi pesti éjszakai élet ismert alakját tartanak számon, vasárnap fölkeresett egy győri vállalkozót, elmondta neki, hogy a cseh hatóságoknál új mulató helyreteret kapott tíz óra szóba engedélyt és följajánlotta a győri vállalkozóknak, hogy haterzer pengő ellenében az engedélyt rá ruházza. Minthogy a vállalkozó nem engedte az üzletet és az haterzer pengő mindjárt le is fizette, a régi és az új bérlo a győri városzába tele indult, hogy ott megöltsék a szerződést. A városzába közelében Porjesz egyszerre futásnak eredt és csak az összecsesdült járólóknak sikerült elfognia. Minthogy Porjesz a rendőrségen bevallotta családi szándékát, Pammer rendőrtanácsnok kihaltatása után letartóztatta és átküldte az ügyészség fogházába.

— Általános textilsztrájk készül, 6000 munkás már beszüntette a munkát Belgiumban. Brüsszelből jelenti A Reggel tudósítója: Renaix textilvergőknél a munkások sztrájkolnak. Mintegy 6000 munkás lépett sztrájkba és 5%-os bércsökkentést követel. A renaixi textilgyárban bekövetkezett sztrájk kihatással van a belgiumi textiltiparra és félf, hogy a sztrájk átterjed a többi gyárra is.

— Bridesverseny a Reformklubban. Szombaton este bridesverseny volt a Reformklubban, amelyet dr. Kissé Anar Mária orvosné és Kostyal István rendezett. Az első díjat Labos Bertalan — Feketes Imre, a másodikat dr. Molnár Jenőné — Havas Erzsébet, a harmadikat dr. Haas Oskár — dr. Nagy József nyerték.

— Támogatást kér a jószívű emberektől egy szerencsétlen vidéki asszony, akinek köntöng-kezeles közben mindkét kezefele ledőlt s így munkáértelen. Címe: Háza Sári, Vörösmarty-utca 69-71. II. 8.

— Ma kezdődik a 14 napos olasz kalapvásár, Nagy Ferenc kalapmesternek (Múzeum-körút 2), ahol 5 pengőért egy gyapjúkalapot és 12 pengőért egy nyulszőrűkalapot vehet.

— A „Dolgozó Asszonyok Lapjának” a havi számában Ungár Margit a férjével együtt gyömrékről, Szász Tibor az anyósáról, Simon Blanka a dolgozó asszony otthonáról, Pállos Erzsébet a „Five O’Clock” hazájából, Hajós Lászlóné az egyikéről, Vasárhelyi Júlia a vidékről írtak érdekes cikkeket. A lapot dr. Brády Ernőné szerkeszti. Előfizetés évente 3 P. Szerkesztőség: Budapest, Jókai-utca 4.

— Vasárnap ismét több diák tünt el a rossz bizonyítvány miatt. A Felvívi bizonyítványkiosztás most van soron az iskolákban s ezzel kapcsolatban naponta 4-5 elűntést jelentenek a főkapitányságon. Vasárnap két elűnté gimnazistát Esztergomból hoztak vissza Budapestre, négy pesti kisdíktőt pedig Nagymoroson volt a bátóság párfogatásába, mind a négyen egy osztályba járnak s gyalog mentek Nagymorosig. Ma őket is visszahozták Budapestre.

— Béry László tanulmánya Kemechev Lászlóról. Kemechev László Bnóm, okos és szuggesztív íróasztalédelelűntek a magyar újságíróválasztóasztalról. Róma téliésközé eszen ment el, Hlokozatosan is va zallatott, ez a különös tehetségű fiatalember, aki mákor Kemechev Jenő íráskent először lépett a Rákosi Jenő íróasztala elé, ugy állt oda szerény és böles mosolyalval, mint aki az újságírás marsallatját hordja tarsolyában. Akkor már egy más téher volt ebben az újságírói tarsolyban: az iszonyó front, az olasz hadiflónság tesztel-lekelt örlő emlékei. A pesti redakció szerkesztőit asztalánál Kemechev sohasem beszélt ezekről, de mindenki érezte, hogy tekintete öröklött okosság és izlés úri fölényével siklik túl a pesti aszfalton és meglátja a világnak olyan összejűgéseit, amelyeket nálunk nem sokan vesznek észre. Cikkei, tanulmányai, Mussoliniről írott könyve ennek a szemléltetésnek maradó emlékei. Csodálatos tehetség volt rá, hogy meggyerő külsejével, utánozhatatlan modorával mindenkit barátságára tegyen. Mindenki rajongott érte, mindenki azt hitte, hogy a legfényesebb karriernek egyikét fogja megfutni... Ma sem tudja semki biztosan, mi törté ketté ezt a szikrázó életet. De elfelejtjen nem lehet — és Béry László tanulmánya, amely a magyar sajtó elmulthatatlan szeretőjének koszorúját teszi le Kemechev László koporsója fölé, azoknak a szívbeletartozását róta le, akik nem tudnak megfeledkezni a magyar hűség és telettség bármily rövid ideig ragyogó, ritka üstököséről...

— „Lázár Miklós képviselő urat illeti a szó” — a hangban és formában utjánakélt „Borszem Jankó” friss számának legérdekesebb álcasanyja, az új toltaji képviselő úrneképeit. Molnár Jenő ugyesvén lapját Szomor Dezso, Herczi Oszkár, Párbósti Andor és Mihály István írásain, illetve nyilatkozatain kívül rengeteg tréfa, vicc és karikatúra tartkítja. Ára 50 fillér.

— Műszemerk természet után. P. Ad. Müller Sölné wiesbadeni ér megbízottal február 17-től 22-ig a páciensek jelenlétében készítenék és hállozhatnak természet után műszemerket.

— A „Reklamélet” legújabb száma dr. Feldmann Sándor ideggyógyos cikkeit közli, amelyek címe: „A vevő hatalmi és személtés isztában a vásárlásról.” Bélagh Sándor szeg közlitsusa lapja közli utca a müncheni magyar konzulátus jelentését a müncheni plakátállításról és a reklamélet minden jobb könyvkereskedésben kapható 1 pengőért. Kiadóhivatal: Budapest, V. Balvansz-utca 12.

2 Fehér Hét a Magyar Divatcsarnokban

A Rákóczi-ut 74. szám alatt díszes kirakattfront, „Két fehér hét” — „Két fehér hét” jelzik a fehér táblák. Gyertyaszentelő napjának legzendős modvája is előbűt, itt áll a Divatcsarnok bejárata előtt s a gerenczája — fehér. Fehér, mert jelzi, hogy odabenn, ahol sűrű a forgalom, február elseje óta fehér vásár folyik. Minden szorgos gazdasszony ilyenkor látja el magát és háza népét vászon-, sifon-, damasz- és battisztarúval, hűznék és embernek szükséges kelengyével. Sok éves tapasztalat vezette rá a kereskedőket, hogy a fehér árú legalkalmasabb szezonja február első felé... Hogy miért? Talán mert farsangi szokás volt, hogy a farsang végén eljegyzett és öszszel fejték adott eladó leány kelengyéjét ilyenkor kezdék varrni és hímegzett... A jó, házias szokás megmaradt s az ügyes kereskedő ilyenkor igyekszik okkázót nyújtani.

A Divatcsarnok belső létképe is ünnepl. Oriás fehérvászon-Zoppelin között ki a kupola alatt. Fehér sifon drapéria vonja be az erkélyeket és színes zsebkezdőtüntek rajzolnak rá piros, lila, sárga vagy égszínkék girlandokat. A díszletet a Divatcsarnok saját házi művésze, Bükky Ernő tervezte. A fehérneműosztály kinölt és kidagadt a maga sokolt keretéből. Bengeteg új árut vont itt össze a cég, hogy az óriás tételben vett anyagot a lehetőség végső határig leszállított áron forgalmazza. Az árleszállítás minimum husz százalékos, de nagyon sok árumal lemegey ötven százalékos. Vagyis egész sereg árneikket meg lehet ma venni a Divatcsarnokban: féláron.

Ez az árleszállítás azonban igazán csak azért lehetséges, mert oly nagyfetéreg árú áll ma a Magyar Divatcsarnokban közelében. Az áru minősége a legkevésbé sem szenvedett alatta. Csapa jó és prima árú kínálkozik itt, mert a Divatcsarnok elve, hogy állandó verőközösséget szerezen. Nem azt akarja, hogy a kifüggesztett olcsó ár csak egytelenször esábita be a vevőt. Azt akarja, hogy a jutányos áru vett járú adószoktassa a fogyasztót. És hogy ez az elve helyes kereskedői fölfogás, azt önösen igazolja a törzsvetőközösségek folyton gyarapodó száma. Meg egy kereskedői elvére hivataloski büszkék a cég: a beszerzett áru mindenekelőtt magyar. A magyar ipari cikk áll itt legelőss helyben és csak azt szerzi be külföldről a Divatcsarnok, amit még nem állítanak elő Magyarországon.

Bejárjuk egymásután az osztályokat. Nehezen főrnk a pultokhoz, mindenütt sok a vevő. A vászonosztályon magas oszlopokban sorakozik a prima kelengyeanyag. Kelengyevászon P 1.48 és 1.58, kelengyesifon P 1.38, agyennői, damasz P 1.58. Egy hűly bundabeketésben — vidékről, berándult gazdáfeleség lehet — mind a negyfeléből esomagtolt egy-egy véget. De van itt jöminőségű fehérneműsifon már 98 fillérrért is! Pamutyvaszon pedig — 78 cm. szélességben — 78 fillérrért! Olcsó lepedővaszon, 140 cm. széles, jól bevált minőség P 1.98-ért... Még sok minden megállt a rengeteg szemlélni való között ezen az osztályon: így a modern női fehérneműre, szoknya- és nadrágkombinőre, hálónger való prima színes nansouk, az öszszes pasztellszínűkben: P 1.18. Tiszta len konyharuha 98 fillérrért. Ugynevezett szakárd froffirtörökűk darabja P 1.98. Ezek itt a kitűnő minőségre való tekintettel) egyből egyik sláger-reklamálak.

A női fehérneműosztályon föltűnik, mily rendkívül olcsó a színes nansoukból készült nadrág- vagy szoknyakombinó hímzeve és csipkézve: P 2.18. A hosszujjú hálónger hasonló minőségben és kivételben P 5.60. Hölgyek számára 92 fillér a fehér sifonmelltartó és P 1.48 a túllből készült, minden méretben. Az úri divatcikkek osztályán meg kell említenünk a férfi pulninget P 6.50-ért (8.50 helyett), oxford ferfinget P 5.70-ért (7.80 helyett). Az osztály szinte bízethetlen olcsóságú slágere a tisztlőres puha ingallér, valamennyi számban és modern szabással... Így lesz egy gallér olcsóbb, mint a tisztítás.

Ne felejtjük el a női harsnyákat: kitűnő minőség, Bemergselyemből, valamennyi színben: P 2.66. Fehér köplői csipkék dus választékban méterenként 5 fillértől! Színes női battisztzsebkezdőt, aszurosat, 38 fillérrért, színes trikó-selyem nadrágot P 1.48-ért. Itt kell megemlítenünk, mily gazdagon fölszerelt a Magyar Divatcsarnok szövet-, selyem- és szűnyegosztálya is. Látnak itt cernatamin, fodros és csipkés szőrfüggönyöket metes olcsó áron: P 6.50-ért. Színesnyitás teljes madraszfüggöny-garnitúrát P 7.80-ért. Mindéből látható, mily olcsón és jutányosan lehet ma vásárolni a Magyar Divatcsarnokban. A praktikus családanyak és jó gazdasszonyok bizonyára nem mulasztják el a két Fehér Hét ritka okkázóját.

Az ÚJ SZÍNHÁZ jelenti:

Február 6-án este 8 órakor premier!

LAMBERTHIER UR

LOUIS VERNEUIL írta.

BÁRDOS ARTHUR fordította.

HOLLÓS ILONA, GELLÉRT LAJOS játsszák.

VAJDA LÁSZLÓ rendezte

Ma először hangos film a TIVOLIBAN!

„Mámorkeringő”

Német beszéd. Enek, tánc és zene. Technikailag tökéletes! Leadás: legújabb nagyteljesítményű „Klangfilm” készüléken. Nagy kísérőműsor. Olcsó helyárak

Nagymező-utca 8. Automata 230-49

noha koronázatlan kollégáihoz képest, akik a mai internacionális tohuvabobban a világ sorsát igazgatják. Nem is csoda hát, ha ezek között zöldre nem vergődhetik s végül a bolondokzába, majd újból a panoptikumba kerül... Ezt az utat azonban, az első jelenettől az azonos utolsóig, a gazdasági konferencia tanácskoztérben, egy szép színeszőn hálósobáján, végül a filmstudió Napolcon-szerepén keresztül Hasenlevertel segítségével oly szellemes, legvidámabb és határozottan mulattató külsőségek között teszi meg, hogy a legnagyobb bosszankodással olvastam azokat az okoskodó, nagyképi, immel-ámmal itt-ott valamit nagynehezen elismerő méltóságokat, amelyek szinte mintegy színházesszé tendenciával, mintha valósággal el akarnák terelni a publikum figyelmét a mulatságos és nagy és hosszú kasszasikert érdemlő produkcióra! Ezemmel beküldöm a publikumot a színházba! A Belvárosi Hasenlevertel-darabja tipikus az a színház est, amely a közönség mai pszichikai struktúrája mellett valósággal a publikum hádjára számíthat. Vidám, frappáns, szellemes, könnyű, elragadó! Somlay Artur régi művészi szerzőjébe könyörgök belenyúlva, teljes művészi félkészültséggel nemhogy legyőzi a szembe-szökhő figurális ellentétet, de teljesen lelejtetve azt, valamely groteszk párosszal tökéletesen jellemzi a száz év utáni körülmények között suta Napolcon, anélkül azonban, hogy a figura eredeti méltóságából s bizonyos majestuzitásából bármit is elvesznie engedne. Brilláns alakítás. Mellette Makay Margit csillogó „Josephin”-alakítását kell az egyenrangú dícséret legszebb jelzőivel elismernem. Ez a bámulatosan hajlékony, roppant kedves és finom színésznő, akinek női varázsát csöppet sem vonja le, hogy selyembe és csipkébe burkolt tulajdonságait valami léfeszethetetlen gyermekes (kislányos) humorral vegyíti, csupa sugárzás, csupa hangulat, csupa színjelölőny szivórvány egy parfümös árucikk csillogó kristálya mögött... Z. Molnár „Landru”-je gonoszán címés, kísértetiesen szimpátiikus. Újabb remek kámetalaktúra Z.-nek. Lengyel kíméletlen amerikai spleen-ja, a fővettenségre való túlságos törékenyben negybe hullad. Ellenben újból jó Keleti idegenvezetője s néhány színlétszomban eszünkbe jut Várnai, Rákosi, Hajnal és Pataky neve. Sugár: fifty-fifty. És rémes a két kislány duója. Hát nincs két kis fűrtös anygalka az egész színházról, két aranyos pofácska, akiknek földhúne itt az ember? Na és a kiállítás, a háttérben a két festett panoptikum-figurával, kiábrándító igazán. Valamiel több izlés, áldozathétség csöppet sem ártott volna, pláne ha ugysis sejtették, hogy végre ráfűtötték az első igazi nagy kasszasikere... (Ezen még mindig lehet és kell is sürgősen segíteni!)

— De addig is meg szabad nézni, ugyebár?
— En fizetem vissza magának a belépődíjat, ha nem jól mulattott. Ennyi csak elég! ...
— Tökéletesen. S mi történt az Andrásy-utón?

— A műsor újból kitűnő. Meg kell hagyni ennek a becsüdtő és tehetséges kis színháznak, hogy szívvel és szeretettel szolgálja a publikumot s dícsérendő áldozathétséggel is. Ebben a műsorban is három olyan sztár szerepelt, mint Gaál Franciska, Tökés és Vaszary Piri, nem csoda hát, ha a táblából hónapok hossza során át ki nem fogy... A műsor kiemelkedő produkciója Nadas Sándor „Hagygya Mari” című kis „történetes” jelenet”-e. Legnagyobb érénye és hibája is, ha úgy tetszik:

(már tudniillik a happy-end felé bandesztó új színpad-dramaturgia szempontjából), hogy minden betűje élő és vérző valóság: élet, a hamisításnak, széptétezésnek, sikkasztásnak, tagadásnak minden kísérlete nélkül. Nadas ebben a kis darabjában szinte egyenrangúvá válik orosz ideáljával, Csehovval: a frissen esett hó szízei hárszégével s tiszta pirtatlanságával rekonstruálja a kis dráma lányomait, amelynek újított véresöppek és Vaszary Piroška pergő könnyei mutatják. Az ő megtaposott, felhördülő, rongy kis élete, Haggya Marié, áll a miniatűr dráma előterében, a színésznő tehetségének jóvoltából amoly megrázó erővel, az élő könnyeknek olyan záporában, hogy megrendülve tekintünk utána a függőgöy összcsepapódása után. Peti Sándornak ez talán negyedik vagy ötödik szereplése a műsorban (Vaszary partnerének szerepében) és a maga nemében valóságos kámetalaktúra. Ambició, jókedv és tehetség csakugy sugárzik róla minden jelenetében. (Kitűnő Kékény Ilona is, aki a „Magyar Hangosfilm”-beli szereplésén kívül — amelyben kissé „hangos — újból brilláns formát mutat s különösen a „Zsuffolt vonat”-ban nevelteti agyon a közönséget.) László Miklós, Andai, Ihász és Abonyi jótsszék: a darab többi szerepeit, mind olyan kitűnően, hogy közöttük egyetlen szívetlen mondatával egy Gáspár György nevű fiatal színész is föltűnhetett. A műsor két másik nagy darabja Lakatos „Pármá kaland”-ja Tökéssel és Török „Jutka”-ja Gaál Francival. A „Pármá kaland”-ban Tökés Anna delollózza érvényesül igen előnyösen Mária Lujza gyönyörű tolettjében, bugó gerlachangja pedig a királyné színes s pikáns mondanivalójában. (A tisztek sarkantyúpengetését kissé sokallom.) Lakatos izlése, változatos nyelve és oly sokszor elismert kultúrája teszi európaivá a tableaux-t. Gaál Franci egy virágos, friss kis eselédalaktíttással nyújt alkalmat Török Reszének arra, hogy megállapíthassa: mennyire nem becsülték meg sem a művésznő képességét, sem a saját tehetségét. A tehetségűt duzzadó Török Reszó, akit emlékezésünk szerint volt már múltunkban az igazságtalan gáncs egész árvájával szemben megvédni, ezuttal keresztényi lélekkel el kell, hogy viselje a kedvezőtlen kritikát is: nem jó a darab. A siker Gaál Franciskáé, aki aranyos, eselédé esmosított kis arcoskájával, két kis daloeskával s ezerráncu szoknyácskával illegi-billegi ki magának hosszadalmas és fásasztó uton az elismerést. Hiányzik a nagy cipő. És a kislány is. Vagyis a földet. Mert a kislány eddig is megvolt... Még Békffy konferanszáról állapíthatom meg negatívumként, hogy nem izléstelen s pozitívumként, hogy igen mulatságos. Van még valami, amire kiérdesít?

— Ó, hogynel! Az új operett a Városban, a négerék a Royalban, az olasz babák a Fővárosiban??

— A négerék a Royalban fenomenálisak, csak ugy zeng és reng a színpad alattuk: néger sztárok, görbők, akrobaták, énekesek, táncosok, kórikusok, külön zenekar, saját díszletek és mindezekhez a világűr. A publikum husz percig tapsolt a premijük után. (Persze, ha mindig volna ilyen a világgipsz....) Az olasz bábokkal már egy kis baj van. Nem nagyon funkcionáltak a gépek: a premieren, félórás szünetek voltak, a közönség toporzékolt is egy kicsit... De hát ez még nem volna túlságos baj. A baj inkább az, hogy nem nagyon érdekesekek... Ami pedig a „The Venus of Biarritz”-ot illeti...

— Igen?
— El vagyok avatódva a zenétől. Egy nem egészen fiatal kezdő, aki harmincegyhány évével a meghasadásig érett és az életközletig gazdag operettermészt nyújtja felénk — patalkó melódiákat, forró, sokszínű, incenziózus muzsikát, amelyet a kezdő Lekar mondanivalóbőségével csak azért nem lehet összehasonlítani, mert Szentkár mai ember, egészen más kor szülte és lényegében egyéniség. Szentkár megelőzte a jazz, ő fölhasználta és tulment rajta. Romantikát merít magából, de azt át-és átösvi a jazz és a jazzhangszerelés fontos tanulságával, a humorral is megadja a magáét és utat mutat előre. Hogy milyen mai, az!

külsőkép illusztrálja: tangót, amely a tegnap dernier crije volt, ő egyetlenegyszer használja föl: a primadonna első duettjénél. Tangó helyett a nagy ságerszámokban ő már egy más erotikájú rímust duruzsol a fölünkbe, ugy-evezelt: valse anglaise-t, de nem az, csak kiénekel, világbasírt, fölött és kitörő — szerelem... Póta ez a muzsikusi, vérből zenész ez az operettszerző és nincs kiárvára, hogy be fogja járni a világot. Eljen Kardos!

— Elvitathatallan, Kardos Andoré az érdem, hogy megismertük Szentkár. Akinek diadalmas asszonya 170-szer szökött meg Sebestyénéktől: Kardos adott lovat az új lovas alá... Egy színes női figura körül vont nem minden-napi mesét az abbanmaradt násszéről, amelynek egy Vénusz attképén keresztül természetesen folytatása is tesz... Kitűnő művészek illusztrálják a szerelmes történetet: Honthy Hanna az ő okosan szép primadonnalányjével a legjobb nívót hozza minden operettjébe. Mindent tud, hogy legelső klasszis legyen: beszél (milyen jól!), alakít (mennyi szubtilis gondolat!), nagyszerűen adja elő énekét és egy láncol és mozog a színpadon, mint a született táncosnő, akinek semmi egyébre gondja nincs... Rátkay is a maga zsánerjében — és már egy-szer és mindenkorra — magasztalaton jár. A humort viszi a vállán, tehát a siker igen nagy részét. Zilahy Irén kedveske és bájoska. Nincs vele semmi baj! Kertész Gábor zengő-hangú bonviván, A Siro Anna—Körösy Zoltán tánckomikus párnak nyitászínű tapsa van... És még csak egy szót Szentkár Mihályról, a komponista bátyjáról, aki négy estén keresztül vezényelte a Biarritzi sorsát. Berlinben kénhardtul Kornold 75-ször, ő 123-szor dirigálta „A dencver”-t, az idei szezon legnagyobb sikerét. Hogy mit hozott, babonázott, kámetizált és terrorizált ki ez a rendkívül muzsikusi a Városi zenekarból, az külön esemény volt. Hurrá a tehetségek! Ezzel, sőt végkimerüléssel zárom is soromat. A dolcatesse-fronton ugyanis e héten semmi újsg...

* Indián heregnő Budapestben. Hazája Ós-Amerika s mégis a legkultúraltabb nyugatra úto vére. Tudásvágya Virgínia Wantura heregnőt, egy ősi indián fejedelmi család bájos sarját. Egy gyönyörű indián leány, aki egyetemet végzett, nyelveket beszél, gyönyörűen és hangulatosan énekel, zongorázik. Az összes nyugati kultúrvárosokat bejárta s most itt van fővárosunkban. Fixa ideája, hogy saját maga akarja megkeresni a kenyerét, pedig ezért otthom újít se kelene mozditania. Egy hónapra a Dunacsor-bába szerződött le, ahol szombaton fényes sikerrel mutatkozott be.

Ki a Biarritzi Vénusz

?

megtudhatja bármelyik este 8-11-ig egy rendkívül izgalmas szerelmi történet keretében, pompás jökevényben, káprázatos kiállításban

**Honthy Hanna,
Zilahy Irén, Rátkay Márton,
Siro Anna, Babochay Erzs, Kertész Gábor**
tökéletes produkciójában

A Biarritzi Vénusz

szenzációs előadásán

Városi Színház

A MAI ELŐADÁSRA
MINDEN JEGY
ELKELT

Ez a tábla **57**-szer volt kint

a BETHLEN-TÉRI SZINPAD DIADALMASKABARÉMUSORÁNÁL

Előadások hétköznap 6 és 9 óra, vasárnap 3, 6 és 9 óra
Jegyrendelés élelőtől 10 óráig. Tel. J. 443-76

Helyárak 50 fillértől 3 pengőig

Elővétel! Alj nincs!

A szezon szenzációja:

„Álomkirályné”

A címszerepben: **Fedák Sári**
Beregi első föllépései, **Molnár Aranka, Jávor Pál,**
Justfi Gyula a főszerepekben

MAGYAR SZÍNHÁZ

A fővárosi pártok e héten erőteljes akciót kezdenek a deficitesebb „Pedagógiai Filmgyár“-nak a „Hunniá“-val való fuziója ellen

(A Reggel tudósítójától.) Azok a tárgyalások, amelyekot a fővárosi Pedagógiai Filmgyár átadásával kapcsolatosan folytat, előreláthatóan e héten döntő fordulatot érnek. A fővárosi közgyűlési pártok, amelyek megkerüléséről és meghallgatása nélkül folyt az eddigi tárgyalások, e héten hozzászólnak a filmgyár átadásának kérdéséhez. A Keresztény Községi Párt egyik legerősebb vezetőegységére a legközelebbi bizottsági ülésen erős kritika kapcsán akarja fölvetni azt a kérdést, hogy a városban

ugyanakkor a Pedagógiai Filmgyár modern és nagy áldozatokkal létesített berendezését 600.000 pengőre értékelt s további 600.000 pengő készpénzt kér. Így alakulna meg 2.400.000 pengővel az új magyar filmgyár, amelyből azonban 1.400.000 pengő befektetett tőke. De ismeretlen körülmény még a beavatottak előtt is az, hogy a Hunnia ajánlatában a fővárostól további tíz évre kéri

azt az évi 250.000 pengő szubvenciót, amelyet a főváros eddig az oktatási célokot szolgáló Pedagógiai Filmgyárnak folyósított.

Viszont épp ez az évi 250.000 pengő szubvenció az, mely a főváros vezetőit arra indította, hogy a deficitesebb mérleggel záró Pedagógiai Filmgyárat eladja. Az ajánlat, melyet a filmalapból létesített „Hunniá-filmgyár“ a fővároshoz juttatott, e szubvenció ellenében a filmalap további bevételeit kintadja, amit az állam garantál. Ezek azonban azok a méterpénzek, melyeknek megszüntetése már készüben volt s melyeket ez az ajánlat további hosszú évekre, az egész magyar filmipar kárára átvett. Az a tőke, melyet ez a fuzió létrehozna, tízezer tőkeosztás mellett circa 7 millió pengő, azaz 1.200.000 dollár reprezentál. Nem véletlen, hogy egy másik ajánlattevő vállalat elnöke a vasárnapi lapokban nyilatkozatot tett közbe, amelynek lényege, hogy ajánlata önálló s nem hajlandó a filmipari alappal együtt dolgozni.

(sz. m.)

kicsoda és kinek a megbízásából tárgyaljat ilyen jelentős kérdéssel, anélkül hogy előzőleg a főváros legilletékesebb fórumainak véleményét kikérte volna.

A közvélemény ebben a kuszált kérdésben egyre tisztán kíván látni; tudni akarja, hogy mi történik a fővárosi filmgyárral és követeli, hogy a legilletékesebb kormányintézmények vegyék kezükbe és tereljék helyes utra a kérdést, amely körül egyelőre kaotikus zűrzavar van és hiteltelosen tárgyalások folynak. Ugyanaznap, amikor a pedagógiai filmgyár igazgató-sága kijelentette, hogy senkivel nem folytat tárgyalásokat, Scitosszky belügyminiszter ugyanezzel a kérdéssel, hogy ebben az ügyben a legközelebbi minisztertanács már dönt is. Ismeretes a Hunniá-filmgyár ajánlata, amelyet a Pedagógiai Filmgyár átvételére tett. A Hunnia az illetékes

500.000 pengő értékű aportot és 400.000 pengő készpénzt hoz,

önálló, szabad véleményt gyanakvással fogadnak. A magyar irodalom államformája ugyanaz, mint az atheni regimé, a királygyilkossággal enyhített abszolutizmus. A magyar irodalom vérengző pártok rémuralma alatt él.

A gondolat szabadság ebek harmincadikáig futott, senki sem mer pisznenni sem. Ha nem is ünnelk ugyan mindjárt, akkor sem irhatod meg szabadon a véleményed, mert mindnap újra kell kezdened a küzdelmet a pusztá lért.

Egyik író barátom az imént 50 fillért kért villamosra.

egy másikat a csecsemővédő egyesület táplál-mindennapi könyörtejadományával. Legföljebb irgalomból kaphatsz néha annyit, hogy egy-két hónapig jól-lakhasáid belőle. Az egyetlen meccénás nálunk az író, aki kiirtja önmagát. — az írók önmaguk kitartottjai. Ne remélsz semmit, magyar költő, az utókorot sem. Ki főrökid ina már nálunk Petyey Istvánnal, Cholnoky Viktorral.

hol vannak a tanulmányok, amelyek Bródy Sándort, Kaffka Margitot, Tóth Arpádot ünneplik?

A magyar dalnok halhatatlansága csak addig tart, amíg telefonálhat kiadóknak és barátainak; mielőtt nem telefonálhat többé, baj van. A nemzetköziség jazz-bandkora érkezett el: magyar író, törz szó a töltőtollad és vesd a Dunába, vedd szádba pisztolyod csövét, szorítsd a fogad közé és huzd meg a ravaszt, színjön meg az irodalom, amely jelképesen a halottal beszéld vette kezdetét...

Ezt kellene mondanom — folytatta — a magyar költőnek, ma, amikor távolabb vagyunk Európától, mint őseink. Ehelyett mégis ezt mondom: Nagy költőink és írónk végtelenen eljegyeztek minket az európai szellemmel; pusztuljon minden, ami vidékiesség, közönszeriség, tehetségtelenség. Magunk közt azonban megegyezőknek kell maradnunk, mert egyedül mi értjük ennek a nyelvnek a muzsikáját. Magyaroknak kell maradnunk akkor is, ha szenvedünk, szükségét látunk és tiszszzer annyit munkát kell vállalnunk, mint másoknak. Aki csak mester szeretne lenni és nem a magyar nép tamtoméster, annak itt nincs helye.

Akikben a Széchenyi felelősségerzete, apostolsága nem el, az nem való ide.

Kissé lehajjuk a fejünket... de a szívet, azt föl, föl, barátaim!

Kosztolányi Dezső mélyhatású előadása után, amelyet az írőköl álló nagyszámú közönség minduntalan tetszésével szakított félbe, Czobé Gyula ismertette az 1928—29. év magyar irodalmának statisztikai adatait.

A kormánypárti agrár-blokk szerdán megsürgeti a vasúti tarifák csökkentését

(A Reggel tudósítójától.) A kormánypárti agrár-blokk szerdán tartja legközelebbi ülését, amelyen

a legenergiusabban megsürgetik a gabona és egyéb mezőgazdasági termények szállításának megkönnyítését, a vasúti tarifák csökkentését,

különösen az exportrelációkban. Az erre vonatkozó határozatot Dessenffy Aurél volt kereskedelmi államtitkárnak a MAV tarifapolitikájáról szóló előadása fogja bevezetni. Az agrár-blokk szerdai ülésén megvitatják ezenkívül

a tejtermelés katasztrófáját

is. Míg ugyanis Budapesten 40 fillérbe került a tej literje, addig a termelők 10—12 filléres árat is alig tudnak megkapni. A tejtermelés krízisének enyhítése érdekében az agrár-blokk közvetlen érintkezésbe fog lépni a földművelésügyi minisztériummal.

Kosztolányi Dezső a magyar költő élethalál küzdelméről beszélt vasárnap a Magyar Írók Egyesületében

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt tartotta a Magyar Írók Egyesülete első évi közgyűlését. A gyűlést Vojnovich Géza elnöki megnyitójára vezette be, aki arról beszélt, hogy a magyar irodalom keltészakadása megszünt, az Ady-kérdés nyugvópontja jutott,

mert azok a jelenségek, amelyeket régebben irodalmunk fenyegető veszedelmének tartottak, elcsesztek jelentőségüket a mai irodalom zordonabb nehézségei mellett.

— Valogatás nélkül ontotta ránk ocsuját a külföldi termékek özöne — folytatta. Ezek az egyszerű megjelölté fordítások szinte áprészdelenséget fenyegetik a magyar irodalmat. Nem lehet megérteni, hogy ha magyar szerzőnek egy-egy kötet 6—8 pengőbe kerül, miért lehet külföldi fordításokat barmadónan adni? A magyar tehetség külföldre utal tudál, de itthon elfogy lába aól a talaj. Másik nagy bajunk az irodalmi túltermelés; nálunk csaknem félszáz könyv jelenik meg éventén, mint az amerikai Egyesült-Államokban. Ki győzi végül a végtelenül a tenger könyvet? Nem Fedező az irodalomra a forszeltes szem. A bíróköző Johnson nevet mindenki ismeri, de kevesen tudják, hogy volt egy másik Johnson, akinek nevét az angol irodalom és műveltség orzi. A magyar szegénység pedig nemcsak az utolsó filléretet vonja el a könyvektől, hanem költi az emberekből az irodalom vágyát is.

Vojnovich ezután bejelentette, hogy két erdélyi vármegye azzal az ajánlattal fordult a Magyar Írók Egyesületéhez, hogy

Benedek Elek emlékét gyermeknyaralató építéssel örökítik meg.

Az egyesületi választások után, amelyek során Ambrus Zoltán tiszteleti tag, Márkus Miksa, Lőrinczy György és báó Vlaccics Tibor igazgatói tagok, Balassa Imre pedig az egyesület főtítkára lett,

Kosztolányi Dezső tartott előadást „Magyarság és európaiság“ címen.

— Akik tollat forgatunk kezünkben — mondotta — mindnyájan a magyar lét es nemét kérdéssel foglalkozunk, ezzel fekszünk és kelünk. Alarcosan szeretnénk megkérdezi Széchenyi módjára a magyar költőtől: „Mondd meg őszintén, mit akarsz te, költő, a huszadik században és írásként mit akarsz itt mindnánk? Egy szegény, eladósodott földművesnép fia vagy, egy porig aláított nép gyermeke. Legjobb esetben fényűzési cikk a költő Magyarországon. Miért lázongsz? Nem szeretnek, nem is nagyon gyűlölnék, közönyösek irántad. A magyar könyvek petreszelymet árulnak a könyvesboltok polcain. Kiszorítják az írót azok, akik érdekesebbek nátk: a szobafestőkből és szobalányokból lett moziesztillagok. Minden

Fagyásos
lyukszemektől, feltörésektől megkínzott
lábak

Izzadás, bőrkeményedés, égő érzések, kipállás-bokák duzzadása

Ma este vegyen egy jó meleg lábűrdőt, melyben előzőleg néhány deka Szent-Rókus-lábsót főld

Az így keletkezett oxigénes tejszerű víz egy csapásra elmulasztja a láb összes bántalmait

CORSO- és PALACE-MOZIK
ujra prolongálták!

SUBMARINE

KÖZGAZDASÁG

Kivel? Hogyan?

(A Reggel tudósítójától.) Ótóra gyorsvonattal Budapestől Bécs és ugyanaz a közép-európai időszámítás érvényes az osztrák fővárosban, mint nálunk és mégis úgy tetszik, hogy a politikai grammatika Bécsben messzebbre jár, mint nálunk, a munka ritmusa gyorsabb és az osztrák állam szekere sebesebben gördül előre, mint a miekén. Egy és ugyanazon a napon írják alá Bécsben azt a megállapodást, amely a magyar és amely az osztrák pénzügyi függetlenség helyreállítását tartalmazza. Lehet, sőt valószínű, hogy az osztrák megállapodás kamuszerű emelkedik nemzetközi jogereje, miután előreláthatóan néhány hét alatt ratifikálni fogja ezt a megállapodást a szignatárius hatalmak legnagyobb része, míg a magyar állammal kötött megállapodások ratifikálását csak néhány hétfel fogja késztetni a szerdán megkötendő párisi tanácskozás. De Bécsben készültek, sőt fölkeszültek arra az eredményre, amelyet Bécsben elértek és beralljuk, nem olvashatja senki irigység nélkül azt a hírt, hogy

Ausztria már hónapokkal előbb megkezdte a tárgyalásokat a külföldi kölcsenoportokkal a fölveendő nagy beruházási kölcsenre, negy, sőt öt konkrét ajánlati tekézik ma már az osztrák kabinet előtt.

Amelyeket azonban Schöber kancellár miniszteriuma részletes tárgyalás nélkül, udvarias formában elutasított, mert politikai okokból ragaszkodik ahhoz, hogy az első ajánlattevével, a Magyar-csoporttal kösse meg ezt az alapvető üzletet. Százmillió dollárt tesz ki ez a második stabilizációs kölcsen, mert Ausztriában egyáltalában nem riútelik bevallani, hogy nemcsak az invenziókról van szó, hanem igenis arról, hogy az osztrák államháztartás stabilizálását és az osztrák valuta értékállóságának biztosítását követnie kell egy második pénzügyi operációnak, annak, amely most már az osztrák magán gazdaság lebegő és bizonytalan helyzetét van hivatva megszilárdítani.

Irígyesremélő ez a pontosság, ez az igyekezet, ez a lelkiismeretes kötelesegtudás, az ország sűrűs szűkségeitnek a kielégítésre fordított szorgos munka. Még irígyesremélőbb az a tény, hogy Ausztria, az osztrák kabinet és az osztrák gazdasági politika ezt a kölcsönt teljes fölkeszültséggel várják.

pontos és részletes gazdasági programmal, amelyet hosszú heteken át eleve letárgyaltak az osztrák ipar és mezőgazdaság minden döntő faktorával. A program készen áll és mihelyt a kölcsen első részlete befut, a parlament elé kerülhet az a program, amelynek megvalósítását szolgálai hivatva van. Hol vagyunk mi ettől, hol van még a mi kölcsenünk s a mi a legfontosabb, milyen messi, új hónapokban kéri a mi gazdasági programunk! Hónapokkal ezelőtt bejelentette a magyar földművelésügyi miniszter, hogy teljes aróvel készült a nagy mezőgazdasági rekonstrukciós program. Fajdatom, a nagy programról a közvélemény egyelőre semmit sem lát, és semmit sem tud, de arról sem hallott senki, hogy a földművelésügyi miniszterium a szakörök véleményét meghallgatná, hogy a készülődésbe, a tervezésbe belevonta a magyar agrárpolitikának egyik vagy másik kitűnő szakértőjét, akik a hivatalos munka körén kívül állnak. Úgy látszik, Mayer miniszter a régi olasz formadalmi elvhez tartja magát: Fara da sé!

Majd megcsinálja ez a program önmagát. Hiszen lám, mezőgazdasági hitéletünk minden különös erőfeszítés nélkül nagyon öröndetesen emelkedett és emult ében, hiszkitvételünk régi ajult állapotából, hála néhány kitűnő kereskedő hallatlan erőfeszítésének, új utakat talált a közel Keletre és Isten segítségével majd csak kilábolunk minden intellektuális erópazarlás nélkül abból a kátyúból, amelyben majd hogy megrekedtünk. Ausztria nem mezőgazdasági állam és az emult években nemcsak nagyon erőteljes mértékben sikerült fölfokozni agrártermelését, hanem az új beruházási program is nagyon okos és megszívlelésremélő új reformokat tervez.

Ausztria mezőgazdasági lakásokat fog építeni, hogy a mezőgazdasági munkások

emberi életét biztosítsa s az ipari proletariátus szaporodását megakadályozza.

Ezek az osztrák éselődházak egészen biztosan nem vágyból épülnek s nem lesznek a bűbőcsé fészkek. Ki gondol nálunk mezőgazdasági éselődházakra, hiszen még azt se merjük remélni, hogy az agrárreform során földhöz jutott kisgazdákat emelik ki abból a reménytelenségből, amelyben ma vergődnek. Ausztriának agasztóm sok az ipari munkanélkülisége. Az ipari munkásságuk több mint huszonöt százaléka szingtdék hosszú hónapok óta munka nélkül. A munkanélküliség enyhítésére az osztrák kormány igen beható megfontolás után igen erőteljesen siet az ipar segítségére.

Pontosan megállapított programmal határozza meg, melyik iparág s milyen formában jut ehhez a segítséghez, milyen föl-fötelekhez fűzi a kormány ezt a segítséget, milyen tarifa és adóformok fogják ezt a segítséget kielegíteni.

Nálunk minderről egyelőre szó sincsen. Annyit tudunk, hogy egyelőre készürik már a kezl, amellyel a kölcsenből ki-ki a maga részére kellő adagot igyekszik kiharítani. De, ha ebben a Páló Pál-formában várjuk a nagy beruházást kölcsönt, amely a pénzpiac mai helyzete mellett is balatható idén belül megszerzhető lesz, akkor itt olyan szöngű és áttekinthetetlen tükedés fog kerredni, hogy abból konkrét és közzefogható haszna a magyar kögazdaságnak alig lesz.

Eivégre, aki bírja, marja elve alapján nem lehet gazdasági politikát csinálni.

Hogy a készülődéssel elkéstünk, az ma már bizonyos. Elkéstünk, jóllehet nemcsak a magyar sajtó, nemcsak a szakasjtó, hanem olyan férfiak és szakemberek, akikhez a destruktív és a mindenaron való ellenzékeskedésnek a gyanuja se fér, hosszú hónapok óta követelték a szerves és rendszeres gazdasági rekonstrukciós program előkészítését. Hogy ez a program ma, Hága után, még nem áll készen minden részletében előkészítve, megfontolva és a nyilvánosság előtt leárnyalva, olyan mulasztás, amelyet ma már nemigen hozhatunk be. De nemcsak nem hozhatjuk be ezt főleg időben történt mulasztást, hanem ma már joggal veti föl a magyar gazdasági közvélemény azt a kérdést:

Ki csinálja meg ezt a programot?

Ausztriának ebben is szerencséje van. Olyan gazdasági szakemberek ülnek az egyes miniszteriumokban, akik tudásban és energiában messze fölülte állnak a többi dunavölgyi állam gazdaságpolitikusainak.

A legfőbb előnyük az, hogy nem politikusok!

Politikusok azok a magyar politikusok, akik ma a két legfontosabb gazdasági tércen élnek állnak, erre a földadatra nem alkalmasak. Olyan ember, komoly ember, aki ezt kétségbevonná, alig akad ma még Magyarországon is. Azon a vacsorán, amelyet a magyar gazdasági élet vezetői a miniszterelnök bizsletére a napokban rendeztek, nem akadt egy hang sem, egyetlen szónok sem, aki a két szakminiszterrel megenlékezett volna. Nem jogos tehát az a kérdés: Kivel akarja a miniszterelnök az új gazdasági programot megvalósítani? S hogyan? Hiszen a program alapvető vonásait sem ismerjük ma még? (K. D.)

A miniszterelnök által beígért új gazdaságpolitika előkészíti a szomszéd államokhoz való gazdasági közeledést

(A Reggel tudósítójától.) Bethlen Istvánnak a Lloyd-kaszinóban tartott beszéde természetesen még ma is a legelénkebb eszmésere tárgyát képezi a főváros összes pénzügyi és gazdasági köreibben. Mindazt, amit a miniszterelnök a megegyezés történetéről és eredményeiről mondott és mindazt, amit védelmére fölhozott, ma már, vagy jobban mondva egyelőre, meghaladott és tovább diskussziók szempontjából egyelőre kimerített kérdésnek tekintik, mert — így mondják — a beszédük

erre vonatkozó részeiben semmi olyan nem volt, amit Bethlen sajtónyilatkozataiból és parlamentari beszédeiből már különben is nem ismertünk volna. A Lloyd-kaszinóbeli beszédben igazi novumként csak az hatott, ami

a kisántánthoz való gazdasági közeledés kérdésére vonatkozott

s habár a miniszterelnök erről csak egyetlen rövid mondatban emlékezett meg, de annál élebben emelte ki, hogy „a társis kérdések

A TUNGSRAM GYÖNGYFÉNYLÁMPA

kiméli a szemet, mert **KÁPRÁZÁSMENTES,** kellemes, enyhe fényt nyújt.

NEM PISZKOLÓDIK, mert belseje maratott, kívül azonban sima felületű.

CSINOS ALAKU, tehát minden világítási célra alkalmas.

OLCSÓ, mert egyenlő áron jobbat nyújt, mint az átlátszó üvegű izzólámpa

MICHELINPNEU
AUTÓFOLSZERELÉSEK
CITROËN-ES FORD-
ALKATLANSZÉK

TELEFON: Aut. 221-97, 285-63

NAGY JÓZSEF
VI. ANDRÁSSY-UT 31

egész sora eliminálódott a hágai egyezséggel, amely köztünk és a kisantant állami között gazdasági téren új atmoszférát teremtett. Az élelmi viták és megbeszélések most lehatáskörül forognak, hogy ennek a mondatnak mi a tárgyi tartalma, hiszen a miniszterelnök erről a kérdéssel mondott egyetlen kijelentését azzal zárta le, hogy „enélkül többet erről a kérdéssel nem mondhatok”. A gazdasági körök véleménye az, hogy a miniszterelnök célzása

azokra a változásokra vonatkozik, amelyek a kereskedelmi-politikai viszonyaink szabályozása terén a hágai egyezményvel kapcsolatban előtérbe kerültek.

Az agrárkörök már régen azt az álláspontot képviselik, hogy a köztünk és a szomszéd államok közt levő kereskedelmi szerződéseket elsősorban azért kell szabályozni, mert semmiképp sem tartható fenn az a helyzet, hogy agrár termékeink elhelyezése érdekében a szomszédos országok piaci hegyeit messzefelkő országok piacait kell keresnünk. Ez az agrárfőfogás csak a túlzó ipari érdekeltségük körében tűnt föl olyannak, mintha a nagy áldozatok árán megteremtett magyar ipart készítsék áldozatul dobni mezőgazdasági exportunk érdekében. A komoly ipari körök, habár pénzügyi szempontból erősen vannak érdekelve a magyar ipar ügyeiben, ma már betájták,

hogy az eddig követett vámpolitika, amely az életstandardot megdrágította és a mezőgazdasági termelés költségét is fölfokozta anélkül, hogy tényleg bevalótta volna azt a reményt, amelyet a munkanélküliség megszüntetése szempontjából fűztek a magyar iparfejlesztéshez, komoly revizóra szorít.

Ezek a körök nem azonosítják magukat azzal a túlzó ipari politikával, amely elfelejté, hogy Magyarország világgazdasági helyzetét folytán is elsősorban mezőgazdasági ország és hogy a jövőben mint ilyennek.

sokkal nagyobb szerepe lehet az európai népek gazdasági közösségében, mintha teljesen az ipar felé orientálódik.

Bármenyire meg vannak is győződve arról, hogy a magyar ipar eddig elért komoly értékelés feloldozása nemcsak helytelen, de egyenesen büntető volna, annyira meg vannak győződve arról is, hogy a miniszterelnök kijelentése szerint beálló új gazdaságpolitika egy olyan vámvizsgálattal kell megkezdődnie, amely ugyan nem adja föl cselekvőalkalmatosság nélkül az eddig elért ipari előnyöket, de azért mégis a szükségessé vált közlekedési iránymutatásba veszi. Meg vannak győződve róla, hogy egy Csehországgal, mint Ausztriával és Németországgal is ilyen alapon nemcsak meg lehet, de meg is kell találni a megértést, ha a gyár- ipar túlzó elemi az agitációnak akár milyen eszközökkel folyamodnak is. A német kereskedelmi szerződéseiről néző egyebek azt tudják, hogy Walko külügyminiszter Curtius német külügyminiszterrel Hagóban beható tárgyalásokat folytatott és állbólágában egyezett meg vele, hogy minthelyt a lengyel és osztrák tárgyalások befejezést nyertek, azonnal fölveszik a Magyarországgal való tárgyalások fontját. Az osztrák és cseh mezőgazdasági vámelemelések és monopóliumos tervek fogtak, ugyilátszik, alkalmat szolgáltatni a kereskedelmi szerződések revíziójának fölvetésére. Mindez azonban csak úgy történhetik meg.

ha előbb itthon békés meg egyeztetést sikerül létesíteni a vámkérdésben az összes érdekelt gazdasági ágak között.

Nem képzeltető ugyanis, hogy a szomszédos államokhoz való gazdasági közlekedés előkészítése anélkül kezdődhetne meg, hogy előbb itthon ne biztosítsák az összes gazdasági ágak teljes összefogását és harmóniáját. Ezt a harmóniát azonban nem szolgálják azok, akik már ma, részben a kormány kegyelmei keretében, részben pedig mesterséges hangulateremtéssel azt a fölfogást akarják a köztudatba bevezetni, hogy

a majdan fölveendő államkölesönből olyan

investíciókat fogatosítsanak, amelyek az ő érdekeiket szolgálják csupán.

Akik a hágai egyezés után most már, a tizenkettedik órában csuknagyan komoly és esakugyan új gazdaságpolitikát akarnak látni, nem tudják személtet belünnük az egyre növekvő materializmus jelenségeit előtt és véget kívánnak vetni annak a fölfogásnak, hogy az egyetlen gazdasági politika az az investíciós politika, amely az utóbbi időben sok esetben egyszerűen a köz rovására keresztültett bevarralpolitikát nem volt egyéb. Ezekben a körökben az a fölfogás, hogy ha elfogadják is a kormányelnöknek azon érvét, amelyek szerint a hágai meg egyeztetést a kényszerűség diktálja, semmire sem fognak belemegodni egy olyan új gazdaságpolitikába, amelynek lényege ismét

csak az lesz, hogy

csupán investíciókkal próbálják lecsendősitni a különböző helyekről feltörő hangoskodó érdekeket.

Ezt a politikát unak semmiesetre sem lehetne nevezni, de végzetesnek annál inkább. Eppen ezért abból a fölvetésből indulnak ki, hogy a miniszterelnök beszédében a Lloyd-kaszinóban elhangzott ez a mondata azt jelzi, hogy a jövődőlbeli gazdasági politika új utjára a szomszédállamokhoz való közlekedéshez vezetnek és hogy ez egyúttal a véget jelenté annak a gazdasági politikának is, amely a gazdasági erőit egyensúlyát csak úgy tudta és akarta föntartani, hogy a leghangosabbaknak adta a legnagyobb előnyöket.

Amiről mindenki beszél

A pénzüciacról szóló híradás senkit se ejtsen zavarba s ne higgye senki, hogy valami régi időből maradt hír került az újságba. Hosszu, hosszú idő óta nem látott bőség van a piacon, ami annál fölünőbb, mert azok a kölesönök, amelyeknek bősége már sokan előre isznak, még a messze távolban vannak. Mégis a helyzet az, hogy a bankok a pénz elhelyezése körül valóságos gondokkal küzdenek, a vidéki intézetek, amelyek a budapesti bankok föllegeinek eddig legfőbb átvevői voltak, újabb rezskomptot nem vesznek igénybe, míg a régi obligók földzésére szükséges pénz a PK és az altruista intézetek bocsátják rendelkezésre. Az egyes fővárosi intézetek még kamatvesztések árán is kénytelenek a PK-nál betéteket elhelyezni. Ha ez a folyamat, ami valószínű, tovább is így lesz, akkor csakhamar ahhoz a esodához is elérkezünk, hogy olyan kamatláb fog kialakulni a pénzüciapon, amely, mint a régi jó világban volt, alacsonyabb lesz a bankrátánál.

Az Urikányi, amint értesülünk, az elmúlt üzletév után is, mint tavaly, 10 pengő osztalékot fog fizetni. A társaságnak, amint ismeretes, a román állammal, illetve államvasutal szemben jelentékeny követelése volt, amelynek egyik részét állítólág a közelmúltban kiegyenlítették s azt hiszik, hogy ha most Románia az optánkérdés rendezésére kölesönt vesz föl, még hátralekös függőségességet, amelyek az Urikányin kívül az Astráid és a Pesticinál állának fűnn, szintén törleszteni fogja. Az osztalékokra vonatkozó hírek körül a piacon azt is tudni vélik, hogy a Dél-magyar éukor a tavalyi 75 dinárral szemben az idén 80 dinárral fizet, míg a Trust, amely a múlt évben alapitkéjét 21 millióról 25-re emelte, az idén is, mint tavaly, 2 pengő osztalékot fog fizetni.

A jugoszláv buzának Bulgáriába való bevitele ellen a szofiai mérvadó gazdasági körök erőlyes lépésre szánták el magukat. Nemrégiben a magyar gabonakereskedelem körében is érdeklődést keltett az a hír, hogy négyezer vagon jugoszláv buza behozatalára a bolgár nemzeti bank hitelt engedélyezett. Most a bolgár gazdasági élet vezető tényezői azzal a kéréssel fordultak a kormányhoz, hogy a jugoszláv behozatalt megkönynyít kölesönöket hatadéktalanul mondják föl s a jövőben ilyen kölesönt senkinek se engedélyezzenek. A kerelmét azzal indokolták meg, hogy a bolgár helyföldi termés elegendősége dacára, a rossz kereskedelmi mérlegre való tekintettel nem szabad a jugoszláv búzát Bulgáriába engedni.

A cementalpa kérdése, amely régóta vajudó problémája a vasutépítési technikának és egyúttal a fában szállkődő ország külkereskedelmi mérlegének, ugyilátszik, megoldáshoz jut azzal a részvény-társasággal, amely a napokban a MAV által ki-próbált talpák gyártására alakult. Az új részvény-társaságban a Katona és Társa bankcéreg után külföldi tőke is érdekeltséget vállal.

A Dillon Read és a Morgan newyorki cégek közt a német pénzügyi piac hegemoniájáról hónapok óta folyó harcot az egész világ pénzügyi körei szinte lélekzetvisszafojtva figyelték. Tudvalevő, hogy a Dillon Read-cég a német birodalmi kormányak az év végén kölesönt ajánlotti föl, amelyet akkor visszatartottak nem a föltételek miatt, hanem Schacht dr. közlekedésére, aki tudvalevően erős bizalmi viszonyban van a Morgan-bankházzal, amely a Dillon Read-cég kölesönével részvételtetve látta jövődőlbeli németországi üzletét. Így történt, hogy a birodalmi kormány az év végén egy német banksoporttól kapott előleget, amely azonban köztudomás szerint Morganektól vette föl a pénzt. Most, a hágai konferencia után, Németország 1200 millió márka kölesönt kap, amelynek kétharmadát fölítelezőjének, Franciaországnak fizeti. Ezt a kölesönt Morgan nyújtja, miáltal ez a cég lévatalosan is Németország bankháza válik. Morganék a háboru után években fölünően visszavonultak a német piacotól, miáltal az akkor még aránylag jelentéktelen Dillon, Read és Társa cég évszázaddal bocsátotta pénzét a német gazdaság rendelkezésére. Később a német üzletheben mások is, nevezetesen Kuhn, Loeb és Társa, továbbá Lehmann Brothers és Speyer és Társa vettek részt. Morganék csak tavaly óta, mégpedig a párisi konferencia óta kezdték Németország felé orientálódni. Ezen a konferencián, amint bizonyára sokan emlékeznek, Lamont ut. a Morgan-cég egyik tulajdonosa és mai vezetője is részvett s amint most nyilvánvalóvá válik, nem egészen akadémius érdekből a konferenciának egy nagy német kölesönrel való bekoronázása mellett foglalt állást. Akkor az üzlet nem sikerült s csak a második hágai konferencia érlelte meg a Young-terv után a nagy kölesönt ügyét és így érthetővé válik, hogy Dillon Readék decemberi ajánlatát miért robbantották föl Morganék, akik, ugyilátszik, a német birodalmi kölesönök monopóliumára pályáznak. Ez a monopólium annál kívánatosabbnak látszik Morganék számára, mert Morgan egyúttal Franciaország bankára is, amely érdekes konstellációból remélni lehet, hogy a két ország között esetleg később fölmerülő pénzügyi ellentétek a közös bankár utján fognak kiegyenlítettet nyerni. A német pénzügyi körök a Dillon Read-cégnek a nagy harcban való részvételt ösziuje sajnálkozással fogadták és most annál nagyobb örömmel konstatalják, hogy ez az időközben világegyőző fejlődött bankháza e veresége dacára sem akar visszavonulni a német üzletből, hanem, amint most hiro jön, a vele szoros kapcsolatban álló Mendelssohn és Társa bankházzal együtt nagy és struktúrájában igen érdekes hitelügyletet készült kötni a Siemens és Halske-társasággal. A cég kölesöne, amely körülbelül 15 millió dollár rug állítólág sazeési tartamra szólna, vagyis a Young-terv lejártja után néhány évtizeddel lesz esedékes, amiből az is nyilvánvaló, hogy Amerikában koránt sem gondolnak Németország teljes pénzügyi elnyomorodására.

11354 példány előlegyzés **1** hét alatt

H. G. Wells Nagy Világtörténelmé-ből

12 pengős előfizetési árban

Előfizetést elfogad:

Genius Könyvkiadó Rt., Budapest IV, Múzeum körút 3. sz.
és minden könyvkereskedés

Kérjen prospektust!

Előfizetési határidő február 15

Február 15 után
rendes bolti ára **16 pengő**

VASÁRNAPI SPORT

Az FTC 9:7 arányú győzelemmel hódította el a BTK-tól az ökölvívó csapatbajnokságot

Az NSC ugyancsak 9:7-re verte a BTC-ét és így a BTK mögött elfoglalta a harmadik helyet

(A Reggel tudósítójától.) Az ökölvívó csapatbajnokságok döntő küzdelmeire már napokkal előbb eladtak minden jegyet. A régi képviselőház környékén lehetett ugyan az utáni arusoktól jegyet vásárolni, de természetesen csak borsos fedérral. A rendezés ezáltal kifogástalan volt, ami a multheti fölfordulás után kellemes meglepetés volt. Az első helyért megvívott FTC-BTK- és a harmadik hely sorsát eldöntő NSC-BTC-mérkőzések

izgalmas és nívós küzdelmeket hoztak.

Ezúttal nem volt kitéves mérkőzés, ehelyett azonban a szó szoros értelmében *céres harcok*nak lehetett tanúja a közönség. Jóformán mindegyik párharcra új vezett legalább az egyik ökölvívó, ami a győzelem idejéig nézőkre és a helygöközősökre bizony nem volt jó hatással.

Az FTC csapata 9:7 arányban győzött a BTK fölött, amivel megszerezte a csapatbajnokság idei védelmét, éppen a tavalyi bajnok BTK-val szemben.

Az NSC ugyancsak 9:7 arányban verte meg a BTC-t és így a csapatbajnokság harmadik helyére futott be. A csapatbajnokság döntő mérkőzések végleges eredménye tehát a következő:

Bajnok: FTC	-----	6 pont	33:15
2. BTK	-----	4 pont	32:16
3. NSC	-----	2 pont	17:31
4. BTC	-----	0 pont	14:31

Az FTC és a BTK közel egyenrangú csapatának nagy-izgalommal várt összehasonlása már az első súlycsoportoknál eldőlt.

Az FTC négy mérkőzés után 8:0-ra vezetett, míg a felső súlycsoportokban a BTK-isták bizonyultak jobbakkak, de az elődöntőhöz szükséges négy győzelem már nem tudták megszerezni. A bajnokság a Márton (FTC)-Szabó (BTK) mérkőzésen döntött az FTC javára.

Szabó volt a favorit és győzelmével, vagy elődöntőjével a BTK lett volna a bajnok. A fiatal Márton azonban olyan lelkesen és ki-

tűnően küzdött, hogy óriási meglepetésre biztos győtese lett a mérkőzésnek.

FTC-BTK 9:7

Kocsis (FTC)-Lovas (BTK). Kocsis nincs jó kondícióban, ami meg is látszik munkáján. Lovas kitűnően tartja magát és

Kocsis csak minimális pontdifferenciával győz, 2:0.

Szilas (FTC) végig főlányban dolgozva győz Leitner (BTK) ellen. 4:0.

Márton (FTC)-Szabó (BTK) vívja a nap legszebb mérkőzését. Márton a favorit Szabót meglepi erős lendületével és végig óriási iramot diktálva remek stílusban győz.

Márton nyerte meg az FTC-nek a csapatbajnokságot. 6:0.

Lócsy (FTC) nagyobb fölényével fölülmúlja Fogas (BTK) technikáját és győz. 5:0!

Ósász II. (BTK)-Erdő (FTC) a mérkőzést az utóbbi karámdúlása miatt hamar föladta. 8:2.

Szabó (FTC)-Tokaji (BTK). Szabó sokkal jobb, mégis elődöntőt hirdetnek ki. 9:3. Az FTC már nem veszíthet.

Kovács (BTK)-Reti (FTC). Győz nagy fölényrel Kovács. 9:3.

Korösi (BTK)-Lutz (FTC). Korösi sokkal jobb és Lutz a második menet után föladja a reménytelen küzdelmet. Végeredmény: 9:7.

NSC-BTC 9:7

Tarbai (NSC)-Tóth I. (BTC) elődöntetlen. Tarbai győzelmet érdemelt volna. 7:7.

Kubinyi (NSC)-Kovács (BTC). Győz Kubinyi, miután

olyan fölényben volt, hogy ellenfelet már az első menetben leleplették. 3:1.

Mandy (NSC)-Józan (BTC). Egyenrangú ellenfelek közül az NSC-istát hirdetik győztesnek. 5:1.

Dalos (BTC) óriási fölényrel győz Fenyvesi (NSC) ellen, aki kétszer 9:ig szőmolt és a 3. menetben leleplették. 5:1.

Gabai (NSC) elsőrangú munkával, pontozással győz Zsidai (BTC) ellen. 7:3.

Szabócsanak (NSC) ellen kitűnően tartotta magát Jelas (BTC). 9:3.

Bognár (BTC) megérdemelten győz Geres (NSC) ellen. 9:5.

Gyurácsi (BTC)-Littmann (NSC). Nyívtalan, szabálytalanságokkal tarkított mérkőzés a BTC-ista biztos győzelmével. Végeredmény: 9:7.

A Budai 33 bravuros finissel győzte le 4:2-re az Attilát a tavaszi szezon első dijmérkőzésén

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnap del előtt szeméző eső nem ártott meg a Hungaria-úti pályán talajának, amely

a tavaszi futball premijere

kifogástalan állapotban állt a négy bemutatkozó proficsapat rendelkezésére. A koradélutáni órákban a nap is kísértett, a tavaszi szezon nyílt idejére sem csábitott azonban kétszer-nél több nézőt a Hungaria-útra. Hiába, a közönséget nem érdekelt a barátságos mérkőzések, sőt — sajnos — a Magyar Kupa-ünnepsé-

sem, a publikum csak a pontokra menő küzdelmeken izgul, azokra pedig még két hétig várni kell. A vasárnapi futball éppen csak hogy kielegítő volt, mégis sokkal többet kaptunk, mint amit február első vasárnapján várni lehetett: elég élelmetpompú két mérkőzést, sok szép akciót, még több elcsúszott helyzettel, de

Harihárom-Attila dijmérkőzésen olyan tiszperes finissel, amely elkenyefteftt derbyközönséget is lázba hozott volna.

Hungária-III. kerületi FC 2:0 (1:0)

A III. kerületiek teli olasz-sváji turájukon olyan nagyszerű eredményeket értek el, hogy tavaszi bemutatkozásukat meglátó nagy érdeklődés kísérte. Az öbudaiak egyelőre még nagyon is szezonlejei formában vannak, de minden jel arra mutat, hogy

a nap legszebb gólját lőtte.

A 14. percben Sebes handse miatt tizenegyeshez jut a III. Kerület, de Király gőnősen irányított büntetőrágást Nemeth véd. A 18. percben a megsérült Kocsis helyett Nagy áll be, majd Nemethet is főlváltja Ujvári.

Szünet után a Hungaria Ujvári-Mandl, Nagy-Rebró, Horváth, Grünfeld-Jeckl, Nehadona, Hauer, Skverek, Hirzer formációban játszik tovább a habár a III. kerületiek erősen ostromolnak, gólt a 14. percben mégis a Hungaria ér el.

Hirzer kornerét Hauer fejlel továbbítja Jeckhez, aki menthetetlen gólt fejel.

Most Mandl hagyja el a posztját, helyére Remmer áll be, a játék változtatás, de újabb gól nem esik. Biro: Jajkovitz.

Budai 33 FC-Attila 4:2 (1:0)

A fitebb benyomást a két csapat közül a pesti együttes kellette, amely a játékokt eltiltott Oláh és a beteg Ember nélkül, de két új játékosal: a Vasasról elhódított Tomczacsal és az új balszélső Frankóval vonult föl. Az Attila

is két új emberrel erősödött meg: Mukorayval és Rieffel. Ok különben régi játékosai a miskolcistáknak, akik csak a megbetegedett Szemző helyén voltak kénytelenek tartalékok szerepeltetni. A tartalék Koszovylé nem tehető-

telen kapus, hiszen többek között egy tizenegyet is kivédett és — ami azon a poszton nagyon fontos — elég szerencsével is dolgozott.

A Harminchármások technikailag sokkal tetszezősebb játékokat produkáltak az Attilával, amely meglepő lelkesedéssel harcolt és az utolsó negyedóráig egyenlőregerű ellenfelet volt a pesti csapatnak.

Sőt a második félidőben volt a miskolcistáknak egy negyedórájuk, amikor elcseszettnek látszott a meccs a pestiek számára, de a fútsben teljesen letörték és az újitani tudó 33-asoknak voltak kénytelenek átengedni a győzelmet. A játék nem mozogott magas nívón, de a mezőnyben elég keményen harcolt mind a két rivális, sőt egyenlőleg majdnem elsőrangú futballt látnunk.

Az Attila kezd, mégpedig elég biztatóan, mert Mukoray a 4. percben pompás gólhelyzetbe került, de a kapu fölé továbbit. A 6. percben Opatá szabadrúgását Tomczák korner arán menti, majd Opatá centerét Banaszkievics kapasból irányítja és a falsos labda majdnem kiperdül Lantos kezéből. A 18. percben Opatá kísérletezik góllövéssel és labdjára allig centiméterekkel száll el a kapu fölött. A 27. percben Opatá reneltül plasziroz, de Lantos nagy szerencsével véd. A 33-asok csak félóra után jutnak komolyabban szóhoz, amikor kornerrel veszélyeztetnek, majd a 32. percben

Szitanesik passzával Schmidt hat lépésről várattal gólt rug.

Szünet után Lykőé az első jó gólhelyzet, de 3 lépésről is hibáz. Schmidt támadását korner arán szerelik a miskolcisták. A 10. percben Pimpi első rendes centerét sorra elhibázza a belső trió, de

Opatá kiugrasztja Rieffel, aki menthetetlenül kiegyenlít.

A 15. percben Dankó fölbuktatja a gólhelyzetben levő Szitanesikot.

A tizenegyet Steiner lövi, a nem elege plaszirozott labdát azonban Koszovyl elboxolja és mielőtt Steiner elérné, most már bravurosra uccol.

Az attila most rákapcsol, a 33-asok viszont kapkodnak. A miskolcisták korner után Maszlenka reneltül irányított labdjára kezesget góllal, de Lantos szenzációsan menti. Banaszkievics sőtört centerre a felső kapujára patitán, „oxford-ját” pedig, majd Mukoray labdáját Lantos véd. A hosszú ostromnak gól a vége. A 30. percben ugyanis a Banaszkievics által megvazart Löwy elhibázza a labdát, amelyet

Rieff vedhetetlenül jutlat rendelétfési helyére (1:2).

A vezető gólnak nem sokáig örülhet az Attila, mert

Steiner megszerzi a kiegyenlítő gólt (2:2).

A miskolcisták újabb gól kezesget, de Pimpi nyole lépésről hibáz. Ezután a Harminchármások kerülnek fölénybe és Vrankó centeréből a 37. percben

Steiner 15 méterről remek gólt rug, sőt három percel későbben megszerzi a negyedik gólt is.

beállítja a 4:2-ös végeredményt. Két kornerrel is veszélyeztetnek a budaiak, de azokat szerencsésen partrözza az Attila-vedelem. Juhász Attila dr. kitűnően bíraskodott.

Az Újpest és a Ferencváros kivételével vasárnap minden proficsapat tréningmérkőzést játszott

(A Reggel tudósítójától.) A Hungaria-úti pályán február első vasárnapján már komoly tétbe ment a játék, a 33-asok és az Attila a Magyar Kupáért alküzölt meg, míg az előjátékokban a Hungaria és a III. kerületi FC „kóstolta ki” egymás erejét. De az első liga két vezető csapatán, az Újpesten és a Ferencvároson kívül a többi proficsapat és néhányan az amatőr csapatok közül is komoly tréningmérkőzéseket játszottak.

Nemzeti-Turul 7:2 (3:0). A Nemzeti a korai szezon ellenére kitűnő formában van és a második félidőben teltsze szereint érte el a góljait. Góllövők: Bánay II. (3), Csécsényi (2), Szepes (2), a Turul részről Pomazi és Fülvi.

Nemzeti tartalék-Jószefváros 4:1 (1:0).

Pécs: Pécsbaranya-Bal TK 6:1 (3:0). Mind a két csapat a szezon elejét meghazdító jó formát mutatott és így az 1500 főtalyi közönség igen jó futballban gyönyörködhetett. Különösen a pestiek esatársora volt jó, amely Fritze (2), Felzer (2), Kautzky és Tessler révén érte el a góljait, míg a pesti csapat egyetlen gólját Kocsis lőtte.

Szeged: Bástya-Zrínyi KAC 7:0 (5:0). A Bástya tetszező szerinti galoránnyal győz a szegedi amatőrök ellen. Bástya, az Újpest tartalék kapuvédje bevezetőtől a beteg Benedek helyére, vasárnapi sikeres bemutatkozása után bizonyosra vehető.

A jég-hokki Európa-bajnokság mai döntőjébe Svájc és Németország jutottak

Svájc vasárnap 2:1-re győzte le Ausztriát, Németország 3:1-re Lengyelországot

Chamonix, február 2.

(A Reggel tudósítójától.) A jég-hokki Európa-bajnokság küzdelmeiből Németország verte ki a magyar csapatot, melynek sóvány vigasza, hogy

a németek vasárnap legyőzték Lengyelországot is,

amennyiben az Európa-bajnoki elődöntők során 3:1 (1:1, 2:0, 0:0) arányú győzelmet arattak a lengyelek fölött. A másik elődöntőben

Svájc nehezen verte meg 2:1 (0:0, 1:1, 1:0)

arányban Ausztriát,

de így is az Európa-bajnokság favoritjának tekinthető. A döntő mérkőzést Svájc és Németország ma délután játsszák le, kedden pedig

az újdonsült Európa-bajnok mérkőzik a védő Kanadával a világ-bajnokságért.

A szakértők bizonyosra veszik Kanada gólszáporos győzelmét, akár Svájecal, akár pedig Németországgal kerülnek szembe a világ legjobb jég-hokkizói.

Glykais példátlanul izgalmas összecsapásban 14:13-ra győzte le Pulitit a firenzei vivóakadémián

Firenze, február 2.

(A Reggel tudósítójától.) Zsúfolóság megtelt a firenzei Teatro Pergola, amelyben fényes külsőségek közt rendezték meg az olasz vívó-szezon legjelentősebb nemzetközi vívóversenyét és akadémiáját. A vívónemzetek mind-egyikét egy-egy kiváló versenyző képviselte. Magyarországból

az Európa-bajnok Glykais Gyulát bízták meg, akinek ellenfele a többszörös bajnok, Oreste Puliti volt.

Ez a mérkőzés volt a verseny szenzációja. A mindvégig példátlanul izgalmas összecsapás 14 tussra ment. Heves támadásokkal kezdődik a mérkőzés:

az első tuss Pulitit éri, de a második és a harmadik tuss már Glykaisnál számít.

Ezután Puliti sorozatos támadásait csaknem mind eredménnyel járnak. Glykaisnak csak pár kontraakciója sikerül.

A küzdelem első fele 4:7 arányban végződik Puliti javára.

A viadal második része nem remélt szenzáció-

val kezdődik, mert négy egymásutání, fessé Puliti felet találja és szinte pillanatok alatt 8:7 az eredmény, de most már az Európa-bajnok javára. Érthető izgalomban folyik tovább a meccs. Puliti rohamoz és tiszta akcióval kénytelen. Glykais ez nem rendíti meg és ellenállhatatlanul tör előre, úgy, hogy az arány már 12:9 az ő javára.

Ekkor a sovinszta olaszok lelkesítésére Puliti önmagát mulja fölül és csodálatos lendülettel 13:13 arányra javít. Most következtek tehát az utolsó tuss, amely a győzelem sorsát eldöntötte. Határozottan álltak föl újra az ellenfelek. Alig hangzott el az „Acquiesce”, Glykais ellenállhatatlan feicselést tört előre és a mikor Puliti pengéje a magába futott, az így tanadt része keresztül.

tiszta traversonccal (mellvágás) megszerezte a győzelmet jelentő tuss. Vég-eredményben tehát Glykais győzött 14:13 arányban.

A magyar győzelem kihirdetésekor a közönség percekig át bűntett Glykais Gyula és Magyarországa mellett.

Vasárnap este hazaérkeztek világ-bajnok asztaliteniszezőink

A külföldön maradt csapat tagjainak további állomását: Frankfurt, Berlin, Manchester

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este lelkes kis csapat vonult tol a Nyugati pályaudvar érkezési peronjára, hogy ünnepi fogadtatásban részesüljenek a világ-bajnok asztaliteniszezőink, akik

Berlinben letartottak minden világ-bajnokságot, Prágában pedig 29:0-ra verték Csehszlovák legjobbjait.

Nyolc óra tíz perckor érkezett meg a vonat, amelyből holdogán sugárzó arccal szállt ki Mechlovits Zoltán szövetségi kapitány, K. Mednyánszky Mária, Sipos Anna, Barna, Szabados és David. Leikes élesen fogadta őket. Az asztaliteniszezővetség nevében dr. Rosenberg Emil aienők, az MTK nevében dr. Nacsitz Gusztáv mondott üdvözlőbeszédet, Mechlovits meghatóttan válaszolt, majd elmondotta, hogy a brünni verseny elmaradt, mert a brünnieknek nem volt már idejük a verseny előkészítésére, a mielőtt pedig már amugyis eléggé „kivényszerűzték magukat”. A magyar játékosoknak külföldön maradt csapata most

Frankfurtban vendégzerepel, onnan pedig egyik részüik Berlinbe, másik részüik Angliába utazik.

Nyitrai és Bergida a berlini Blau-Weiss-versenyen vesz részt, amelyet február 6-7-én rendeznek meg. Kelen, Glancz, Gal, Nagai és Komáromi Márta nagyobb léba vágják fejücsüiket (vagy: asztaliteniszerreketjük), amennyiben Manchesterből hazakelnek majd hazahozni egy-egy angol bajnokságot. A vasárnap hazaérkezett játékosok február 12-től 16-ig a Duna FC nemzetközi versenyen vesznek részt.

Az osztrák Liebster nyerte a frankfurti asztali teniszversenyt. A frankfurti asztali teniszversenyt a magyar világ-bajnokok távollétében rendezték meg. Eredmények: Férfi egyes: 1. Liebster (Ausztria), 2. Finberg (Litvánia), 3. Nyitrai (Magyarország). — Női egyes-verseny: 1. Gál (Magyarország), 2. Carnac (Németország), 3. Benson (Németország). — Páros-versenyek: Férfi: 1. Liebster-Thun (Ausztria), 2. Glancz-Boros (Magyarország), 3. Finberg-Oschnech (Litvánia). Női: 1. Ruster-Carnac (Németország), 2. Lefelth-Benson (Németország), 3. Gál-Komáromi (Magyarország).

A Pénzügyi Sportegyletek Ligája kardversenye.

A Santelli-féle vívóteremben, szép számu és előkelő közönség előtt, vasárnap tartotta meg a Pénzügyi Sportegyletek Ligája bankközi kizárásos kardversenyét,

amely a következő eredménnyel végződött: 1. Csordás János (MOKTAR) 5 győzelem, 2. Meuczer Iván (Postatakarék) 3 gy., 3. Tarczaly György (Kereskedelmi Bank) 3 gy., 4. Diesöffy Béla (Postatakarék) 2 gy., 5. Dr. Lukács József (Pénzügyi Központ) 1 gy., 6. Frey Mihály (Kereskedelmi Bank) 5 győzelem.

Nagy Ernő nyerte a Royal VC kizárásos kardversenyét. A Royal Vívó Club vasárnap rendezte kizárásos kardversenyét a Fodor-féle vívóteremben. A favoritok közül Eckl, Hámori és Dingfelder nem jutott a döntőbe. Eredmények: 1. Nagy Ernő (MAC) 9 gy., 2. Szilasi (Szolnoki Vívó Club) 7 gy., 3. Tabajdi (Wesseleányi VC) 6 gy., 4. Liebermann (Royal VC) 5 gy., 5. Paal (RAC) 5 gy., 6. Timár (Tiszti VC) 5 gy., 7. Hlász (Tiszti VC) 4 gy., 8. Hehs (MAC) 3 gy., 9. Lehotzki (RAC) 1 gy., 10. Gonda (Szombathelyi) 1 győzelem.

Futball Prágában. Prágából jelentik A Reggelnek: Viktória Ziskov-Bohemians 2:1 (0:1). A gólokat a Viktória részéről Hromádka és Srba, a Bohemians részéről Skala rúgta. — Sparta-Slavja 4:2 (2:1). Megérdemelt győzelem. A Sparta-ban Moudry a centerben és Slava a hálszáron jó játékos produkált. A gólokat a Sparta részéről Moudry (3) és Kostalek, a Slavia részéről Junek (1) és Bara lőtte.

Németország futballbajnoksága. A vasárnap forduló eredményei: Spielvereinigung Fürth-Bayern München 2:1. Eintracht Frankfurt-Wormatia 5:3. FC Freiburg-EK Pirmasens 5:1. Verein für Bewegungsspiele Stuttgart-Waldhof Mannheim 4:4.

Bécsi futball. Austria-Admira 3:2 (1:1). — Rapid-Wacker 5:2 (1:1). — Wiener Sport Club-Altmannsdorf 10:6 (5:0). — Floridsdorf-Rapid Oberlaa 9:1 (5:0). — WAC-Breitense 12:0 (6:0). — Hakoah-Ötzbring 4:3 (3:1). — Nicholson-Simmering 6:9 (1:0). A Hertha barátságos mérkőzésben 3:2 (3:1) re verte a Brightonaut.

Kiadja: Lázár Miklós a Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII. Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

„MARS”-féle golyócsapágyú gyermekkosci világhírű!

Arusilla kizárólag: BRUCK VI, Andrassy-ut 38 (Párisi Aruházal szemben)

Háromszoros győzelemmel nyerte meg Kimmerling a főiskolai gyorskorcsolyázó bajnokságot

Kauser és Eötvös rekordot futott 1000 méteren

(A Reggel tudósítójától.) Manno Militinés és Eötvös Zoltán sokszoros bajnokoknak és rikordereknek méltó utódja tűnt föl tavalyi Kimmerling Józsefben, aki az idén — alig 19 esztendő korában — nemcsak fölényesen győzött a főiskolások gyorskorcsolyázó bajnokságában, de 500 méteren — rossz jégviszonyok mellett is — 47 mp.-es idővel pompás rikordot javított. Szombaton győzött az 500 és 1500 méteres futamban és így már nem lehetett elújni a bajnoki címétől. Ennek ellenére nem takarekoskodott az erejével, hanem vasárnap reggel

az 5000 méteres távon is teljes erejével küzdött a favorit Erdélyi ellen, akivel együtt — holtversenyben — lett újból első.

Kimmerling tehát háromszoros elsőséggel megérdemelten szerezte meg a főiskolások bajnoki címét. A mai 5000 méteres futam eredménye:

1. Kimmerling és Erdélyi holtversenyben 10 perc 03,4 mp. 3. Blazsejovsky 10 p. 21,9 mp. 4. Pataki 10 p. 21,9 mp. 5. Kakas 10 p. 55,8 mp. 6. Sándor 10 p. 59,4 mp. 7. Schneider 11 p. 08,3 mp. 8. Rulf 11 p. 45,2 mp. A végeredmény a következő: Bajnok: Kimmerling 0 pont. 2. Erdélyi 5 p. 3. Blazsejovsky 9 p. 4. Pataki 12 p. 5. Kakas 16 p. 6. Schneider 18 p. 7. Sándor 20 p. 8. Rulf 24 p.

A BKE a főiskolai bajnokság után rendezte meg a műjégpályán

1000 méteres handicap-gyorskorcsolyázó versenyt.

Az eredmények a következők: 1. Windtner 1 p. 37,4 mp. (1 mp. el.). 2. Vida 1 p. 37,6 mp. (4 mp. el.). 3. Kauser 1 p. 37,7 mp. 4. Eötvös 1 p. 37,9 mp.

Kauser és Eötvös ideje hazai rikord.

Eötvös ezúttal Davosban 1 p. 37,4 mp.-cel állította föl külföldi rikordját. A II. osztályú handicepben: 1. Fekete 1 p. 44,4 mp. (6 mp. el.). 2. Leszl 1 p. 44,7 mp. (4 mp. el.) és Oszterer 1 p. 44,7 mp. (8 mp. el.). 4. Molnar Ferenc 1 p. 44,8 mp. (8 mp. el.).

Jobb gólarányával az MHC nyerte a jég-hokitornát

MHC—Pozsonyi SC 6:0 (3:0, 1:0, 2:0)

(A Reggel tudósítójától.) A jég-hokkisporthozban is szép szerepet játszó Magyar Hockey Club rendezésében és érmeért pénteken, szombaton és vasárnap hármas körmérkőzésre állt ki az MHC, a BKE második csapata és a Pozsonyi Si Club. A két magyar csapat 1:1 arányban döntetlenül végzett egymással, a BKE 3:1-re verte a pozsonyiat és így

a vasárnapi MHC—PSC-meccsen, vagyis a gólarányon múlt az elsősej kérdés.

A mérkőzést vasárnap délután tartották meg a nagyjelen, föltűnően számszamu és előkelő közönség előtt, a remélt küzdelem azonban elmaradt. Az MHC ugyanis

startolt kezdő döntő fölényben volt, a csatáros bravuroz laticával 6:0 arányban nyerte meg a meccset

és így jobb gólarányával a rendezőegyesület csapata bízottabbul el nevérdemelten az elsősej. A gólokat Madly (2), gróf Bethlen (2), gróf Bényó és gróf Teleki ütöttek. A torna végeredménye a következő:

1. MHC — — — 1 1 0 7:1 3
2. BKE II. — — — 1 1 0 4:2 3
3. Pozsonyi SC — — — 0 0 2 1:5 0

„A magyar sport ezer éve.” Dr. Sándor László hatalmas műveinek most jelent meg a III. (befejező) kötet, amely több mint 800 oldalnyi terjedelemben széleskörű pontossággal és szines elevenességgel tárgyalja a magyar sport történelmét 1875-től 1930-ig. A magyar sport ezer éveinek három kötetű nemcsak a magyarországi, hanem a világ sporttörténelmében is példátlanul alkotás, a szöveg illeszkedően tartalmazza a kiállítás, a remek illusztrációk gazdagságával. (Az Országos Testnevelési Tanács kiadása.)

— A Firestone-pneu sikere. A Firestone-gyár magyarországi vezérigazgatója a következő körünyűt kapta Montecarloból: „Firestonehoz gratulálok szor három verseny futottam délelt nélkül sok községem hogy rábeszélte Hartmann”. Az ország legkülönösebb pontján tapaszkodott, szinte már hibésletem látszó, kiváló teljesítmények ismerő előtt fönti értékes nem meglepetés.

Álarcok, tréfák,

incselkedő zsuraajándékok, papírsapkák, hólabdák stb.

Barna Vilmos Ezeremster bazárban, VIII. József-körút 17 (Árjegyzék)